

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Algemene gegevens over de economische toestand van België gedurende het tweede en derde kwartaal van 1951 — Financiële bijstand door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie van de bevrijding tot 31 October 1951 ontvangen en verleend — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

ALGEMENE GEGEVENS OVER DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË GEDURENDE HET TWEEDE EN DERDE KWARTAAL VAN 1951

Na de spanningen die in het tweede semester van vorig jaar door een plots oelopende vraag veroorzaakt werden, keerde het economisch leven hier te lande gedurende de verslagperiode in menig opzicht tot meer normale verhoudingen terug. In vele gevallen werd het verbroken marktevenwicht hersteld hetzij doordat de productie zich aanpaste, hetzij vooral doordat de behoeften inkrompen. Uitzondering hierop maakten de voor de bewapening meest onontbeerlijke producten.

Die ontwikkeling was niet eigen aan de Belgische economie : de verzwakking van de vraag naar duurzame gebruiksgoederen was nagenoeg algemeen. De vrees voor schaarste bleek gestild. Hiervan getuigde de daling van de noteringen op de grote grondstoffenmarkten; de metalen, behalve tin, maakten hierop uitzondering.

Het prijsverloop en de omvang der opgeslagen voorraden hadden er het publiek en sommige Belgisch-Luxemburgse ondernemingen toe aangezet de aanvulling van hun voorraad te vertragen. Die houding verklaart de vermindering van de hoeveelheid en de totale waarde van de invoer; deze laatste trof nochtans niet de delfstoffen, de metalen en de machines, doch wel en vooral de textielgoederen. Daarentegen

stegen de hoeveelheid en waarde van de uitvoer verder, ondanks de inkrimping der verkopen van de textielnijverheid : deze laatste teruggang werd grotendeels goedge maakt door de stijging van de uitvoer van ijzer en staal en van metaalfabrikaten.

De handelsbalans sloeg dan ook om, en van Juni af vertoonde ze een overschot. Dit laatste was vooral het gevolg van de handelsbetrekkingen met de landen van de Europese Betalingsunie dan wanneer het tekort der in dollars betaalde verrichtingen steeg.

Dank zij de sterke buitenlandse en binnenlandse vraag boekte de zware nijverheid verdere vooruitgang en bereikte topcijfers. De verzwakking van de vraag naar sommige niet-bederfelijke gebruiksgoederen veroorzaakte daarentegen een vermindering van hun productie : de wolnijverheid was in dit opzicht een der meest getroffen sectoren.

Het gemiddeld peil van de industriële bedrijvigheid haalde nochtans recordcijfers, althans zo uitzondering gemaakt wordt voor de seizoendaling in de verlofperiode; de werkgelegenheid bleef dan ook ruim. Gedurende de laatste maanden stelde men nochtans een stijging van de werkloosheid vast, vooral van de gedeeltelijke, als gevolg van de verslapping in de textiel- en lederbedrijven.

Onder invloed van de wereldprijzen der grondstoffen gingen de meeste groothandelsprijzen achteruit en ondanks de voortdurende stijging van de metaalproducten, brandstoffen en chemische producten van minerale oorsprong slonk het gemiddeld peil der industriële groothandelsprijzen merkbaar. Wat de prijzen van de landbouw- en de voedingsproducten betreft, de eerste gingen opwaarts, de laatste bleven stabiel: in beide gevallen bemerkte men naast de prijsstijging van de veeteeltproducten een daling der akkerbouwproducten.

De kleinhandelsprijzen werden nauwelijks door de daling van de industriële prijzen beïnvloed; eerst in de laatste maanden ging het indexcijfer van de producten andere dan voedingswaren in lichte mate dalen; het indexcijfer van de voedingsmiddelen liep nog op en trok het algemeen indexcijfer mede. De bewegingen van dit laatste beïnvloedden overigens het peil der bezoldigingen en vooral der lonen.

De spanningen die in het begin van de expansieperiode de geld- en kapitaalmarkt kenmerkten, verslaptten. Het geldvolume breidde zich uit onder de druk van twee factoren met gelijke sterkte: de financiering van de overheidsuitgaven en het gunstig saldo van het buitenlands betalingsverkeer. Naarmate zijn kasmiddelen vermeerderden ging het bedrijfsleven de bankcredieten terugbetalen. Zo kon ook het Rentenfonds, dank zij de verruiming van de geldmarkt, zijn verplichtingen tegenover het bankwezen verminderen. Overigens wogen beide inkrimpingsfactoren lang niet op tegen de verruiming die zich elders voordeed.

De aangroei van beschikbare geldmiddelen in de economie gebeurde blijkbaar op een ogenblik dat haar geldbehoeften gestabiliseerd waren, ja zelfs verminderden. Er werd inderdaad een afgetekende vertraging opgemerkt in de omloopsnelheid der betaalmiddelen.

De vermeerdering van het geldvolume betrof vooral het chartaal geld. Het blijkt dat vooral de particulieren en de kleine bedrijven hun kasmiddelen verhoogden en door de tragere aanvulling hunner voorraden de biljettenontvangsten in de collecterende ondernemingen deden dalen.

Te oordelen naar de gegevens betreffende de officiële instellingen waren de nieuwe spaarmiddelen ruimer.

Op de kapitaalmarkt trad een duidelijke ontspanning in: de noteringen der overheidsfondsen daalden niet meer zo scherp, en met ingang van Juli werd een lichte hausse merkbaar; er dient evenwel bedacht dat het bedrag van de overheidsemissies gedurende die periode gering was. Op de markt der niet-vastrenderende waarden tekende de stijging der noteringen zich gedurende de laatste maanden duidelijk af.

Buitenlandse handel

Daar de problemen opgerezen bij het einde van de zomer in verband met het verloop der Belgisch-Luxemburgse verrekeningen in de Europese Betalingsunie hoofdzakelijk veroorzaakt werden door het goederenverkeer met het buitenland, past het de beschrijving van 's lands economische toestand met de buitenlandse handel te laten aanvangen.

In tijden van opgaande conjunctuur geeft de handelsbalans meestal een aanzienlijk tekort te zien, dat dan in perioden van zwakkere bedrijvigheid verzacht. Dit werd eens te meer bevestigd sedert het begin van 1950. De economische herneming overal ter wereld, aangemoedigd als zij was door het uitbreken van de Koreaoorlog, deed de invoer van de Economische Unie sneller stijgen dan de uitvoer. Het tekort kromp in bij het begin van 1951 en met ingang van Juni vormde zich een overschot, toen de buitensporige vraag in sommige sectoren was gestild en de vooruitzichten der ondernemers zich dienovereenkomstig hadden gewijzigd.

TABEL I

Bijzondere handel van de B.L.E.U. (1)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoerwaarde (miljoenen franken)	Uitvoerwaarde (miljoenen franken)	Saldo (miljoenen franken)	Verhouding $\frac{\text{uitvoer}}{\text{invoer}}$ in pCt.
1950 1 ^o kwartaal	7.247	6.713	— 534	92,6
2 ^o kwartaal	7.527	6.384	— 1.143	84,8
3 ^o kwartaal	7.476	5.648	— 1.828	75,5
4 ^o kwartaal	10.248	8.779	— 1.469	85,6
1951 1 ^o kwartaal	11.080	10.247	— 833	92,5
2 ^o kwartaal	10.897	11.255	+ 358	103,3
3 ^o kwartaal	9.334	11.069	+ 1.755	118,8

(1) De maandcijfers komen voor in tabel 75 van de Doorlopende statistieken in dit Tijdschrift.

De gezamenlijke *invoer*, die in Maart 1951 een top-cijfer bereikte, daalde naderhand regelmatig ten gevolge van een vermindering der ingevoerde hoeveelheden: de daling der wereldprijzen van sommige grondstoffen, vooral van de textielgrondstoffen, de weifelende vraag en later de geruchten omtrent devaluaties in het buitenland waren voor verschillende groepen invoerders een aanleiding om hun aankopen te vertragen.

Desniettemin herstelde zich nog het gemiddeld peil der invoerprijzen tot Augustus 1951, ofschoon de wereldprijzen voor talrijke basisproducten reeds

sedert Maart afbrokkelden. Die afwijking is aan verschillende oorzaken toe te schrijven: de prijzen worden meestal vastgesteld op grond van de noteringen op het ogenblik van de bestelling; de samenstelling van de invoer werd derwijze gewijzigd dat de prijsstijgingen en -dalingen tegen elkaar konden opwegen, daar de invoer van de in prijs gedaalde grondstoffen verminderde dan wanneer de aankopen van goederen met vaste noteringen meer stabiel bleven; tenslotte is de invoer van de Economische Unie voor een groot deel gevormd uit verwerkte goederen, waarvan de prijzen de grondstoffennoteringen achterna hinken.

TABEL II

Indexcijfers, volume en prijzen per eenheid van invoer en uitvoer, ruilvoet van de B.L.E.U.

Basisjaar 1948 = 100

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Invoer		Uitvoer		Indexcijfers van de ruilvoet
	Indexcijfers van het volume	Indexcijfers der prijzen per eenheid	Indexcijfers van het volume	Indexcijfers van de prijzen per eenheid	
1950 Maandgemiddelde:					
1 ^o kwartaal	100	92	118	87	93,8
2 ^o kwartaal	98	96	109	86	91,3
3 ^o kwartaal	95	96	94	90	92,8
4 ^o kwartaal	121	106	139	96	90,1
1951 Januari	120	116	136	104	90,0
Februari	116	114	135	112	98,7
Maart	131	120	153	117	97,0
1 ^o kwartaal, maandgemiddelde	122	117	141	111	95,2
April	121	120	147	116	96,6
Mei	111	124	135	118	95,2
Juni	102	122	153	121	99,-
2 ^o kwartaal, maandgemiddelde	111	122	145	118	96,9
Juli	95	123	127	121	98,4 (v)
Augustus	102 (v)	122 (v)	134 (v)	124 (v)	101,8 (v)
September	96 (v)	117 (v)	136 (v)	126 (v)	107,7 (v)
3 ^o kwartaal, maandgemiddelde	98 (v)	121 (v)	132 (v)	124 (v)	102,6 (v)

(v) Voorlopige cijfers.

De *uitvoer* begon, zowel wat zijn hoeveelheid als zijn gemiddeld prijspeil betreft, in de laatste maanden van 1950 te stijgen. De gemiddelde prijs ging in het derde kwartaal verder opwaarts, waartegenover de hoeveelheid ten gevolge van seizoeninvloeden verminderde; het gemiddelde der gezamenlijke uitvoerwaarden voor Juli-Augustus-September ging dan ook iets achteruit. Doch reeds in September werd opnieuw het vroegere peil bereikt.

Het overschot in de handelsbalans sedert Juni 1951 vindt aldus zijn oorzaak én in de inkrimping van de invoerhoeveelheden én in de stijging van het gemiddeld prijspeil der uitgevoerde goederen. Die hausse betekent in de huidige omstandigheden geen verzwakking van het concurrentievermogen der Belgisch-Luxemburgse producenten. Zij weerspiegelt vooral een gebrek aan elasticiteit in de buitenlandse vraag

naar goederen waarvan de Economische Unie een marginale uitvoerder is.

De *ruilvoet* vertoonde een gunstig verloop. Doch eerst in Augustus 1951 werden de ruilvoorwaarden van de Economische Unie opnieuw gelijk aan die in 1948, nadat ze door de devaluaties van September 1949 en de fundamentele prijsstijging van de grondstoffen verslechterd waren.

* * *

Een beschouwing van de *geografische spreiding* van de buitenlandse handel der Economische Unie is van groot belang op een ogenblik dat de handelspolitiek er naar streeft de in dollars betaalbare invoer te vervangen door aankopen in de landen van

de Europese Betalingsunie, de stijging van de uitvoer naar die landen te remmen en de afzet op de Amerikaanse markten uit te breiden.

Onder de maatregelen die bij het einde van het derde kwartaal getroffen werden, vermelden wij onder meer: verlenging der door de Nationale Bank toegestane termijnen voor de wissels ter financiering van de aankopen in de E.B.U.-landen; uitbreiding van de lijst der producten waarvoor de Bank haar visa op dergelijke wissels verleent; invoerbepalingen op verschillende in dollars te betalen goederen; blokkering, gedurende zes maanden, van 5 pCt. der bedragen ontvangen voor de leveringen aan de E.B.U.-landen, en tenslotte, de inspanningen met het oog op de commerciële expansie, inzonderheid op de Amerikaanse markten.

Hieronder zal dan ook in het bijzonder het verloop der handelsbetrekkingen van de Economische Unie

met de E.B.U.-landen (1) enerzijds, en met de Verenigde Staten en Canada anderzijds, worden nagegaan; bovendien bleek het niet van belang ontbloeit het handelsverkeer met de Kolonie en de mandaatgebieden afzonderlijk te beschouwen.

(1) Onder de rubriek « E.B.U.-landen » komen al die landen voor waarvan het handelsverkeer met de Economische Unie principieel over de Betalingsunie geschiedt: de deelnemende landen van de Europese Organisatie voor Economische Samenwerking, hun overzeese gebieden en de landen welke deel uitmaken van het sterlinggebied, zonder nochtans tot de overzeese gebieden van het Verenigd-Koninkrijk te behoren (de transacties met het gezamenlijke sterlinggebied worden te Bazel verrekend). De cijfers betreffende het handelsverkeer met de hierboven vermelde E.B.U.-landen geven slechts een benaderend beeld van de afrekeningen overeenstemmend met de goederenbewegingen op de Belgisch-Luxemburgse rekening bij de Europese Betalingsunie. Immers de handelsverrichtingen met andere landen zijn soms vereffend in de valuta van een der E.B.U.-landen. Die verrichtingen welke in de Betalingsunie worden verrekend zijn hier buiten beschouwing gelaten; bovendien wordt een deel der rechtstreekse leveringen van Congo aan de E.B.U.-landen vereffend door tussenkomst van de Economische Unie en bijgevolg ingeschreven in haar rekening bij de verrekningen te Bazel. De gegevens van tabel III dienen dan ook met omzichtigheid beoordeeld, althans zo men er besluiten uit trekt t.a.v. de oorsprong van het Belgisch-Luxemburgs overschot bij de E.B.U.

TABEL III

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Geografische spreiding

In procent van de gezamenlijke waarde

Land	Invoer				Uitvoer			
	2 ^e halfjaar van 1950	1 ^e kwartaal van 1951	2 ^e kwartaal van 1951	3 ^e kwartaal van 1951	2 ^e halfjaar van 1950	1 ^e kwartaal van 1951	2 ^e kwartaal van 1951	3 ^e kwartaal van 1951
E. B. U.-landen (1) ..	60,6	60,3	60,7	60,3	68,2	68,8	69,5	71,2
Verenigde Staten en Canada	18,4	16,8	18,0	19,9	10,7	10,9	9,8	8,3
Belgisch - Congo en Ruanda-Urundi ..	7,5	8,3	7,8	8,3	3,3	3,6	3,8	4,9
Andere landen.....	13,5	14,6	13,5	11,5	17,8	16,7	16,9	15,6
Totaal ...	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
(1) waarvan :								
Frankrijk	11,7	11,1	10,4	9,8	8,1	7,9	8,2	9,8
Nederland.....	10,3	10,6	9,3	11,7	21,4	18,8	20,2	16,8
Duitsland.....	8,5	8,1	8,7	9,6	7,7	8,3	4,5	5,5
Sterlinggebied ...	18,2	19,2	20,1	16,9	13,7	15,9	17,6	19,2

Hoewel de absolute waarde van de invoer uit de E.B.U.-landen steeg, veranderde hun aandeel als leverancier sedert de oprichting van de Betalingsunie weinig of niet: zij vertegenwoordigen nog steeds 60 pCt. van de gezamenlijke invoer.

Daarentegen ging de afzet van de Economische Unie in die landengroep een hoe langer hoe groter percentage van de gezamenlijke uitvoer vormen. Hieruit blijkt dat de vrijmaking van het goederenverkeer op een niet discriminerende basis de uitvoer naar die landen bevorderde. In de verslagperiode werden het sterlinggebied en Frankrijk belangrijkere uitvoermarkten; in het sterlinggebied stegen vooral de aankopen van de landen andere dan het Verenigd-Koninkrijk. Daarentegen daalde het relatieve aandeel van de afzet in Duitsland reeds in het tweede kwartaal, daar de invoerbepalingen van dit land na

de uitputting van zijn quota in de E.B.U., bijzonder drastisch waren t.a.v. de Belgisch-Luxemburgse producten. In het derde kwartaal verloor ook de Nederlandse markt een deel van haar betekenis.

Na de teruggang in 1950 steeg het aandeel van de invoer uit de *Verenigde Staten* en *Canada*; tegelijkertijd verminderde hun betekenis als afzetgebied

De *Kolonie* vertegenwoordigde een vrij vast aandeel in de voorziening van het moederland; als uitvoermarkt werd zij van groter belang.

Het verloop van de in- en uitvoer van de Economische Unie alsook de wijzigingen in de geografische spreiding van het goederenverkeer beïnvloedden de balansen met de verschillende landen: in nagenoeg alle gevallen kromp het vroeger deficit in of veranderde het in een overschot, of werden de vorige over-

schotten nog groter. Twee belangrijke uitzonderingen waren nochtans de balansen met de Verenigde Staten en Canada enerzijds en met Duitsland anderzijds, waarvan het tekort ten nadele van België en Luxemburg groter werd.

TABEL IV

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Balans met de E.B.U.-landen (1)

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.
Berekeningen door de Studieafdeling van de Nationale Bank van België.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	5.375	4.919	— 456
1951 1 ^o kwartaal	6.683	7.050	+ 367
2 ^o kwartaal	6.819	7.821	+ 1.202
3 ^o kwartaal	5.617	7.889	+ 2.272

(1) E.O.E.S.-landen + hun overzeese gebieden (excl. Belgisch-Congo) + de niet deelnemende landen van het sterlinggebied.

De transacties met de hierboven bepaalde E.B.U.-landen sloten in 1950 met een uitzonderlijk tekort (1), dat veroorzaakt was door de uitbreiding van de Belgisch-Luxemburgse aankopen in het tweede halfjaar. In 1951 trad opnieuw een overschot te voorschijn en groeide aanzienlijk aan in het tweede en derde kwartaal, wegens de uitbreiding van de uitvoer en de verzwakking van de invoer. Het betrof vooral het *sterlinggebied* en hierin zelfs het Verenigd-Koninkrijk; de waarde hunner leveringen van wol en vooral van ruw diamant kromp sterk in en hun gezamenlijke uitvoer viel in het derde kwartaal opnieuw beneden het peil van het tweede halfjaar van 1950.

TABEL V

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Balans met het Sterlinggebied

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	1.615	986	— 629
1951 1 ^o kwartaal	2.133	1.631	— 502
2 ^o kwartaal	2.190	1.983	— 207
3 ^o kwartaal	1.573	2.128	+ 555

(1) Het handelsverkeer met die landengroep sloot als volgt: in 1938: maandgemiddelde van het overschot: + 142 miljoen fr; in 1947: maandgemiddelde van het overschot: + 177 miljoen fr; in 1948: maandgemiddelde van het overschot: + 238 miljoen fr; in 1949: maandgemiddelde van het overschot: + 725 miljoen fr; in 1950: maandgemiddelde van het tekort: — 123 miljoen fr.

De uitvoer van de Economische Unie naar die landen breidde zich sterk uit, inzonderheid wat de metaalproducten, de chemische producten en de voedingsmiddelen betreft.

TABEL VI

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Balans met het Verenigd-Koninkrijk.

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	831	642	— 189
1951 1 ^o kwartaal	914	949	+ 35
2 ^o kwartaal	1.037	1.100	+ 63
3 ^o kwartaal	715	1.065	+ 350

De balans met Frankrijk vertoonde een gelijkaardige evolutie.

TABEL VII

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Balans met Frankrijk.

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	1.039	581	— 458
1951 1 ^o kwartaal	1.231	806	— 425
2 ^o kwartaal	1.132	924	— 208
3 ^o kwartaal	923	1.086	+ 174

Het tekort op de transacties met Duitsland vergrootte t.o.v. 1950: in het tweede kwartaal werd de afzet in dit land gehinderd door invoerbepalingen; hij nam toe in het derde kwartaal.

TABEL VIII

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Balans met Duitsland

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	754	558	— 196
1951 1 ^o kwartaal	902	849	— 53
2 ^o kwartaal	944	503	— 441
3 ^o kwartaal	894	611	— 283

De waarde der aankopen van de Economische Unie in Nederland bleef stabiel; het overschot bereikte een topcijfer in het tweede kwartaal, vooral door de Nederlandse invoer van textielgoederen, die voorheen direct naar Duitsland werden verzonden.

TABEL IX

Bijzondere handel van de B.L.E.U.*Balans met Nederland**(millioenen franken)*

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	912	1.545	+ 633
1951 1 ^o kwartaal	1.176	1.924	+ 748
2 ^o kwartaal	1.012	2.272	+ 1.260
3 ^o kwartaal	1.098	1.873	+ 775

Het structureel tekort in het handelsverkeer met de *Verenigde Staten* en *Canada* verscherpte en werd zelfs groter dan in het tweede halfjaar van 1950.

TABEL X

Bijzondere handel van de B.L.E.U.*Balans met de Verenigde Staten en Canada**(millioenen franken)*

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	1.627	773	— 854
1951 1 ^o kwartaal	1.859	1.113	— 746
2 ^o kwartaal	1.962	1.104	— 858
3 ^o kwartaal	1.858	936	— 922

Beide landen verkopen aan de Economische Unie vooral goederen waarvan de vraag stabiel en de prijzen vast bleven: machines en industriële uitrustingen, autovoertuigen en losse stukken, gefabriceerde chemische producten, granen; bovendien werd de waardevermindering der katoenaankopen tenietgedaan door een grotere invoer van brandstoffen.

De uitvoer naar die landen maakte uitzondering op de algemene opwaartse tendens: hij verminderde in lichte mate ten gevolge van een afnemende leveringen van ijzer en staal, chemische producten, metaalproducten, textielgoederen, diamanten en producten van de metaalverwerking. De verminderde uitvoer der textielbedrijven beperkte zich niet tot de Amerikaanse markt. De teruggang van de diamantuitvoer is ten dele te verklaren door de stijging van de dollarnotering op de parallele markt te Brussel: de officiële diamantuitvoer naar de Verenigde Staten blijkt een met die notering tegengestelde evolutie te vertonen. Voor de andere goederengroepen is het waarschijnlijk dat de Amerikaanse vraag niet verzwakte, doch dat de markten van de E.B.U.-landen grotere voordelen t.a.v. prijzen boden.

Het gebrek aan evenwicht in het handelsverkeer met de *Kolonie* verzachtte: het conjunctuurverloop in dit handelsverkeer is kenmerkend voor de betrekkingen tussen een primaire en een geïndustrialiseerde economie; bovendien steeg de levering van uitrustingsmiddelen door het moederland ten gevolge van de uitvoering der eerste stadia van het tienjarenplan voor de Congolese investeringen.

TABEL XI

Bijzondere handel van de B.L.E.U.*Balans met Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi**(millioenen franken)*

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Invoer	Uitvoer	Saldo
1950 2 ^o halfjaar	664	239	— 425
1951 1 ^o kwartaal	922	370	— 552
2 ^o kwartaal	854	432	— 422
3 ^o kwartaal	769	541	— 228

Het verloop der gedeeltelijke balansen van de Economische Unie met de voornaamste landengroepen kan als volgt worden samengevat: na een uitzonderlijk tekort vormde er zich opnieuw een overschot op de E.B.U.-landen dat hoe langer hoe groter werd; het tekort met de Verenigde Staten en Canada steeg; het handelsverkeer met de *Kolonie* benaderde het evenwicht; tenslotte sloot de handel met de overige wereld met een groeiend overschot ten gunste van de Economische Unie.

* * *

De structuur van het handelsverkeer met het buitenland werd beïnvloed door de bewegingen in de wereldprijzen en door de bewapeningsconjunctuur.

De aanhoudende inkrimping van de totale *invoer* bestreek niet alle goederengroepen: de aankopen van minerale producten, onedele metalen en machines bleven hoog. Daarentegen daalde de invoerwaarde van textielgrondstoffen, plantaardige producten, rubber, huiden en leder.

Sterk was de daling der waarde van de textielinvoer: in het derde kwartaal vertegenwoordigde hij nog enkel ca. 15 pCt. van de totale invoer tegen 20 pCt. in 1950 en 25 pCt. in het eerste kwartaal van 1951. Van een maandgemiddelde van 2.786 miljoen in het eerste kwartaal, viel hij tot 1.433 miljoen in het derde. De inzinking is toe te schrijven aan de inkrimping van het invoervolume der voornaamste textielgrondstoffen en aan de prijsdaling van sommige onder hen, zoals de wol.

Samenstelling van de invoer

(Maandgemiddelde in miljoenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Afdelingen van het toltarief	1 ^e halfjaar van 1950	2 ^e halfjaar van 1950	1 ^e kwartaal van 1951	2 ^e kwartaal van 1951	3 ^e kwartaal van 1951
1. Producten van het dierenrijk	336	380	498	359	407
2. Producten van het plantenrijk	1.008	1.239	1.477	1.368	1.062
3. Vetstoffen, vetten	114	175	222	232	193
4. Producten der voedselbedrijven, tabak	345	413	410	418	365
5. Minerale producten	849	1.125	1.408	1.609	1.568
6. Chemische en pharmaceutische producten	411	471	589	589	489
7. Huiden en leder	146	174	244	212	138
8. Rubber	60	110	217	194	130
9. Hout, kurk	181	249	177	223	305
10. Papier	178	239	285	415	386
11. Textielproducten	1.539	1.798	2.786	2.126	1.433
12. Schoeisel, modeartikelen	22	30	36	36	30
13. Werken van steen	71	83	88	108	98
14. Echte parels, edele metalen	254	314	306	474	279
15. Onedele metalen	632	811	947	1.024	1.003
16. Machines	770	741	787	833	817
17. Vervoermaterieel	359	382	469	468	468
18. Wetenschappelijke instrumenten	71	71	79	88	74
19. Wapens en munitie	3	5	4	13	9
20. Goederen niet elders vermeld	35	50	47	54	52
21. Kunstvoorwerpen en voorwerpen voor verzamelingen	3	3	4	4	2
22. Diversen	—	—	—	—	—
Totaal ...	7.387	8.863	11.080	10.897	9.308

De wolaanvoer, zeer ruim in 1950 en in het eerste kwartaal van 1951, slonk naderhand in sterke mate; de daling van de noteringen veroorzaakte een inkrimping van de voorraden en een teruggang van de invoer: van Mei tot Augustus daalde de gemiddelde invoerprijs voor onontvette wol met 33 pCt.

TABEL XIII

Invoer van wol en wolafval

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Tonnen
1950 1 ^e halfjaar	10.722
2 ^e halfjaar	8.290
1951 1 ^e kwartaal	8.258
2 ^e kwartaal	5.398
3 ^e kwartaal	4.307

Ook de aankopen van wolgarens en -weefsels verminderden in sterke mate.

De voorraden ruw katoen waren eveneens in 1950 en in het begin van 1951 opgevoerd geworden. Daar de nieuwe oogst gunstig uitviel, verminderden de spinnerijen hun aankopen; nochtans ging de gemiddelde invoerprijs pas sedert Juli dalen.

TABEL XIV

Invoer van ruw katoen

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Tonnen
1950 1 ^e halfjaar	10.443
2 ^e halfjaar	8.853
1951 1 ^e kwartaal	11.647
2 ^e kwartaal	5.867
3 ^e kwartaal	4.943

In het tweede kwartaal van 1951 kromp de ingevoerde hoeveelheid bastvezels in. In September nam die invoer krachtig toe.

TABEL XV

Invoer van bastvezels en spinsels van die grondstoffen

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Grondstoffen (tonnen)	Garens en spinsels (tonnen)
1950 4 ^e kwartaal	16.613	814
1951 1 ^e kwartaal	21.861	551
2 ^e kwartaal	12.291	313
3 ^e kwartaal	27.829 (v)	223

De aankopen van garens en spinsels verminderden verder in het derde kwartaal; de voorzieningsmoeilijkheden waren trouwens de enige oorzaak die de weverijen er toe hadden genoopt zich ruimer bij buitenlandse leveranciers te voorzien.

* * *

De meeste productiesectoren waren bij de uitbreiding van de *uitvoer* betrokken, met uitzondering van de textielbedrijven en, bijkomstig, van de diamantnijverheid, de voedselbedrijven en de ledernijverheid.

TABEL XVI

Bijzondere handel van de B.L.E.U.

Uitvoerwaarde per productiegroep

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek — Berekeningen door de Studieafdeling van de Nationale Bank van België.

Groep	Uitvoerwaarde (maandgemiddelde in millioenen franken)				
	1 ^e halfjaar van 1950	2 ^e halfjaar van 1950	1 ^e kwartaal van 1951	2 ^e kwartaal van 1951	3 ^e kwartaal van 1951
1. Textiel- en kledingbedrijven	1.780	1.964	2.956	2.778	2.157
2. Metaalverwerkende bedrijven	1.118	1.043	1.439	1.717	1.798
3. Hoogovenbedrijven	929	1.079	1.791	2.413	2.618
4. Non-ferro metaalnijverheid	640	792	990	1.028	1.069
5. Chemische bedrijven	668	610	868	1.106	1.026
6. Voedselbedrijven	177	307	481	319	390
7. Diamantnijverheid	200	257	352	286	268
8. Landbouw	204	176	248	277	282
9. Steenkoolnijverheid	196	173	146	180	241
10. Glas- en spiegelglasnijverheid	110	136	176	200	180
11. Huiden- en ledernijverheid	62	94	121	115	119
12. Papiernijverheid en grafische bedrijven	60	73	134	169	185
13. Cementfabrieken	52	64	84	98	105
14. Steengroeven	42	44	44	53	55
15. Rubbernijverheid	30	36	63	89	97
16. Hout- en meubelnijverheid	31	32	46	65	74
17. Keramische bedrijven en steenbakke- rijen	26	23	26	28	29
18. Tabaksnijverheid	13	20	17	14	17
19. Diversen	211	290	265	320	355
Eindtotaal...	6.549	7.213	10.247	11.255	11.065

De toeneming van de export der metaalbedrijven is kenmerkend in een bewapeningsconjunctuur; die vooruitgang vormde een compensatie voor de teruggang van de textieluitvoer. In het derde kwartaal bedroeg het aandeel van de metaaluitvoer 50 pCt. — waarvan 24 pCt. voor de hoogovenbedrijven alleen — van de gezamenlijke uitvoerwaarde, en dit van de textielbedrijven slechts 20 pCt. De hoogovenbedrijven hebben de textielnijverheid als voornaamste uitvoerindustrie vervangen. De stijging van de waarde hunner leveringen ligt aan het toegenomen gewicht en aan de stijging der prijzen per eenheid, welke stijging tot het derde kwartaal voortduurde.

TABEL XVII

Prijzen per eenheid voor ijzer- en staalproducten

(franken per uitgevoerde ton goederen)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Producten	1950	1951		
	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal
Vlak, koudgewalst, onbewerkt plaatijzer en -staal	4.922	5.923	7.364	8.975
Gesmede of warmgewalste ijzer- en staalstaven	3.442	4.219	5.048	5.856
Warmgewalst ijzer- en staal-draad	3.537	4.379	5.498	6.699

Grotere hoeveelheden staal werden uitgevoerd naar de landen van het sterlinggebied, de Verenigde Staten en Latijns-Amerika. De verkoop van ijzer en staal, die via de E.B.U. geregeld wordt, vertegenwoordigde een stijgend percentage.

TABEL XVIII

Richting van de uitvoer der hoogovenbedrijven

(maandgemiddelde in millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1950	1951		
	2 ^e halfjaar	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal
E. B. U.-landen (met inbegrip van het sterlinggebied)	644,4	1.030,7	1.525,7	1.719,7
Totale uitvoer	1.079,-	1.791,1	2.412,7	2.618,6
Procent van de E.B.U. in het totaal	59,7	57,5	63,2	65,7

De uitvoer van de nijverheid der non-ferro metalen handhaafde zich sedert het eerste kwartaal practisch op een zelfde peil. Nochtans bleven de prijzen per eenheid opwaarts gericht, behalve voor tin, waarvan de markt beheerst wordt door de beslissingen van de Amerikaanse administratie.

TABEL XIX

Prijzen per eenheid voor de non-ferro metalen

(franken per ton)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Metalen	1950	1951		
	4 ^e kwar- taal	1 ^e kwar- taal	2 ^e kwar- taal	3 ^e kwar- taal
<i>Ruwe producten:</i>				
Koper	30.593	28.800	29.839	32.952
Zink	21.196	24.680	25.507	25.723
Lood	18.263	20.584	21.651	23.894
Tin	121.940	166.567	165.842	128.634
<i>Halfabrikaten:</i>				
Koper	31.365	34.731	41.831	49.604
Zink	25.323	29.923	32.898	35.515
Lood	18.778	23.278	27.842	27.499

Frankrijk, Nederland en het sterlinggebied bleven de voornaamste afzetgebieden en het aandeel van de E.B.U.-landen in de totale uitvoer van non-ferro metalen nam toe.

TABEL XX

Uitvoer van de nijverheid der non-ferro metalen

(maandgemiddelde in miljoenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1950	1951		
	2 ^e halfjaar	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal
E. B. U.-landen (met inbegrip van het sterlinggebied)	547,8	731,1	755,-	828,3
Totale uitvoer	792,4	990,2	1.027,9	1.069,3
Procent van de E.B.U. in het totaal	69,1	73,8	73,5	77,5

De stijging van de afzet der metaalfabrikaten in het buitenland was minder sterk dan die van ijzer en staal, door het feit dat zij met vertraging de conjunctuuropgang volgde. Hier betrof de toeneming hoofdzakelijk de draadtrekkerijen, de plaatbewerking, de autonijverheid en de scheepsbouw. De aankopen van het sterlinggebied waren schier even belangrijk als die van Nederland, onze voornaamste cliënt van de metaalverwerkende bedrijven. Het aandeel van de uitvoer die via de E.B.U. geregeld wordt, nam dan ook in betekenis toe.

TABEL XXI

Richting van de uitvoer
der metaalverwerkende bedrijven

(maandgemiddelde in miljoenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1950	1951		
	2 ^e halfjaar	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal
E. B. U.-landen (met inbegrip van het sterlinggebied)	558,4	777,4	994,4	1.040,2
Totale uitvoer	1.043,4	1.439,1	1.716,5	1.798,6
Procent van de E.B.U. in het totaal	53,5	54,-	57,9	57,8

De daling van de uitvoer der textielgoederen vergt enig commentaar. Zij is hoofdzakelijk in verband te brengen met de verkoop van ruwe en bewerkte wol.

TABEL XXII

Uitvoerwaarde van wol en wolproducten

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Millioenen franken
1950 1 ^e halfjaar	737
2 ^e halfjaar	861
1951 1 ^e kwartaal	1.374
2 ^e kwartaal	1.104
3 ^e kwartaal	627

Die teruggang werd veroorzaakt én door de prijsinzinking én door het verminderde uitvoervolume in de verschillende productiestadia. Dit ondervonden de wolwasserijen reeds in het tweede kwartaal, de spinnerijen en weverijen pas in het derde.

TABEL XXIII

Uitvoervolume van de wolbedrijven

(tonnen)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Gewassen wol, afval en linten	Kamwol-garens	Wollen weefsels (*)
1950 1 ^e halfjaar	2.484	669	991
2 ^e halfjaar	3.239	542	1.014
1951 1 ^e kwartaal	3.836	533	1.193
2 ^e kwartaal	2.193	522	1.152
3 ^e kwartaal	1.331	334	731

(*) Incl. dekens, fluweel en tapijten.

De daling van de uitvoerprijzen trof vooreerst de kammelingen en afval, sloeg in April over naar de gewassen wol, in Mei naar de kaard- of kamwol, en in Juli naar de spinsels: wat deze laatste betreft, werden de leveringen van de vorige maanden inderdaad gedaan tegen de prijsvoorwaarden vastgesteld vóór de daling van de grondstof.

Naar waarde en zelfs naar hoeveelheid bleef de uitvoer van de katoennijverheid op een hoog peil. De

wederuitvoer van ruw katoen van niet Amerikaanse herkomst werd in Juli opnieuw toegelaten. De omvang der verzendingen van katoenspinnings benaderde dicht het buitengewoon hoog peil van het tweede halfjaar van 1950; de waarde dier leveringen bereikte het dubbel van het gemiddelde van 1950.

Daarentegen kromp de uitvoer van katoenweefsels in het derde kwartaal zowel naar hoeveelheid als naar waarde in. De beweging der uitvoerprijzen per eenheid was minder duidelijk afgetekend dan in de wolsector; nochtans blijkt zich een lichte achteruitgang in Augustus en in September te hebben voorgedaan.

TABEL XXIV

Uitvoer van de katoennijverheid

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Ruw katoen		Katoengarens		Katoenweefsels	
	(duizenden tonnen)	(millioenen franken)	(duizenden tonnen)	(millioenen franken)	(duizenden tonnen)	(millioenen franken)
1950 1 ^o halfjaar	0,330	4,33	1,61	113,8	3,-	310,5
2 ^o halfjaar	0,467	6,18	2,60	103,4	5,33	277,9
1951 1 ^o kwartaal	0,367	6,5	1,53	142,-	3,2	391,4
2 ^o kwartaal	0,333	7,2	1,87	210,6	3,3	440,1
3 ^o kwartaal	0,600	17,1	2,33	258,8	2,77	379,4

De uitvoer van de nijverheid der bastvezels kromp merkbaar in wat de grondstoffen betreft. Daarentegen werden de spinsels en afgewerkte producten nog druk gevraagd; in het derde kwartaal kon echter

een zekere daling in de uitvoer van afgewerkte producten worden waargenomen. De prijzen van spinsels en weefsels bleven opwaarts gericht.

TABEL XXV

Uitvoer van bastweefsels

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Grondstoffen		Garens en spinsels		Weefsels en afgewerkte producten	
	(tonnen)	(millioenen franken)	(tonnen)	(millioenen franken)	(tonnen)	(millioenen franken)
1950 1 ^o halfjaar	5.749	159,4	1.090	45,7	2.270	100,4
2 ^o halfjaar	7.069	211,9	1.253	58,5	2.277	111,0
1951 1 ^o kwartaal	9.170	413,5	1.617	79,6	2.670	139,9
2 ^o kwartaal	6.398	286,8	1.739	95,1	3.096	162,1
3 ^o kwartaal	4.724	185,2	1.749	103,8	2.788	152,5

De breigoedartikelen werden in het derde kwartaal minder uitgevoerd, wellicht in verband met seizoenomstandigheden.

De uitvoerwaarde van kleding- en confectieartikelen handhaafde zich op een bevredigend peil, blijkbaar vooral wegens de stijging der prijzen per eenheid.

TABEL XXVI

Uitvoerwaarde van de textielgoederen gegroepeerd onder de rubrieken Breigoed, Kleding en Confectie

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Breigoed	Kleding en confectie
	(millioenen franken)	
1950 1 ^o halfjaar	40,6	98,-
2 ^o halfjaar	51,8	125,-
1951 1 ^o kwartaal	49,-	127,6
2 ^o kwartaal	63,1	134,6
3 ^o kwartaal	43,-	138,1

* * *

Het verloop van de uitvoer weerspiegelt de evolutie van de buitenlandse vraag op de Belgisch-Luxemburgse markt : behalve voor de wolproducten en verschillende andere textielgoederen bleef die vraag over het algemeen vast; zij nam zelfs toe voor de goederen die in de bewapeningseconomie nodig zijn. Rekening gehouden met de seizoendaling in de zomermaanden gaf de uitvoer bij voortdurende een gunstig verloop te zien.

* * *

Binnenlandse vraag

Bij gebrek aan toereikende statistieken geeft het verloop van de invoer, alsook zekere monetaire verschijnselen waarvan verder sprake is, enkele niet zeer nauwkeurige aanwijzingen over het verloop van de binnenlandse vraag. Er zij in herinnering gebracht dat de inkrimping van het invoervolume grotendeels veroorzaakt werd door de vermindering der aankopen van textielgoederen.

Ook de stijging van de Staatsuitgaven beïnvloedde de vraag, met name waar het uitgaven bestemd voor immobilisaties betreft. Verder ontbreekt het ons aan meer algemene gegevens aan de hand waarvan het bedrag der nieuwe, openbare en particuliere, investeringen in vast kapitaal kan worden geraamd, en is het tevens onmogelijk nauwkeurig de beweging der voorraden te meten: de telling van deze laatste omvat alleen de productie- of de groothandelsondernemingen en is daarbij nog zeer onvolledig.

Een beter oordeel kan men zich vormen over het verloop van het particulier verbruik, al is het dan ook nog bij benadering. Een eerste aanwijzing is de verkoop van een groot deel der distributieorganen. In Januari en Februari deed zich de derde aankoopgolf voor in het vooruitzicht van een prijsstijging. Sedert de maand Maart verzwakten de uitgaven van de verbruikers: de omzetcijfers van de waargenomen ondernemingen waren in het tweede en derde kwartaal lager dan in het eerste; de terughoudendheid van de cliënteel was bijzonder merkbaar voor de kledingartikelen. Na de teruggang in Juli-Augustus — verscherpt door de seizoenverslapping — hernamen de aankopen in September, zij het ook in beperkte mate; de vraag naar kledingartikelen bleef gedrukt. Bovendien dient rekening gehouden met de stijging der kleinhandelsprijzen sedert het begin van het jaar: de daling van de afzet trad hierdoor nog duidelijker aan het licht.

TABEL XXVII

Indexcijfers van de verkoop aan het verbruik

Basis maandgemiddelde 1948 = 100

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Grootwarenhuizen met menigvuldige afdelingen					Grote kleding-bedrijven	Coöperaties						Groothandelaars in algemene voedingswaren
	Algemeen indexcijfer	Voeding	Kleding	Meubilering	Huishoud-artikelen		Algemeen indexcijfer	Voeding (behalve bakkerij)	Bakkerij	Kleding	Meubilering	Huishoud-artikelen	
	Dagverkoop												Maandverkoop
1950 1 ^o kwartaal ..	109	148	96	112	106	68	108	111	103	92	94	102	87
2 ^o kwartaal ..	119	143	119	103	116	102	111	114	110	95	110	116	90
3 ^o kwartaal ..	129	151	123	114	131	88	131	140	103	120	122	106	144
4 ^o kwartaal ..	145	181	127	101	129	84	120	126	104	102	99	110	92
1951 1 ^o kwartaal ..	142	190	128	152	141	111	140	145	106	159	138	129	112
2 ^o kwartaal ..	129	168	119	118	130	88	123	131	115	93	126	119	93
3 ^o kwartaal ..	122	153	103	113	133	60	118	128	113	79	141	116	101

Ondanks de stijging van het sociaal product evenaarden de reële aankopen in het derde kwartaal blijkbaar niet die van de periode April-Juni 1950, welke periode als « normaal » kan bestempeld worden; de teruggang bestreek vooral de vraag naar goederen andere dan levensmiddelen.

De verzwakking van het particulier verbruik ligt vermoedelijk hieraan dat de particulieren op de vóór enkele maanden aangekochte voorraden teerden of een afwachtende houding aannamen in de hoop van een prijsdaling. Verder is het eveneens mogelijk dat een wijziging in de verdeling van het nationaal inkomen, ten gevolge van de prijsstijging, indirect het spaarwezen begunstigde.

Gewis getuigde het verloop der inlagen bij de *Spaarkas* van een terugkeer tot een normale toestand van het spaarwezen in het derde kwartaal van

1951 (1). Het is mogelijk dat de aangroei der tegoden van particulieren gepaard ging met een gelijklopende teruggang van het verbruik; hij kan eveneens ten dele worden toegeschreven aan de gestegen kasmiddelen van de kleine ondernemingen, ten gevolge van de intering der voorraden.

* * *

Het verloop van de opbrengst der *zegelrechten en hiermee gelijkgestelde taxes* weerspiegelt eveneens de bewegingen van de binnenlandse transacties; vermits er in 1950 en in de verslagperiode van 1951 geen uitvoertaxen meer bestond.

(1) C.f. tabel 31 der Doorlopende maandstatistieken in dit Tijdschrift.

TABEL XXVIII

Zegelrechten en hiermee gelijkgestelde taxes

(millioenen franken)

Maandgemiddelde	1950	1951
1 ^o kwartaal	1.419	1.647
2 ^o kwartaal	1.316	1.718
3 ^o kwartaal	1.570	1.593
4 ^o kwartaal	1.690	

De inzinking in het derde kwartaal houdt wellicht ten dele verband met seizoenverschijnselen. De opbrengst van het zegel en de hiermee gelijkgestelde taxes gaf verder een vooruitgang t.o.v. de overeenstemmende perioden van 1950 te zien. Doch die stijging is hoofdzakelijk aan de prijzenhousse toe te schrijven; wordt die factor uitgeschakeld, dan blijkt het dat de werkelijke omvang der transacties eerder zou ingekrompen zijn.

* * *

Industriële bedrijvigheid

De nijverheidsproductie die in de eerste maanden van het jaar reeds een zeer hoog peil bereikt had, steeg verder in de verslagperiode.

De toeneming van het eerste tot het tweede kwartaal wordt op 2 à 5 pCt. berekend, al naar gelang de algemene productieindexcijfers, die op basis van verschillende wegingen werden opgemaakt. In Juli en Augustus deed zich de gewone verzwakking voor in verband met het betaald verlot. De thans beschikbare indexcijfers voor September tonen aan dat de bedrijvigheid de topcijfers van het tweede kwartaal benaderde.

TABEL XXIX

Algemeen indexcijfer van de nijverheidsproductie

Periode	Indexcijfer M.E.Z.	Indexcijfer I.E.S.O.	Indexcijfer V.B.N.	Indexcijfer Agofi
	1938 = 100	1936-1938 = 100		
1950 Maandgemiddelde :				
1 ^o kwartaal	113,8	105	107,9	123,6
2 ^o kwartaal	108,2	106	109,-	119,6
3 ^o kwartaal	109,4	104	110,3	124,1
4 ^o kwartaal	129,5	120	119,8	140,4
1951 Maandgemiddelde :				
1 ^o kwartaal	133,6	127	122,8	141,7
April	137,-	313	128,-	148,9
Mei	133,8	113	128,2	147,7
Juni	136,6	130	128,8	150,2
Juli	112,7	118	116,4	130,8
Augustus	126,-(v)	127 (v)	127,4(v)	145,2
September	133,-(v)	128 (v)	—	147,8(v)

(v) Voorlopige cijfers.

De zwaarnijverheid werd bijzonder door de conjunctuur begunstigd; daarentegen konden de producenten van niet bederfelijke gebruiksgoederen hun bedrijvigheid niet op hun vroeger — trouwens zeer hoge — peil handhaven.

* * *

In de steenkoolnijverheid werd verder een zeer drukke activiteit gehandhaafd. Op de markt voor nijverheidskolen heerste tijdens de verslagperiode een vaste vraag, welke door de voorspoed in de zwaarnijverheid onderhouden werd. Ook voor de huisbrandkolen konden de behoeften moeilijk gedekt worden. De voorraden op de mijnterreinen bereikten slechts 185.903 t einde September — d.i. minder dan de productie van twee dagen extractie — en zijn hoofdzakelijk gevormd uit steenkool van lagere kwaliteit.

Leveringen van het buitenland worden bemoeilijkt door de algemene schaarste in West-Europa. De stijging van de invoer was dan ook zeer zwak.

TABEL XXX

Steenkoolin- en -uitvoer (België alleen)

(duizenden tonnen)

Bron: Cobechar.

Maandgemiddelde	Totale invoer (1)	Totale uitvoer (2)	waarvan naar				
			Italië	Frankrijk	Nederland	Zwitserland	Groot-hertogdom
1950 1 ^o halfjaar	57,5	225,7	91,7	73,1	44,9	5,8	0,9
2 ^o halfjaar	54,8	225,1	135,1	51,9	35,4	16,1	1,9
1951 1 ^o kwartaal	138,8	142,0	55,0	30,9	20,9	8,1	0,8
2 ^o kwartaal	169,1	162,9	55,4	48,1	19,0	12,1	1,7
3 ^o kwartaal (3)	169,9	169,1	43,0	45,7	36,5	12,7	3,6

(1) Steenkool, briketten en houtskool.

(2) Steenkool en agglomeraten.

(3) Voorlopige cijfers.

De steenkoolmijnen streven er derhalve naar de dagelijkse extractie tot 105.000 en zelfs tot 110.000 t op te voeren. Hiertoe is een verhoging van de perso-

neelsterkte vereist; de aanwerving van Italiaanse werkkrachten werd toegelaten totdat het totaal aantal werkkrachten in de mijnen op 160.000 een-

heden zal gebracht zijn. Het gemiddelde rendement werd ongunstig door de tewerkstelling van een grotere onervaren personeel beïnvloed; sedert Juli ging de productiviteit er nochtans op verbeteren.

TABEL XXXI

Steenkoolnijverheid

Productie, rendement en arbeidsgelegenheid

Bron : Directie van het Mijnwezen.

Periode	Productie (duizenden tonnen)	Rendement daggemiddelde per einde maand of kwartaal (kg) (ondergrondse en bovengrondse arbeiders samen)
1950 Maandgemiddelde		
1 ^e kwartaal	2.428,9	685
2 ^e kwartaal	2.298	689
3 ^e kwartaal	2.001,1	708
4 ^e kwartaal	2.373,6	721
1951 Maandgemiddelde		
1 ^e kwartaal	2.417,7	736
April	2.568,8	758
Mei	2.493,9	758
Juni	2.598,5	748
Juli	2.110,8	721
Augustus	2.407,-	738
September	2.408,2 (v)	745

Het is duidelijk dat de uitvoer beperkt werd. Nochtans hernamen de cokesverzendingen in het derde kwartaal : grotere hoeveelheden Amerikaanse steenkool werden in loonwerk tot cokes verwerkt en naar Frankrijk en Zwitserland wederuitgevoerd; bovendien werden meer cokes aan Noorwegen en Finland — een ruilmiddel om ijzermangaan en mijnhout te verkrijgen — geleverd.

TABEL XXXII

Cokes- en steenkooluitvoer

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelde	Totaal (tonnen)
1950 1 ^e halfjaar	39.136
2 ^e halfjaar	17.531
1951 1 ^e kwartaal	16.806
2 ^e kwartaal	18.250
3 ^e kwartaal	43.664

Periode	Aantal ingeschreven arbeiders (onder- en bovengrond)	Vreemdelingen			
		Totaal	In pCt. van de ingeschreven arbeiders	waarvan Italianen	In pCt. van de vreemdelingen
Einde December 1949	163.033	61.792	37,9	34.833	56,4
Einde Juni 1950	157.121	59.485	37,9	33.163	55,8
Einde September 1950	151.762	54.927	36,5	29.560	53,8
Einde December 1950	153.215	55.750	36,7	30.379	54,5
Einde Maart 1951	155.511	60.696	39,0	35.733	58,9
Einde Juni 1951	154.833	63.355	40,9	39.430	62,2
Einde September 1951	156.534	66.740	42,6	44.364	66,5

Op langere termijn zal de productie vermoedelijk kunnen opgevoerd worden door een grotere mechanisatie van het ondergrondse werk en door de invoering van de buitenlandse techniek in de mate waarin de Belgische steenkollagen zich daartoe lenen. Nochtans beogen deze verbeteringen in de eerste plaats een neerdrinking van de productiekosten. De gedachtenwisselingen over de voorstellen van het Robinsonverslag hebben onlangs bevestigd dat dit het probleem op langere termijn is.

In het derde kwartaal van 1951 stegen de uitvoerprijzen van de Duitse en Franse steenkool, zodat de dispariteit ten nadele van de Belgische uitvoerprijzen verzachtte.

Op de binnenlandse markt werden de prijzen in April verhoogd; de opslag bedroeg gemiddeld 3 tot 4 pCt., doch hij was groter voor de fijne cokeskolen.

* * *

Het verbruik van *electrische stroom* kende zijn gebruikelijke seizoenvermindering, doch wegens de grote behoeften van de nijverheid bleef het groter dan in de overeenstemmende periode van 1950.

TABEL XXXIII

Voortbrenging van electrische stroom

(duizenden kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand.

Maandgemiddelde	Centrale der voortbrengers-verdelers Particuliere ondernemers	Centrale der industriële zelfvoortbrengers
1950 1 ^e kwartaal	389.575	292.732
2 ^e kwartaal	346.816	276.146
3 ^e kwartaal	363.857	259.267
1951 1 ^e kwartaal	451.928	314.607
2 ^e kwartaal	407.167	312.451
3 ^e kwartaal	398.596	320.515

Het opgesteld vermogen groeide in Juni 1951 aan door de ingebruikneming van een eerste groep van 50.000 kW in de centrale van Les Awirs.

* * *

In verband met de zeer sterke vraag maakte de productie in de *hoogovenbedrijven* verder vooruitgang; de teruggang van de staalproductie, in Juli, droeg een zuiver seizoenkarakter.

TABEL XXXIV

IJzer- en staalproductie

(duizenden tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Ruwe metalen		Halfafgewerkte producten	Afgewerkte producten	Aantal arbeiders
	Gietijzer	Staal (1)			
1950 Maandgemiddelde :					
1 ^o kwartaal	294.856	249.258	18.411	229.121	41.635
2 ^o kwartaal	291.914	291.422	20.263	236.415	41.964
3 ^o kwartaal	273.818	279.986	9.586	222.790	43.191
4 ^o kwartaal	370.410	379.998	5.614	296.749	46.919
1951 Maandgemiddelde :					
1 ^o kwartaal	385.200	402.300	13.292	337.600	48.512
April	406.984	422.133	7.250	334.211	49.349
Mei	403.866	409.696	10.324	315.961	49.701
Juni	407.520	432.597	8.166	340.895	49.964
Juli	388.917	390.418	12.162	278.414	49.910
Augustus	412.845	428.932	11.138	327.701	50.375
September (2)	406.095	404.128	12.674	318.583	50.388

(1) Excl. de vormstukken der eerste smelting.

(2) Voorlopige cijfers.

De opvoering van de staalproductie overal ter wereld stelt het probleem van de overeenstemmende uitbreiding der erts-, schroot- en zelfs steenkoolvoorziening. De Belgische hoogovenbedrijven werden niet door een cokesschaarste getroffen. Daarentegen waren de leveringen van Frans en Zweeds ijzererts

ontoereikend, doch de stijging van de Luxemburgse ertsproductie voorzag ten dele in die leemte. Onderhandelingen werden met Zweden en Brazilië aangeknoopt, ten einde erts met een hoog ijzergehalte in ruil van cokesleveringen te verkrijgen.

TABEL XXXV

Invoer van ijzererts

Herkomst	In pCt. van het totaal				
	1950	1 ^o kwartaal van 1951	2 ^o kwartaal van 1951	Juli 1951	Augustus 1951
Frankrijk	59,5	63,2	55,3	54,5	49,3
waarvan : Briey		57,7	48,5	49,1	43,6
Calvados		5,5	6,8	5,4	5,7
Groothertogdom en Lotharingen	23,5	20,2	27,2	32,8	35,0
Zweden	16,7	16,1	13,6	12,4	15,7
Andere landen	0,3	0,5	3,9	0,3	—
Totaal	100,—	100,—	100,—	100,—	100,—
Totaal in duizenden tonnen (maandgemiddelde)	719,9	621,3	647,6	657,6	665,6

De ondernemingen waren gedwongen hun schrootverbruik op te voeren. Daar het voorstel der hoogovenbedrijven tot oprichting van een aankoopkantoor tot geen resultaat leidde, stegen de schrootnoteringen aanhoudend : bij het einde van het derde kwartaal overtroffen zij de prijzen van het nieuwe gietijzer. De prijzen voor staal bestemd voor de binnenlandse markt en vastgesteld in November 1950 werden op 12 Mei verhoogd, in gemeenschappelijk overleg met

voortbrengers en verbruikers. Voor handelsstaal werd de prijs van 3.750 fr op 4.200 fr per ton gebracht. Tegelijkertijd gingen de hoogovenbedrijven de verbintenis aan hun leveringen op de binnenlandse markt principieel van 140.000 tot 180.000 t op te voeren.

De uitvoerprijzen stegen tot Mei, bleven in Juni op een zelfde peil en stegen verder in Juli. Sindsdien wijst hun stabiliteit op de afwezigheid van mededin-

ging onder de productielanden, waarvan alleen Japan platen en producten van de draadtrekkerij aan Skandinavië, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk aanbod tegen lagere prijzen dan de Belgisch-Luxemburgse.

* * *

De welvaart in de nijverheid der *non-ferro metalen* kan niet de vergelijking met die in de ijzer- en staalnijverheid doorstaan; in 1950 handhaafde de productie

in die bedrijfstak zich op een stabiel peil. Sinds het eerste kwartaal van 1951 is haar bedrijvigheid weinig veranderd. De productie van het loodmetaal steeg verder en, rekening gehouden met de mogelijkheden van de ertsvoorziening, kenden de fabrieken schier een maximum-bedrijvigheid. Wellicht is dit eveneens in de andere takken van die nijverheid het geval.

De binnenlandse vraag handhaafde zich boven het normale: zo is het koperverbruik meer dan verdubbeld.

TABEL XXXVI

Productie van de non-ferro metaalnijverheid

(tonnen)

Bron: *Union des Industries des Métaux non ferreux.*

Maandgemiddelde	Ruwe metalen				Halfafgewerkte producten
	Koper	Lood	Zink	Tin	
1950 1 ^o kwartaal	10.916	6.139	14.028	868	11.603
2 ^o kwartaal	11.341	4.155	14.846	1.015	13.066
3 ^o kwartaal	11.618	5.166	14.044	677	12.033
4 ^o kwartaal	11.870	5.237	16.190	896	15.533
1951 1 ^o kwartaal	12.016	5.123	16.615	860	16.506
2 ^o kwartaal	11.868	5.640	17.071	866	16.751
3 ^o kwartaal	11.566	6.865	16.251	966	15.854

De prijs voor electrolytisch koper steeg van *fr* 28 per kg einde Maart tot *fr* 31,15 per 24 Mei en tot *fr* 31,45 per 1 October. De notering van fijn zink GOB veranderde niet. Lood en zink worden sedert één jaar niet meer officieel te Brussel genoteerd. De koersen te New-York, door de Amerikaanse administratie gecontroleerd, verstrekken niettemin een aanwijzing over de markttenenden. De officiële noteringen voor zacht lood bleven van Maart tot September ongewijzigd; begin October stegen zij met 2 cents per pond avoirdupoids. De drukking op de tinprijs uitgeoefend veroorzaakte een afbrokkeling der noteringen: van 150,5 cts per pond avoirdupoids, graad A, per einde Maart, viel hij tot 103 cts per einde September. Op de Londense markt herstelde de notering zich in Augustus en September en bedroeg op het einde van die maand 992 pond per *long ton*, zegge een honderdtal ponden boven het gemiddelde der noteringen van het eerste kwartaal.

* * *

Sommige sectoren van de *metaalverwerking* werden met een zekere vertraging door de conjunctuur-opgang begunstigd; de toeneming van de werkgelegenheid met 7.300 eenheden in zes maanden tijd getuigt van de stijging der productie in de gehele bedrijfstak. Het aantal arbeiders bedroeg er 169.500 in September tegen gemiddeld 170.000 in 1949; ondertussen werden rationalisatie- en moderniseringsplannen in zekere sectoren verwerkelijkt; hieruit kan

men afleiden dat de metaalverwerkende nijverheid thans over het algemeen een grote bedrijvigheid kent.

De binnenlandse orders handhaafden zich op hoge bedragen; de bestellingen van het buitenland verminderten met 15 tot 20 pCt. met ingang van Mei, doch hun waarde overtrof verder het — overigens gunstige — peil der verzendingen.

De bedrijven voor electro-technische constructie verhoogden hun afzet, hoewel de uitvoer eerder stabiel bleef.

Voor de draad- en metaaltrekkerijen verdubbelde de omzet sedert 1950 grotendeels dank zij de uitbreiding van de verkoop in het buitenland; in het derde kwartaal waren de bestellingen evenwel minder groot.

Ook de plaatbewerking kon zich in een zeer gunstige bedrijvigheid verheugen. In September verminderde eveneens het bedrag der bestellingen.

De productie in de autonijverheid, die meer op de bevediging van de binnenlandse behoeften is afgestemd, bewoog zich verder op een hoog peil; de bedrijvigheid is er voor de eerstvolgende maanden verzekerd.

De fabrieken die benodigdheden voor de bouwnijverheid vervaardigen, alsook de werkplaatsen voor stampwerk en grof drijfwerk, legden een bevredigende werkzaamheid aan de dag, vooral ten behoeve van de binnenlandse markt; de vooruitgang der verzendingen is zeer merkbaar bij laatstgenoemde bedrijven.

TABEL XXXVII

Bedrijvigheid in de metaalverwerkende nijverheid

Bron: *Fabrimetal*.

Periode	Aantal arbeiders	Binnenlandse markt		Buitenlandse markt		
		Aangetekende bestellingen	Verzendingen	Aangetekende bestellingen	Verzendingen	
1950 Maandgemiddelde :			(miljoenen franken)			
1 ^e kwartaal	153.195	1.730	1.873	840	1.028	
2 ^e kwartaal	148.414	1.708	1.855	795	887	
3 ^e kwartaal	151.360	1.882	1.877	1.185	872	
4 ^e kwartaal	156.328	1.925	2.030	1.447	1.178	
1951 Maandgemiddelde :						
1 ^e kwartaal	160.414	2.325	2.120	2.183	1.340	
April	162.382	2.474	2.200	2.114	1.500	
Mei	164.469	1.989	2.132	1.625	1.634	
Juni	166.510	2.214	2.338	1.876	1.921	
Juli	166.258	2.383	1.941	1.589	1.460	
Augustus	168.517	2.315	2.230	1.835	1.610	
September	169.543		2.344		1.597	

De werkplaatsen voor de bouw van bruggen, gebinten en ketels werden niet zo begunstigd; hun omzetcijfer steeg sedert 1950 weinig of niet ondanks de prijsstijging.

De bouwers van rollend materieel ontvingen in Juli-Augustus belangrijke bestellingen. De waarde hunner verzendingen vermeerderde sedert het eerste kwartaal van 1951.

Meer dan de helft van de productie in de nijverheid der gereedschapsmachines en der textielmachines wordt in het buitenland afgezet; de verzendingen betroffen verder hoge bedragen, doch de vooruitzichten lieten zich in de laatste maanden minder gunstig aanzien, vooral wat de groep der textielmachines betreft.

De scheepsbouw boekte belangrijke orders in April en in Augustus; ondanks de voor die nijverheid kenmerkende schommelingen in de leveringen, blijft de toestand er blijkbaar gunstig.

De afzet in de wapennijverheid maakte verder vorderingen.

* * *

In de *chemische bedrijven* wordt de toestand bepaald door de bedrijfsvoorwaarden die aan elke groep producten eigen zijn.

De productie van *stikstofmeststoffen* werd opgevoerd ondanks de wereldschaarste aan zwavel, daar de Belgische nijverheid een groot deel van haar zwavelzuur met pyriet als basisproduct voortbrengt; het vermogen der instellingen die dit procédé aanwenden, werd in de laatste maanden verder uitgebreid.

De gestegen bedrijvigheid in de cokesfabrieken en in de hoogovenbedrijven deed de productie van de *chemische bijproducten* toenemen. In de jongste maanden deed zich nochtans een tekort in het aanbod van Thomasslakken gevoelen. Daar de voorziening der hoogovens met natuurfosfaten uit het buitenland moeilijk is, werden slakken als vervangingsproduct in de ijzer- en staalnijverheid gebruikt.

TABEL XXXVIII

Voortbrenging van sommige chemische producten

Bronnen: (1) *Maandelijks Bulletin voor Economische Documentatie van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen*.
(2) *Nationaal Instituut voor de Statistiek*.

Periode	Stikstof (1)	Ruwe teer (2)	Rubberbanden voor rijwielen (2)		Lucifers (2)
	Tonnen stikstofmeststoffen	Tonnen	Buitenbanden	Binnenbanden	Millioenen houtjes
			Stuks		
1950 Maandgemiddelde :					
1 ^e kwartaal	67.700	14.336	209.774	209.056	4.349
2 ^e kwartaal	67.633	13.721	234.754	218.219	4.653
3 ^e kwartaal	55.533	12.661	288.945	270.252	4.731
4 ^e kwartaal	65.967	15.125	381.955	338.701	5.669
1951 Maandgemiddelde :					
1 ^e kwartaal	72.900	15.912	400.636	316.335	5.841
April	69.140	16.728	384.762	311.319	6.019
Mei	80.620	17.769	286.339	240.948	5.873
Juni	80.900	16.806	236.457	195.728	6.499
Juli	84.350	16.718	115.094	134.852	4.392
Augustus	83.760	17.499	156.315	155.441	4.028
September		17.454	132.477	90.304	4.244

In de laatste maanden daalde de productie van sommige gebruiksgoederen (luchtbanden, lucifers, zeep, enz.), wellicht ten gevolge van de verminderde aankopen van het publiek.

De uitvoer van *stikstofmeststoffen* vermeerderde; voor de andere chemische producten werd geen belangrijke vooruitgang geboekt; de verkoop van zwavelzuur verminderde. Doch terwijl de uitvoerprijzen voor de stikstofmeststoffen sedert 1950 weinig of niet stegen, gingen die voor de andere chemische producten afgetekend naar omhoog.

De prijzen der in de chemische bedrijven aangevande grondstoffen vertoonden een matige stijging, behalve wat zwavel en ruw fosfaat betreft, die sterk in prijs verhoogden.

* * *

De *wolnijverheid* leed onder de ineensporing der wereldnoteringen van de grondstof omstreeks medio Maart. De verzwakking van de speculatie deed onmiddellijk haar invloed gelden op de wolwasserijen, waar de bedrijvigheid met zowat 10 pCt. van April af terugliep; de spinnerijen, die ruime voorraden gewassen wol hadden aangelegd, beperkten hunnerzijds hun wedervervoorziening. Ten gevolge van de prijsdaling verminderden de verbruikers hun aankopen van afgewerkte producten en de distributieondernemingen vroegen de annulering aan van bestellingen die zij aan de weverijen hadden overgemaakt. De bedrijvigheid in laatstgenoemde fabrieken verminderde vanaf April, hetgeen vanzelfsprekend oversloeg naar de spinnerijen; nochtans was die verzwakking niet beperkt tot de binnenlandse markt. De inzinking van de productie in de spinnerijen en weverijen werd weliswaar in Juli door de seizoenfactor — het betaald verlot — verscherpt, doch zelfs de productiecijfers voor Augustus en September lagen beneden die van Juni.

TABEL XXXIX

Productie van de wolspinnerijen en -weverijen

Indexcijfers : Basisjaar 1938 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Spinnerijen		Weverijen
	Kamwol	Kaardwol	
1950 Maandgemiddelde :			
1 ^o kwartaal	163,4	147,6	162,5
2 ^o kwartaal	145,1	135,8	156,5
3 ^o kwartaal	145,1	157,5	164,1
4 ^o kwartaal	178,9	172,4	193,2
1951 Maandgemiddelde :			
1 ^o kwartaal	179,7	149,2	196,9
April	154,2	147,3	207,9
Mei	146,3	156,3	190,7
Juni	126,4	153,4	173,8
Juli	69,4	98,5	131,8
Augustus	94,8	109,1	143,5
September	98,6	98,2	129,5

In de *katoenspinnerijen* kon een vrij bevredigende bedrijvigheid worden onderhouden — althans zo de seizoenverslapping buiten beschouwing wordt gelaten — en zulks vooral wegens de vaste buitenlandse vraag. In de huidige conjunctuur geven de vreemde landen, welke voor de katoenweverij zijn uitgerust, meer de voorkeur aan de invoer van halffabrikaten dan van weefsels.

TABEL XL

Productie van de katoenspinnerijen en weverijen

Indexcijfers : Basisjaar 1938 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Spinnerijen	Weverijen (1)
1950 Maandgemiddelde :		
1 ^o kwartaal	133,-	146,7
2 ^o kwartaal	101,6	113,5
3 ^o kwartaal	136,8	155,9
4 ^o kwartaal	153,1	178,7
1951 Maandgemiddelde :		
1 ^o kwartaal	156,6	185,4
April	145,3	184,8
Mei	146,3	174,6
Juni	142,3	165,1
Juli	103,5	125,4
Augustus	136,4	136,-
September	137,6	136,-

(1) Zuiver en met rayonweefsels gemengd katoen.

De Belgische weverijen beginnen de gevolgen van die politiek te ondervinden. Daarbij kwam dat de binnenlandse vraag verzwakte. De productie in de weverijen daalde met ingang van April en deze laatste verminderden hun bestellingen aan de spinnerijen.

TABEL XLI

Productie van de vlasspinnerijen en -weverijen

Indexcijfers : Basisjaar 1938 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Spinnerijen	Weverijen
1950 Maandgemiddelde :		
1 ^o kwartaal	121,2	87,8
2 ^o kwartaal	84,2	61,1
3 ^o kwartaal	119,6	88,7
4 ^o kwartaal	135,6	104,-
1951 Maandgemiddelde :		
1 ^o kwartaal	145,9	110,-
April	147,4	107,-
Mei	133,6	98,8
Juni	159,-	101,9
Juli	120,3	82,7
Augustus	146,3	68,4
September	159,1	70,8

In de *vlasspinnerijen* bleef de toestand gunstig : de teruggang van de productie in Juli was aan zuivere seizoenomstandigheden toe te schrijven.

In de weverijen daarentegen, verzwakte de productie.

In de jutenijverheid bleef de bedrijvigheid even goed als in het eerste kwartaal.

De productie van *rayonnegarens*, -vezels en -weefsels was zeer hoog. Na een ononderbroken stijging van Januari tot Juni bleven de binnenlandse verkoopprijzen stabiel in het derde kwartaal.

* * *

De bedrijvigheid in de *bouwnijverheid* kan met die van de overeenkomstige periode van 1950 worden vergeleken. Die stabiliteit verbergt nochtans een belangrijke evolutie: terwijl de openbare werken minder omvangrijk waren dan in 1950, werd daarentegen veel meer voor particulieren gebouwd.

TABEL XLII

Bouwnijverheid
Indexcijfer van het aantal arbeidsdagen
in 214 proefondernemingen
(Januari 1946 = 100)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Openbare werken		Particuliere werken		Openbare en particuliere werken	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951
Januari	82	79	106	113	95	98
Februari	90	100	105	122	98	112
Maart	115	106	119	131	117	119
April	118	101	111	127	114	115
Mei	125	107	119	125	122	117
Juni	132	107	130	134	131	122
Juli	113	92	99	113	105	103
Augustus	117	114	117	129	117	122
September	130	123	128	133	129	129

De uitvoering van burgerlijke bouwwerken werd gehinderd door een schaarste aan porfiersteenslag en zandsteen. De verhoging van de buitengewone immobilisatiecredieten voor 's lands verdediging riep een sterke stijging van de vraag naar die materialen in het leven, die de Belgische steengroeven ondanks de uitbreiding van de productie niet konden dekken. Een bijkomende invoer van riviergrint uit Nederland en West-Duitsland verbeterde de voorziening en was oorzaak van het duidelijk herstel der bedrijvigheid in de openbare sector gedurende de maanden Augustus en September.

TABEL XLIII

Materialen voor burgerlijke bouwwerken
(tonnen)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Binnenlandse productie van porfiersteenslag en zandsteen (1)	Invoer van riviergrint
1950 Maandgemiddelde:		
1 ^e kwartaal	258.051	105.261
2 ^e kwartaal	338.374	166.896
3 ^e kwartaal	330.939	143.590
4 ^e kwartaal	301.224	137.721
1951 Maandgemiddelde:		
1 ^e kwartaal	321.803	136.024
April	372.776	152.522
Mei	404.571	166.474
Juni	419.215	177.751
Juli	394.028	207.469
Augustus	369.460	235.542
September	427.707 (v)	260.477

(1) De statistiek omvat 411 aangevers met ingang van Januari 1951 in plaats van 274 voorheen.

De grote omvang van de particuliere bouwwerken is te verklaren door het aantal beslissingen van de particulieren in de loop van vorig jaar. Sedertdien is dit aantal afgenomen.

TABEL XLIV

Aantal bouw-, herbouw- en wederopbouwvergunningen

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

1950 — Maandgemiddelde:	
1 ^e kwartaal	5.007
2 ^e kwartaal	6.554
3 ^e kwartaal	5.603
4 ^e kwartaal	4.451
1951 — Maandgemiddelde:	
1 ^e kwartaal	4.530 (v)
2 ^e kwartaal	5.240 (v)
Juli	3.508 (v)

(v) Voorlopige cijfers.

De haast waarmee het publiek in 1950 wilde bouwen, moet worden verklaard door de vrees voor afschaffing der bouwpremiiën; die prikkel deed in 1951 zijn invloed niet meer gelden. Overigens verminderden de bestellingen ten gevolge van de beperking van het onroerend crediet en de prijsstijging. Het verloop van het aantal toegekende bouwpremiiën is een aanwijzing voor die verslapping.

TABEL XLV

Aantal toegekende bouwpremïën

Bron: Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin.

Periode	1950	1951
Januari	1.511	1.292
Februari	1.407	1.429
Maart	2.003	1.545
April	2.008	1.368
Mei	2.229	1.489
Juni	1.460	962
Juli	2.350	1.105
Augustus	1.999	1.193
September	2.602	1.044

* * *

De productie van de meeste bouwmaterialen overtrof sedert het begin van het jaar het peil van de

overeenkomstige periode van 1950, vooral wat de steenbakkerijen, de cementfabrieken, de glas- en spiegelglasfabrieken betreft.

In de loop van het derde kwartaal overtrof de productie van baksteen in ruime mate de behoeften, zodat de voorraden bij de producenten aangroeiden en de prijzen neerwaarts gericht waren.

De cementfabrieken werkten sedert Maart op volle toeren. Het aantal ovens in bedrijf bedroeg twee en vijftig, met inbegrip van de twee ovens van de nieuwe fabriek te Lixhe. De productie werd aangewakkerd door de grote buitenlandse vraag. Nederland bleef de voornaamste cliënt, doch de uitvoer naar het Verenigd-Koninkrijk breidde zich sedert de eerste maanden van 1951 sterk uit.

TABEL XLVI

Bedrijvigheid in de nijverheid der bouwmaterialen

Bronnen: Maandelijks Bulletin voor Economische Documentatie van de N.M.B.S. en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Vervoer van groeveproducten door de spoorweg (duizenden tonnen)		Productie van gewone baksteen (miljoenen stuks)		Cementproductie (duizenden tonnen)		Indexcijfer der productie van vlakglas (1938 = 100)	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951
1 ^e kwartaal: maandgemiddelde	416,-	509,8	111,9	117,2	243,3 (1)	318,-	72,8	101,6
April	599,1	627,4	100,3	122,5	294,6 (1)	377,3	73,2	104,3
Mei	635,5	660,9	151,1	216,4	311,3	384,9	69,4	103,3
Juni	719,8	733,6	172,2	256,5	325,8	393,6	67,-	100,7
Juli	555,7	644,9	178,1	269,6	286,1	380,8	60,6	91,-
Augustus	585,7	686,4	195,1	254,7	328,3	395,9	58,2	84,2
September	755,1	740,5	186,9	248,7 (v)	346,6	400,6	77,5	85,7

(1) Incl. cement « klinker » — excl. van Mei 1950 af.
(v) Voorlopig cijfer.

In het eerste halfjaar verhoogden de glasfabrieken hun productie, om de sterke buitenlandse vraag te dekken. Vooral de uitvoer naar de V.S.A. en Nederland was tot en met April zeer groot. Sedert Mei kromp die afzet in en de gestegen uitvoer naar de andere landen kon hier niet tegen opwegen, zodat de vensterglasproductie in het derde kwartaal verminderde.

Het krachtig herstel in de hoogovenbedrijven en de glasfabrieken in de herfst van 1950 deed de vraag naar vuurvaste producten sterk stijgen. De Belgische productie ging nochtans slechts matig naar omhoog, daar het invoersurplus aanmerkelijk steeg.

TABEL XLVII

Uitvoer van bouwmaterialen (tonnen)

Maandgemiddelde	Groeve producten (1)	Cement (2)	Venster-glas (3)	Spiegel-glas (4)
1950 1 ^e kwartaal	75.518	83.876	7.888	2.759
2 ^e kwartaal	146.835	90.700	6.564	3.002
3 ^e kwartaal	136.260	97.951	6.682	2.552
4 ^e kwartaal	104.672	135.096	11.362	4.142
1951 1 ^e kwartaal	83.375	143.870	12.845	3.981
2 ^e kwartaal	137.942	164.289	13.615	4.232
3 ^e kwartaal	147.560	156.787	10.318	3.767

(1) Tariefnummers 182 tot 187.
(2) Tariefnummer 192.
(3) Tariefnummer 666.
(4) Tariefnummer 667c.

* * *

TABEL XLVIII

Vuurvaste producten (tonnen)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek

Periode	Producten uit kiezelzure aluinaarde, kiezelaaarde en andere	Vuurvaste producten	
		Invoer	Uitvoer
1950 Maandgemiddelde :			
1 ^e kwartaal	10.964	3.916	2.145
2 ^e kwartaal	11.164	3.809	3.196
3 ^e kwartaal	11.121	3.295	2.026
4 ^e kwartaal	13.146	4.452	2.280
1951 Maandgemiddelde :			
1 ^e kwartaal	12.733	4.704	1.695
April		5.758	1.260
Mei	13.058	5.456	1.606
Juni		5.741	1.681
Juli		5.634	1.578
Augustus		4.555	1.381
September		4.309	1.717

* * *

De productie van *holglas* overtrof sinds de maand April afgetekend het gemiddeld peil van 1950 en van het eerste kwartaal van 1951. De bestellingen van de Belgische brouwerijen en de toegenomen leveringen aan Nederland begunstigen de bedrijvigheid in de flessenfabrieken.

TABEL IL

Indexcijfer van de holglasproductie

(1938 = 100)

1950 Maandgemiddelde :	
1 ^o kwartaal	71,-
2 ^o kwartaal	94,8
3 ^o kwartaal	97,5
4 ^o kwartaal	106,1
1951 Maandgemiddelde :	
1 ^o kwartaal	96,-
April	118,7
Mei	129,7
Juni	129,4
Juli	136,1
Augustus	147,2
September	138,-

* * *

In de *papier- en kartonnijverheid* werd een drukke bedrijvigheid onderhouden; de verzwakking in Juli en Augustus droeg een zuiver seizoenkarakter. De

achteruitgang in de papierproductie sedert het eerste kwartaal werd goedge maakt door een gevoelige toename van de productie van ruw karton.

TABEL L

Papier- en kartonproductie

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Ruwe producten	
	Papier	Karton
	(tonnen)	
1950 Maandgemiddelde :		
1 ^o kwartaal	22.414	1.485
2 ^o kwartaal	23.223	1.421
3 ^o kwartaal	22.506	1.602
4 ^o kwartaal	25.691	2.026
1951 Maandgemiddelde — 1 ^o kwartaal	25.725	3.705
April	22.740	4.778
Mei	22.809	3.870
Juni	23.742	4.743
Juli	18.993	4.123
Augustus	21.887	3.895
September	23.810	2.602

In de huidige verhoudingen op de wereldmarkt viel het de nijverheid lang niet gemakkelijk zich met pulp te voorzien. Niettemin werden belangrijke hoeveelheden ingevoerd; de noteringen waren sedert het begin van het jaar zeer hoog. Einde September vertoonden zij voor sommige pulpsoorten een neiging tot dalen.

TABEL LI

Bijzondere handel in pulp, papier, karton en werken van die stoffen

Maandgemiddelde	Invoer				Uitvoer	
	Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (miljoenen franken)	waarvan : pulp		Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
			Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (miljoenen franken)		
1950 2 ^o en 3 ^o kwartaal	26.442	192	15.623	60	5.574	64
1951 2 ^o en 3 ^o kwartaal	31.755	401	18.866	167	9.718	188

T.o.v. de overeenkomstige periode van 1950 vermeerderden de hoeveelheden en de prijzen van ingevoerde pulp; papier, karton en werken daarvan. De uitbreiding van de afzet der papiernijverheid in het buitenland was eveneens aanzienlijk.

* * *

De verzwakking in de *ledernijverheid* vertoonde een zekere gelijkens met diegene die in de textielbedrijven werd opgemerkt. Van het tweede kwartaal af daalde de productie van *zwaar leder* en meer nog van *licht leder* in de *leerlooierijen*; die beweging tekende zich nog scherper af in de maanden Juli en Augustus; de teruggang was sterker dan de seizoendaling: het aantal tewerkgestelde arbeidskrachten bedroeg 4.460 eenheden in Augustus 1950, 4.839 eenheden in Maart en 4.153 eenheden in September 1951.

TABEL LII

Lederproductie

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Zwaar leder		Licht leder (vierkante voeten)
	Zoollleder	Technisch leder	
	(kg)		
1950 Maandgemiddelde :			
1 ^o kwartaal	584.934	106.903	3.474.770
2 ^o kwartaal	527.712	105.127	3.150.713
3 ^o kwartaal	525.635	104.008	3.477.918
4 ^o kwartaal	547.951	93.178	3.937.300
1951 Maandgemidd. 1 ^o kwart.	644.695	158.095	4.152.149
April	645.466	131.083	3.454.941
Mei	609.574	114.096	2.693.641
Juni	610.964	103.600	2.750.315
Juli	371.619	87.235	1.965.270
Augustus	499.757	105.796	2.733.758
September	469.736	129.213	2.615.821

De afneming van de activiteit in de leerlooierijen is blijkbaar aan een verzwakking van de binnenlandse vraag te wijten. De afzet van technisch leder bleef betrekkelijk vast — vooral in verband met de behoeften van de herwapening —, doch de afzetmogelijkheden van licht leder krompen in naarmate de bedrijvigheid in de *schoennijverheid* daalde. De productie van geheel lederen schoenen, die in het eerste kwartaal 2.436 duizend paar bedroeg, viel tot 1.940 duizend in het tweede; in Augustus, de laatste maand waarvoor gegevens beschikbaar zijn, beliep zij nog enkel 505 duizend paar.

De uitvoer van de huiden- en ledernijverheid overtrof in het beschouwde halfjaar duidelijk het peil der overeenstemmende maanden van 1950. De vooruitgang betrof zowel de verkoop van ruwe huiden, leder en bontwerk als van afgewerkte producten der hand- schoennijverheid, de marokijnijverheid en de schoennijverheid.

* * *

De officiële handelsbalans voor de *diamantnijverheid* sloot voor het tweede en derde kwartaal samen met een tekort van 145,4 miljoen frank, dat wellicht verband houdt met de ontwikkeling van de parallele markt: sommigen ramen de clandestien uitgevoerde hoeveelheden op 30 pCt. De regering voerde dan ook bij besluit van 12 September 1951 de verplichte maandelijks aangifte in van de diamantvoorraden en de transacties.

Niettemin schijnt de hoge bedrijvigheid in de diamantnijverheid zich te handhaven, daar het aantal gecontroleerde werklozen weinig veranderde. De huidige werkloosheid in die nijverheid blijft van technologische aard: in September waren 3.429 arbeiders hierdoor getroffen.

* * *

Het Beneluxtarief inzake de accijnsrechten op gefabriceerde tabakken trad op 16 April in werking. Hierdoor werd de taxe op de sigaretten verhoogd en die op de sigaren, sigarillo's en rooktabak verlaagd. Het bracht geen ingrijpende wijzigingen in het verbruik der verschillende tabaksartikelen teweeg.

De productie van gefabriceerde tabakken onderging onbeduidende schommelingen. Een afneming van het sigarettenverbruik veroorzaakte een lichte daling van de productie. De fabricatie van sigarillo's steeg niet in dezelfde mate als het verbruik, wegens de toename van de invoer uit Nederland. Door de stijging van de kostprijzen konden de Belgische sigarenfabrikanten hun prijzen niet in overeenstemming met de verlaging van de taxes verminderen; het sigarenverbruik daalde, doch de productie werd, ondanks de gestegen invoer, niet gevoelig getroffen, daar belangrijke voorraden werden aangelegd.

* * *

Het vervoerwezen

De uitbreiding van de productie der basisbedrijven bracht een intense benutting van de *vervoermiddelen* teweeg.

Daalde het aantal ton-kilometers voor het vervoer van zware goederen door de *Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen* in April, naderhand steeg het en bereikte in Augustus en September het peil van het eerste kwartaal.

TABEL LIII

Indexcijfer spoorwegvervoer

Basisjaar 1938 = 100

Bron: *Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.*

Periode	Ton-km zware goederen
1950 Maandgemiddelde :	
1 ^e kwartaal	96
2 ^e kwartaal	90
3 ^e kwartaal	90
4 ^e kwartaal	120
1951 Maandgemiddelde :	
1 ^e kwartaal	119
April	110
Mei	117
Juni	117
Juli	118
Augustus	125
September	126

De bedrijvigheid in de *binnenscheepvaart* ontwikkelde zich duidelijk sinds het einde van de winter en maakte de tijdelijke vermindering van het spoorwegvervoer goed.

TABEL LIV

Binnenlandse vaart en gezamenlijke binnenscheepvaart

(*millioenen ton-kilometers*)

Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

Periode	Binnenlandse vaart	Gezamenlijke binnenscheep- vaart
1950 Maandgemiddelde :		
1 ^e kwartaal	142,1	225,4
2 ^e kwartaal	150,3	258,4
3 ^e kwartaal	144,8	242,2
4 ^e kwartaal	166,6	273,2
1951 Maandgemiddelde :		
1 ^e kwartaal	158,6	258,3
April	180,7	304,2
Mei	174,3	297,0
Juni	180,5	303,8
Juli	163,1	288,4
Augustus	159,4	293,7

De financiële toestand van de *Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen* werd in die periode gunstiger: de ontvangsten stegen sneller dan de uitgaven en het tekort op de bedrijfsrekening kromp in: van Juli tot September bedroeg het maandgemiddelde 29 miljoen frank tegen 93 miljoen

frank van Januari tot Maart. De Staatstoelagen — 92 miljoen frank per maand — maakten de geboekte bedrijfsverliezen ruim goed.

Te Antwerpen ging het *havenverkeer*, na de zeer merkbare herneming bij het einde van 1950, verder toenemen en de recordhoogten van 1937 bereiken.

Wat het zeeverkeer betreft, het aantal binnengevaren schepen per maand bedroeg in het derde kwartaal van 1951 952 eenheden, metende gemiddeld 2.150 duizend t; in die periode werd de havenbedrijvigheid nochtans door het betaald verlot beïnvloed.

TABEL LV

Goederenverkeer in de Antwerpse haven
(duizenden metrieke tonnen)

Bronnen: *Beheer van de Haven van Antwerpen.*
Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Periode	Zeevaart		Binnenvaart	
	Binnengekomen	Vertrokken	Binnengekomen	Vertrokken
1950 Maandgemiddelde :				
1 ^o kwartaal	371	904	509	569
2 ^o kwartaal	836	856	608	552
3 ^o kwartaal	658	658	486	531
4 ^o kwartaal	1.115	1.183	666	720
1951 Maandgemiddelde :				
1 ^o kwartaal	1.155	1.204	697	855
April	1.269	1.243	752	867
Mei	1.204	1.074	737	850
Juni	1.269	1.276	709	809
Juli	1.144	1.228	697	805
Augustus	1.187	1.228	667	849
September	1.303	1.122	674	816

Het evenwicht dat in 1950 tussen de binnengekomen en vertrokken goederen hersteld werd, handhaafde zich doch op een duidelijk hoger peil.

T.a.v. de binnenscheepvaart beliep het aantal binnengevaren en vertrokken schepen in het derde kwartaal per maand 3.456 eenheden, met een gemiddeld laadvermogen van 1.491 duizend m³.

* * *

Werkgelegenheid

De werkloosheidcijfers, evenals de statistieken van de werkzame arbeidskrachten in sommige sectoren, getuigen van een algemene toeneming der *werkgelegenheid* sedert Juni 1950, in overeenstemming met de ontwikkeling van de productie; in het tweede kwartaal werd die beweging bovendien in de hand gewerkt door de seizoenstijging in sommige bedrijven. In het volgende kwartaal bleek de werkgelegenheid gestabiliseerd.

TABEL LVI

Werkgelegenheid in enkele belangrijke nijverheidstakken

Arbeiders

Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

Bedrijfsgroep	1950		1951	
	September	Maart	Juni	September
Steenkolenmijnen (ingeschrevenen)	150.470	155.511	154.833	156.534
Cokesovens	4.287	4.521	4.575	4.074
Hoogovenbedrijven	44.582	48.894	49.964	50.374
Metaalverwerkende bedrijven ..	152.187	162.259	166.510	169.543
Non-ferro metaalbedrijven	15.089	16.348	16.672	16.804
Weverijen	57.107	61.780	59.016	52.327
Breigoednijverheid	12.388	14.933	14.417	14.769
Groeven	10.756	10.758	10.685	11.098 (1)
Keramische bedrijven	11.959	8.881	13.339	12.325
Papiernijverheid	9.955	10.547	10.602	10.442
Ledernijverheid	4.689	4.839	4.629	4.153
Glasnijverheid	16.451	17.990	18.383	17.909
Cementnijverheid	4.624	5.126	5.181	5.247
Spoorwegen	68.847	66.238	66.648	66.898
Schoenbedrijven		17.665	13.427	13.714

(1) Met ingang van Juli 1951 omvat de statistiek 411 aangevers in plaats van 274.

De werkzame arbeidskrachten stegen van Maart tot Juni in de meeste in tabel LVI vermelde bedrijfspgroepen en vooral in de metaalbedrijven. Daarentegen begonnen zij af te nemen in de twee getelde groepen textielondernemingen, alsook in de leder- en schoenbedrijven. In het derde kwartaal tekende zich die verslappening nog duidelijker af in de textielondernemingen en breidde zich uit tot enkele andere nijverheidstakken.

De schommelingen in de volledige werkloosheid bevestigden die opmerkingen.

TABEL LVII

**Daggemiddelde der gecontroleerde geheel werklozen
Indeling naar de voornaamste bedrijfspgroepen**

Bron: *Steunfonds voor Onvrijwillige Werklozen.*

	1950	1951		
	Septem-ber	Maart	Juni	Septem-ber
Totaal	143.920	154.842	135.517	139.800
Waarvan :				
Landbouw	7.633	12.396	6.012	6.431
Mijnen	1.099	989	835	763
Steen - aardewerk - glas	3.900	5.795	3.321	4.057
Bouwnijverheid	18.575	24.332	15.669	14.662
Hout, meubilering	8.479	8.934	7.213	7.083
Metaalnijverheid	25.068	20.146	16.286	15.768
Textielnijverheid	11.058	11.388	13.326	18.220
Kledingnijverheid	9.291	8.933	13.416	14.122
Huiden- en ledernijver- heid	3.214	2.965	4.917	4.370
Voedselbedrijven	9.605	11.887	9.866	9.289
Vervoerwezen	13.489	14.200	13.338	13.057
Bedienden	13.587	13.737	12.416	12.597

De textielbedrijven, de kledingbedrijven en de ledernijverheid maakten uitzondering op de teruggang in het tweede kwartaal. Hoewel die verzwakking hoofdzakelijk aan seizoenomstandigheden te wijten is, werd zij eveneens door de conjunctuur beïnvloed, en wel door de toestand in de metaalnijverheid en de glasfabrieken. Minder gunstig was het verloop der werkloosheid sedert Juli: de aangroei in de textielnijverheid werd niet goedge maakt door de — trouwens matige — afnemng in de andere sectoren; het algemeen gemiddelde der geheel werklozen was in September dan ook iets groter dan in Juni, dan wanneer het normaal tot een seizoenminimum had moeten dalen. Niettemin was het aantal volledig werklozen kleiner dan in September 1950.

Voor de periode Maart-September was de inkrimping van de volledige werkloosheid het sterkst in de landbouw, de bouwnijverheid en de metaalnijverheid. In laatstgenoemde sector bedroeg zij bijna 4.400 eenheden voor de zes maanden.

Schaarste aan gespecialiseerde werkkrachten deed zich opnieuw voor in verschillende bedrijfstakken waar bijzondere eigenschappen vereist zijn en waar het aantal werklozen verminderde.

Van Maart tot September steeg het aantal geheel werklozen in de textiel- en de ledernijverheid met resp. 6.800 en 1.400 eenheden. Eerstgenoemde bedrij-

ven ontsloegen personeel wegens de vermindering van de binnenlandse en buitenlandse vraag; die moeilijkheden troffen niet alleen de Belgische ondernemingen: onder de textielarbeiders, die hun werkgelegenheid verloren, bevinden zich grensarbeiders die in Frankrijk werkzaam zijn.

In de groep huiden en leder werden de arbeiders in de schoennijverheid door de stijging van de werkloosheid getroffen: de verslappening houdt niet alleen verband met seizoenfactoren in de zomerperiode, doch ook met de buitenlandse mededinging op de binnenlandse markt en met de terughoudendheid van de kopers na de voorraadaankopen van vorig jaar.

De gedeeltelijke werkloosheid onderging sedert Maart grote schommelingen.

TABEL LVIII

**Beweging van het aantal gecontroleerde werklozen
(daggemiddelde)**

Bron: *Steunfonds voor Onvrijwillige Werklozen.*

Maand	Totaal	Geheel werklozen	Gedeeltelijk werklozen
1950 Juni	208.323	157.480	50.843
September	170.271	143.920	26.351
December	301.630	181.316	120.314
1951 Maart	185.801	154.842	30.959
April	187.052	146.696	40.356
Mei	182.430	140.362	42.068
Juni	190.698	135.517	55.181
Juli	200.189	141.242	58.947
Augustus	199.190	138.914	60.276
September	193.528	139.800	53.728

Het algemeen gemiddelde van het aantal gedeeltelijk werklozen steeg ononderbroken tot en met Augustus, ondanks de seizoenaanwervingen in de openluchtbedrijven; het werd vooral beïnvloed door het verloop in de textiel- en in de ledernijverheid. In laatstgenoemde sector was de volledige en de gedeeltelijke werkloosheid gelijklopend. In de textielnijverheid breidde de gedeeltelijke werkloosheid zich vooral uit in het tweede kwartaal en ging de stijging van de volledige werkloosheid vooraf. Die uiteenlopende beweging is toe te schrijven aan de politiek der ondernemingen: wanneer de bedrijvigheid verzwakt, voeren zij een stelsel van gedeeltelijke arbeid per toerbeurt in en zij ontslaan pas hun personeel als de slapte aanhoudt. Het gemiddelde der gedeeltelijk werklozen in de textielnijverheid bedroeg 23.500 eenheden in September, tegen 5.700 eenheden in Maart.

* * *

Prijzen en lonen

De ontleding der verschillende aspecten van 's lands economische toestand in de laatste maanden toont aan hoezeer hij aan de bewegingen van de wereldmarkt gevoelig is.

Herinnerd zij dat de stemming op deze laatste zich van Maart tot September sterk wijzigde wat de

grondstoffen en de basisproducten betreft. De prijzen, die einde Februari nog in de algemene stijging veroorzaakt door de Koreaoorlog waren betrokken, zijn over het geheel in die periode gedaald.

Een zeker evenwicht herstelde zich tussen vraag en aanbod op tal van markten, ten gevolge van de uitbreiding der productie, de verminderde aankopen van strategische voorraden of de maatregelen op het verbruik en de prijzen.

De omvang van die teruggang verschilde volgens de producten. Het meest getroffen waren diegene waarvan de noteringen het sterkst door de speculatieve stijging in de vorige periode waren beïnvloed: wol, jute, tin, rubber; per einde September bedroeg de daling der noteringen resp. 50, 43, 44 en 33 pCt. t.o.v. de maxima bij het begin van het jaar. Daarentegen bedroeg de vermindering slechts 19 pCt. voor katoen, ca. 28 pCt. voor cacao.

Nochtans duurde de spanning voort bij die goederen die rechtstreeks voor de herwapening dienen en waarvan de vraag vast bleef tegenover een betrekkelijk onelastisch aanbod: ijzerhoudende metalen, essentiële non-ferro metalen, verschillende chemische producten.

Doch over het geheel haalde de dalende tendens de bovenhand tot einde September; sedertdien traden opnieuw tekenen van een vastere markt aan het licht. Het Moody-indexcijfer der grondstoffen viel van een maximum van 533 in Februari tot 451 medio September: het schommelde om en nabij 460 in October.

* * *

De Belgische *groothandelsprijzen* reageerden met hun gewone soepelheid op de schommelingen op de wereldmarkten: het algemeen indexcijfer der groothandelsprijzen liep terug van 511 in Maart tot 475 in September.

Bij de prijzen der industriële producten ontwikkelden zich gelijktijdig twee tendenties: eensdeels een daling van de textielgoederen, van sommige chemicaliën, van de producten der houtbedrijven, van de huiden- en ledernijverheid, en anderdeels een stijging die direct of indirect door de herwapeningsopdrachten veroorzaakt werd, en waarbij de producten van de metaalnijverheid, de brandstoffen en petroleum, de chemische producten van minerale oorsprong betrokken werden. Er werd eveneens een hausse opgemerkt bij de chemische meststoffen en een vaste prijsstelling bij de bouwmaterialen.

De omvang en de snelheid der bewegingen verschillen van de ene sector tot de andere.

TABEL LIX

Indexcijfers der groothandelsprijzen

Basisjaar 1936-1938 = 100

Bron: Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek van de Universiteit te Leuven.

	1950	1951		
	Juni	Maart	April	September
Algemeen indexcijfer ...	371	511	505	475
<i>Industriële groothandelsprijzen</i>				
Brandstoffen en energie ..	394	573	576	510
Metalen ..	467	507	507	527
Chemische producten ..	342	480	482	540
Textielgoederen ..	314	407	419	408
Bouwmaterialen ..	412	796	781	499
Diversen ..	430	470	476	480
Papier ..	379	565	621	532
Tabak ..	330	540	645	654
Huiden, leder ..	415	405	468	468
	404	719	721	456
<i>Groothandelsprijzen der voedingsmiddelen</i> ..	339	440	420	442
Plantaardige producten ..	389	464	454	433
Dierlijke producten ..	289	416	386	450
<i>Groothandelsprijzen in de landbouw</i> ..	325	380	371	391
Akkerbouwproducten ..	345	343	347	328
Veehouderijproducten ..	305	416	394	454

De teruggang tekende zich het eerst af in de textielnijverheid. Van Maart tot September daalde hier het indexcijfer met 37,3 pCt. voor de gehele sector, met 50 pCt. voor de wolproducten, met 32 pCt. voor de katoenproducten. De daling der grondstoffen oefende een snelle en sterke invloed uit op de prijzen van de halfafgewerkte en afgewerkte producten; hun verloop werd eveneens door de verzwakking van de vraag beïnvloed. Blijkens de indexcijfers opgemaakt door het Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek (1) slonken de grondstoffen met 43 pCt., de halfafgewerkte producten met 37 pCt. en de afgewerkte producten met 15 pCt.

Voor de gezamenlijke groep der « Diverse nijverheidstakken » — bouwnijverheid, houtnijverheid, huiden- en ledernijverheid — bedroeg de teruggang 7 pCt. voor de grondstoffen en 3 pCt. voor de halfafgewerkte producten; hij begon pas in September voor de afgewerkte producten, en het indexcijfer van die maand overtrof nog met 13 pCt. zijn peil van Maart.

Onder de goederen die in prijs stegen, werden de gevoeligste verhogingen van Maart tot einde October opgemerkt bij het ijzer en staal (+ 19,5 pCt.) en bij de non-ferro metalen (+ 12,2 pCt.). Voor de metaalproducten was het verloop als volgt: algemeen indexcijfer + 15 pCt., grondstoffen + 26,4 pCt., halfafgewerkte producten + 12,6 pCt., afgewerkte producten + 12 pCt. Vergeleken met het peil van Juni 1950

(1) Indexcijfers die in elk stadium van de productie op de gezamenlijke producten van de textielgroep betrekking hebben.

bedroeg de stijging resp. 100,3, 60,3 en 53 pCt. De sterke hausse bij de fabrikaten en halfabrikaten houdt verband met de verhoging der grondstoffenprijzen, doch ook met de sterke vraag naar ijzer- en staalproducten voor de uitvoer. Bovendien hebben de prijsaanpassingen der ijzer- en staalproducten in het buitenland eveneens de tendentie van de binnenlandse prijzen gesteund en de dispariteiten die in ons nadeel bestonden, verzacht. Opgemerkt zij dat de uitvoerprijzen, die veel sterker dan de binnenlandse prijzen stegen, niet in de hierboven vermelde indexcijfers werden opgenomen.

De landbouwprijzen ondergingen matige schommelingen. De meeste producten van plantaardige oorsprong waren tot in Augustus neerwaarts gericht. Hun algemeen indexcijfer ging met 7,5 pCt. terug. Het werd vaster sedert September. Het indexcijfer voor de veeteeltproducten steeg daarentegen sedert Juni, nadat het in de vorige drie maanden met 9,7 pCt. was teruggelopen. In September lag het 8,2 pCt. boven het peil van Maart. De bewegingen vonden meestal hun oorzaak in seizoenomstandigheden.

De achteruitgang van de graanprijzen verliep in eenklank met de wereldnoteringen. In September sloeg de tendentie opnieuw om. De richtprijzen van tarwe voor de campagne 1951-1952 werden met ca. 10 pCt. verhoogd. Onder de factoren die tot deze beslissing aanleiding gaven, vermelden wij de stijging der wereldnoteringen van de granen op de vrije markt en meer bepaald van de vroege granen en tarwe welke in het raam van de Tarweovereenkomst geleverd worden, alsook de zorg om de aanwending van een groot deel der tarweproductie voor de veevoeding te vermijden, zoals dit het geval was in de afgelopen campagne toen de door de maaldrijen bepaalde prijzen niet lonend genoeg werden geacht en de maïsprijs hoog bleef.

Aangaande de prijzen van de veehouderijproducten waren de schommelingen op de varkensmarkt en de vaste botermarkt de twee meest opvallende feiten. De varkensprijzen, die bij het begin van het jaar aanmerkelijk waren gestegen, liepen in het tweede kwartaal terug, ten gevolge van de aangroei van de inheemse varkensstapel, de uitbreiding van de invoer en de beperkingen op de uitvoer. Daar het aanbod de vraag ging overtreffen, werd het uitvoerverbod in Mei opgeheven en de invoer aan regeling onderworpen. Niettemin stegen de prijzen slechts langzaam: zij bleven beneden de richtprijzen tot in Augustus; daarna werden zij beïnvloed door de grotere uitvoer naar Frankrijk.

De prijzen van het rundvee en het rundvlees bleven over het algemeen stabiel.

De seizoendaling van de boterprijzen in de lente en in de zomer bleef binnen matige grenzen. De invoer van Hollandse boter was ruim; de binnenlandse verkoopprijs er van werd in het begin van het seizoen herhaaldelijk verhoogd, om te verhinderen dat hij die

van de inheemse boter zou neerdrukken. Deze laatste werd verder door directe of indirecte maatregelen gesteund.

De prijsdalingen in de groothandel hadden tot dusver slechts een geringe terugslag op de *kleinhandelsprijzen*. Het algemene indexcijfer steeg langzaam en wel van 414 in April tot 419 in October.

De verkoopprijzen aan de verbruikers van kledingartikelen (1) stegen verder (in het geheel met 2 pCt.) tot en met Juni. Zij daalden slechts met 2,7 pCt. van Juli tot September, hoewel de groothandelsprijzen van de meeste gefabriceerde textielgoederen reeds sedert Maart of April daalden en de teruggang van die prijzen voor bereid leder onmiddellijk volgde op de prijsdaling voor ruw leder.

De afwijking tussen de groothandels- en de kleinhandelsprijzen en tussen de omvang der twee teruglopende bewegingen is een normaal verschijnsel, wegens de trapsgewijze bijrekening der vorige stijgingen van de kostprijs. Zij werd nog verscherpt door de weerstand van de groothandelaars van afgewerkte textielgoederen en van de tussenpersonen waaronder velen belangrijke voorraden tegen zeer hoge prijzen bij het begin van het jaar hadden aangelegd.

De kleinhandelsprijzen van de onderhoudsproducten waren de enige waarvan het indexcijfer — berekend op basis der producten opgenomen in het algemeen indexcijfer van het Ministerie van Economische Zaken — met ingang van Juli een daling vertoonde gelijkwaardig aan die van de kledingartikelen. De vermindering bereikte in September 1,7 pCt.

Daarentegen steeg het indexcijfer der kosten van verwarming en verlichting (steenkol, gas, electriciteit) in de twee kwartalen: in September was het 3,3 pCt. hoger dan in Maart.

Het indexcijfer van de prijzen der voedingsmiddelen vermeerderde in dezelfde tijd met ca. 1,6 pCt. De seizoendaling van Maart tot Juni was matig evenals bij de groothandelsprijzen van de landbouw. De stijgingen in September betroffen vooral boter en varkensproducten.

Enkele artikelen schommelden onder invloed van andere factoren dan seizoenomstandigheden: cacao en chocolade, waarvan de prijzen resp. met 8 en 1 pCt. van Maart tot September stegen, en de broodprijs, die in Augustus met ongeveer 10 pCt. werd verhoogd.

Het algemene peil der bezoldigingen steeg aanmerkelijk. Het algemeen indexcijfer van de gemiddelde *uurlonen* ging met 4,8 pCt. opwaarts van Maart tot Juni en met 1,5 pCt. van Juni tot September. Naar

(1) Indexcijfer berekend door de Afdeling Studiën en Documentatie van de Nationale Bank door de hergroepering der kledingartikelen die in het algemeen indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Ministerie van Economische Zaken zijn opgenomen: manshemden en -kostuums, werkbrokken, breiwool, werksokken, hoeden en petten, mansschoenen en verzollingen.

verhouding waren de verhogingen het hoogst in de sectoren papier, hout, bouwnijverheid, leder, hoogovenbedrijven en cokesfabrieken.

De loonsverhogingen werden meestal toegestaan wegens de stijging van de levensduurte. Meestal geschieden zij automatisch, daar de koppeling der lonen aan de bewegingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen zich snel tot nagenoeg alle loonarbeiders uitbreidde.

De relatieve omvang van de aanpassingen in de verslagperiode verschilden vrij sterk al naar gelang de bedrijfspgroep. Inderdaad zijn de modaliteiten voor de loonaanpassingen verschillend wat betreft de vaststelling van de percentages van het indexcijfer en de grootte van de loonsverhogingen.

Ook de *wedden* van de werknemers werden verhoogd; doch bij gebrek aan een nauwkeurige documentatie kan de omvang er van bezwaarlijk worden geraamd. Blijkens een zeer approximatieve schatting op grond van fragmentarische gegevens zou de verhoging een iets kleiner percentage vertegenwoordigen dan de gemiddelde stijging van de lonen.

De regelen en criteria waarop de weddeaanpassingen berusten, zijn zeer verschillend van de voorwaarden die de loonbewegingen bepalen.

Bij de verhogingen toegestaan op grond van indexcijfers, in het raam der collectieve overeenkomsten, werden slechts ca. 50 pCt. van het totaal der aan de maatschappelijke zekerheid onderworpen bedienden betrokken. Het ging hier om verhogingen van de conventionele weddeschalen zelf, of — en dit is het meest voorkomende geval — om uitkeringen die de weddeschalen ongewijzigd lieten, doch waarvan het bedrag het indexcijfer volgt. De wedden die niet door bijzondere overeenkomsten per sector werden bepaald, ondergingen sedert één jaar theoretisch geen veranderingen; de nationale overeenkomst van 22 November 1950, de enige verplichtende regeling ter zake, werd niet gewijzigd. Nochtans is het waarschijnlijk dat aanpassingen — meestal gedeeltelijke en individuele — in de onderneming zelf plaats vonden. In dit verband zij opgemerkt dat de wedden in de kleine en middelgrote ondernemingen gemakkelijker worden aangepast, daar zij er meer afhankelijk zijn van de welvaart in die nijverheid en van de verdienste der bedienden dan in de instellingen die er een groot weddetrekkend personeel op nahouden.

* * *

Gegevens over de monetaire en financiële toestand

De openbare financiën en de voorschotten aan de Overheid door de geldscheppende instellingen

De geboekte begrotingsuitgaven voorkomend in de overzichten van de uitvoering der begrotingen overtroffen in de eerste negen maanden van 1951 met ca.

11 milliard het bedrag voor de overeenkomstige periode van 1950. Was de stijging der werkelijke begrotingsuitgaven minder sterk, zij bleek niettemin aanzienlijk en moet worden verklaard door de gevolgen van de internationale spanning, als daar zijn de prijsstijgingen en de uitvoering van de bewapeningsprogramma's.

De dekking der Schatkistbehoefte, die hier in het bijzonder voor de periode Maart-September 1951 wordt onderzocht, vereiste een uitbreiding van het geldvolume.

Inderdaad waren de *gewone belastingontvangsten* kleiner dan die in het eerste kwartaal, ook al handhaafden zij zich op een hoog peil.

TABEL LX

Gewone belastingontvangsten

Zonder onderscheid van dienstjaar

(excl. de provinciale en de gemeentelijke opcentimes)

(*millioenen franken*)

Maandgemiddelde	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratie	Totaal
1950 1 ^o kwartaal	2.497 (1)	950	1.572	5.019
2 ^o kwartaal	2.312 (1)	944	1.424	4.680
3 ^o kwartaal	1.937 (1)	993	1.674	4.604
4 ^o kwartaal	2.072 (1)	1.044	1.947	5.063
1951 1 ^o kwartaal	3.816 (2)	1.046	1.904	6.766
2 ^o kwartaal	3.294 (2)	1.063	2.000	6.357 (2)
3 ^o kwartaal	3.309 (2)	989	1.847	6.145 (2)

(1) Excl. de ingekohierde doch niet betaalde aanslagen waarvoor een verlaging werd verordend.

(2) Incl. de ingekohierde aanslagen voor het dienstjaar 1951 en waarvoor een verlaging werd verordend.

Die teruggang is hoofdzakelijk aan de *directe belastingen* toe te schrijven; de vervroegde stortingen op de bedrijfsbelasting voor de dienstjaren 1951-1952 bereikten slechts 1.300 miljoen frank in het tweede kwartaal tegen 2.515 miljoen in het eerste; gedurende het derde kwartaal bedroegen zij 2.366 miljoen, doch tegenover dit herstel stond de seizoendaling van de andere ontvangsten, hoofdzakelijk van de *registratieontvangsten*, terwijl anderzijds de daling van de invoer de *douane- en accijnsontvangsten* deed slinken.

De incassering in April en Mei van de promessen uitgegeven door het Rentenfonds per einde Maart en door de Schatkist onderschreven ten belope van 1 milliard frank, leverde bijkomende middelen aan deze laatste.

Verder werd tijdens de beschouwde periode geen enkele langlopende lening uitgegeven. Dank zij de contractuele aflossingen verminderde de *gevestigde schuld* — excl. Muntsaneringslening — met 661 miljoen frank.

Openbare Schuld
(*millioenen franken*)

Einde maand	Gevestigde schuld			Vlottende schuld			Totaal (1) (2)
	Binnenlandse (1)	Buitenlandse (2)	Totaal	Binnenlandse	Buitenlandse	Totaal	
1950 Juni	85.991	14.122	100.113	117.689	2.624	120.313	220.426
September ...	85.820	13.985	99.805	116.517	2.623	119.140	218.945
December ...	85.260	13.982	99.242	118.006	3.245	121.251	220.493
1951 Maart	84.975	13.993	98.968	116.089	4.406	120.495	219.463
April	84.910	13.936	98.846	116.010	4.180	120.190	219.036
Mei	84.850	13.913	98.763	116.769	3.775	120.544	219.307
Juni	84.783	13.813	98.596	117.219	3.569	120.788	219.384
Juli	84.728	13.753	98.481	116.173	2.942	119.115	217.596
Augustus	84.665	13.709	98.374	119.818	2.838	122.656	221.030
September ...	84.606	13.701	98.307	120.610	2.486	123.096	221.403

(1) Excl. de Muntsaneringslening.

(2) Excl. de schulden tegenover buitenlandse regeringen van 1914-1918.

Kon de Staat het grootste deel van zijn gewone en buitengewone uitgaven dekken zonder een beroep op de kapitaalmarkt, hij was daarentegen genoodzaakt de *vlottende schuld* per saldo met 2.601 miljoen frank te verhogen: de buitenlandse vlottende schuld verminderde met 1.920 miljoen door aflossing van een deel der buitenlandse halflange schuld en terugbetaling van kortlopende schatkistcertificaten uitgedrukt in vreemde deviezen, doch daartegenover nam de binnenlandse vlottende schuld met 4.521 miljoen toe.

De beschikbare statistieken geven een vrij nauwkeurige specificatie van dit bedrag: de tegoeden van de Nationale Bank in schatkistcertificaten en ander overheidspapier stegen met 2.394 miljoen, het kortlopend overheidspapier bij de particuliere banken met 1.079 miljoen, de tegoeden van particulieren in post-

rekening met 331 miljoen, de certificaten aangehouden door de buitenlandse circulatiebanken in het raam van de betalingsovereenkomsten met 129 miljoen; het saldo, d.i. 588 miljoen, is hoofdzakelijk te verklaren door de bewegingen van de certificaten op korte en halflange termijn in het bezit van verschillende parastatale instellingen en van de Kolonie.

De geldverruimende invloed van de financiële behoeften der overheid kan gemeten worden aan de stijging van de credietverlening door de geldschepende instellingen aan deze laatste. Tabel LXII betreft uitsluitend de voorschotten op korte termijn, de enige welke een noemenswaardige beweging ondergingen. Hieruit blijkt dat de credietverlening aan de Overheid in de periode Maart-September met ca. 6,9 milliard steeg.

TABEL LXII

Credietverlening op korte termijn van de geldscheppende instellingen aan de Overheid

(*millioenen franken*)

Einde maand	Nationale Bank	Particuliere banken	In postrekening	Diversen (*) (2)	Totaal
	Schatkist- certificaten en ander overheidspapier	Certificaten en overheidspapier (1)	Tegoeden der particulieren		
1950 December	4.136	28.340	18.609	11.423	62.508
1951 Maart	555	29.801	18.380	13.459	62.195
April	301	30.069	18.720	15.650	64.740
Mei	1.802	29.217	18.417	14.426	63.862
Juni	1.222	29.329	18.625	15.341	64.517
Juli	1.026	29.061	18.843	15.553	64.483
Augustus	3.028	29.680	19.050	15.830	67.588
September	2.949	30.979	18.711	16.513	69.152

(1) Incl. de schatkistcertificaten die, in de staten van de Openbare Schuld, in de halflange schuld onder de rubriek « Diverse rentedragende certificaten op meer dan één jaar » voorkomen.

(2) Rekening-courant van de Schatkist bij de Nationale Bank, rekening-courant van het Monetair Fonds in de boeken van de Schatkist; bezit aan schatkistcertificaten van het Gemeentekrediet en van de Belgische vestigingen van de Bank van Belgisch-Congo; kortlopende voorschotten van het Gemeentekrediet aan de gemeenten; deel der tegoeden van de Rijkscomptabellen bij het Bestuur der Postchecks.

(*) Voorlopige cijfers.

* * *

De financiering van het slotsaldo der buitenlandse betalingen

Die factor oefende eveneens een geldverruimende invloed uit in de laatste maanden. In het tweede halfjaar van 1950 had de financiering der transacties van

de B.L.E.U. met het buitenland een aanzienlijke vermindering der *deviezenreserves van het bankwezen* veroorzaakt; van het eerste kwartaal van 1951 af was het evenwicht in het buitenlands betalingsverkeer nagenoeg hersteld; naderhand vormde zich een overschot dat in het tweede kwartaal nog gering was, doch in het derde zeer belangrijk werd.

TABEL LXIII

Beweging der netto-tegoeden op het buitenland van de banken der B.L.E.U.
(*millioenen franken*)

Teken + = stijging der tegoeden of daling der verplichtingen. Teken — = daling der tegoeden of stijging der verplichtingen.

	2 ^o halfjaar van 1950	1 ^o kwartaal van 1951	2 ^o kwartaal van 1951	3 ^o kwartaal van 1951
Monetair goud.....	— 4.114	+ 1.286	— 1.655	+ 2.891
Netto-tegoeden in betalingsaccorden (1) ..	— 3.768	+ 2.504	+ 4.212	+ 4.550
Andere tegoeden en verplichtingen van het bankwezen tegenover het buitenland ...	+ 413	— 2.668	— 1.659	— 803
Vordering op de E.C.A.....	— 1.743	— 1.359	— 510	— 471
Totaal...	— 9.212	— 237	+ 388	+ 6.167

(1) Excl. de geboekte netto-tegoeden in het raam van de financiële overeenkomsten.

Met de beschikbare statistieken kan nog geen betalingsbalans voor de verslagperiode worden opgemaakt; nochtans kunnen nu reeds enkele bijzonderheden over het verloop der buitenlandse rekeningen van de Economische Unie worden gegeven.

De ommekeer in de toestand met het buitenland ligt hoofdzakelijk aan het verloop van de *handelsbalans*. Het desbetreffend tekort viel blijkens de douanestatistieken van 9.900 miljoen in het tweede halfjaar van 1950 tot 2.500 miljoen in het eerste kwartaal van 1951; in het tweede kwartaal vormde zich een over-

schot van 1.075 miljoen en in het derde van 5.191 miljoen.

Het netto-overschot op de *onzichtbare lopende transacties* blijkt sedert het begin van het jaar gestegen. Met ingang van het tweede kwartaal kwamen hierin voor de niet voorwaardelijke schenkingen van de « Economic Cooperation Administration » voor het dienstjaar 1950-1951; per einde September beliep het uit dien hoofde ontvangen bedrag, rekening gehouden met de niet geventileerde sommen, 840 miljoen frank op een totaal tegoed van 1.468 miljoen.

TABEL LXIV

Verrichtingen in kapitaalrekening — Overheid en banken (1)
(*millioenen franken*)

	Tweede halfjaar van 1950	Eerste kwartaal van 1951	Tweede kwartaal van 1951	Derde kwartaal van 1951
I. Lange en halflange termijn :				
Beschikking over de lening aan Nederland	— 126	—	—	—
Terugbetaling van een deel der lening aan Groot-Brittannië	+ 89	—	+ 17	—
Lening van de Zwitserse Regering...	—	+ 1.715	—	—
Aflossingen op buitenlandse leningen.	— 407	— 369	— 528	— 696
Diversen	+ 7	—	—	—
II. Korte termijn :				
Schatkistbons uitgedrukt in deviezen en in het buitenland belegd ...	+ 867	— 250	— 466	— 516
Schatkistbons ingeschreven door buitenlandse circulatiebanken in het raam van betalingsovereenkomsten	+ 655	— 882	+ 214	— 127
Schatkistbons ingeschreven door het I. M. F. met zijn dadelijk opvraagbare tegoeden	+ 1.060	—	—	—
Schatkistbons door de Kolonie aangehouden	+ 1.328	—	— 1.328	—
Diversen	— 8	+ 251	+ 250	+ 40
III. Totaal	+ 3.465	+ 465	— 1.841	— 1.299

(1) De verrichtingen die deviezeninkomsten teweegbrengen, zijn van het teken + voorafgegaan; de verrichtingen die een beschikking over de deviezenreserves vereisen, zijn van het teken — voorafgegaan.

Aangenomen mag worden dat de netto-uitvoer van *particulier kapitaal*, welke zich in 1950 voordeed en tijdens de eerste maanden van 1951 aanhield, naderhand verzwakte, inzonderheid wegens de wijzigingen aan het régime van de biljettenrekeningen.

Daarentegen gaven de bewegingen van het *overheids- en bankkapitaal*, die van Juli 1950 tot Maart 1951 met een netto-invoer sloten, in de verslagperiode een netto-uitvoer te zien, ten gevolge van de aflossingen en terugbetalingen van overheidsschulden uitgedrukt in deviezen, alsook door de repatriëring van schatkistoertificaten die de Koloniale Schatkist aan de Belgische zetel van de Bank van Belgisch-Congo heeft overgedragen.

Het overschot in het buitenlands betalingsverkeer gedurende het tweede en het derde kwartaal van 1951 houdt hoofdzakelijk verband met het verloop der rekeningen met de landen van de Europese Betalingsunie. Het overschot in de transacties met die landen woog ruim op tegen de tekorten die elders werden geboekt en waarvan het voornaamste de dollarbetalingen betreft.

Hiervoren werd de evolutie van de buitenlandse handel der Economische Unie met de Verenigde Staten en Canada beschreven. De vereffening van het goederen- en dienstverkeer betaalbaar in dollars sloot met een tekort van Maart tot September 1951. Dit geldt eveneens voor het kapitaalverkeer van de particuliere en de overheidssector. Doch het gezamenlijk tekort op die betalingen, een 8 milliard, kon ten dele

worden gedekt door niet voorwaardelijke schenkingen van de E.C.A., door dollarontvangsten voortvloeiend uit arbitrage en, voor het grootste deel, door stortingen bij de maandafrekeningen in het raam van de Europese Betalingsunie. Voor de financiering van het overblijvende dollardeficit moest dan ook ca. 1,5 milliard in de dollarreserves worden geput.

Het verloop der rekeningen van de Economische Unie met de Europese Betalingsunie getuigt sedert het begin van het jaar van belangrijke en stijgende overschotten op de andere landen van de Unie (1). Van Januari af waren de financieringsmiddelen, verschaft door het aanvangsdebetsaldo, opgebruikt. In April was de tweede schijf van de quota reeds aangesproken; hieruit volgt dat 50 pCt. der boekoverschotten van de Economische Unie in dollars werden vereffend; in Augustus was de quota uitgeput. Het surplus, ten belope van 4.007 miljoen frank, voor de maanden Augustus en September werd krachtens een bijzondere bepaling gedekt voor de helft door credietverlening door de Economische Unie en voor de helft door dollarbetalingen aan deze laatste.

(1) Zoals bekend was de quota van de Economische Unie in de E.B.U. op 360 miljoen rekeneenheden vastgesteld, d.i. 18 milliard frank. Zij omvatte het aanvangsdebit, dat op 44,05 miljoen rekeneenheden, d.i. 2.202 miljoen frank, was vastgesteld en waarvan de aanwending recht gaf op een voorwaardelijke hulpverlening door de E.C.A. voor een gelijkwaardig bedrag; daar de voorwaardelijke hulp door de E.C.A. aan de Economische Unie in Juli 1951 definitief op 29,375 miljoen dollar, d.i. 1.468 miljoen frank, werd bepaald, werd de aanvankelijke debetstand van de B.L.E.U. tot dit bedrag teruggebracht.

TABEL LXV

Stand van de B.L.E.U. in het raam van de E.B.U.

(millioenen franken)

	Netto-overschot van de B. L. E. U. (a) (1)	Aanwending der bestaande hulpbronnen door de B. L. E. U. (2)	Verbeterd netto-overschot van de B. L. E. U. (3) = (1) + (2)	Financiering van het verbeterd netto-overschot		
				Aanwending van het aanvankelijk debetsaldo	Verstreekte lening door de B. L. E. U.	Vereffening in goud en n U.S.-dollars door de E. B. U.
1950 Tweede halfjaar	+ 299	+ 791	+ 1.090	+ 1.090	—	—
1951 Eerste kwartaal	+ 4.174	—	+ 4.174	+ 1.112	+ 3.062	—
Tweede kwartaal	+ 7.343	—	+ 7.343	— 734 (b)	+ 4.307	+ 3.770
Derde kwartaal	+ 9.400	—	+ 9.400	—	+ 4.700	+ 4.700
Totaal	+ 21.216	+ 791	+ 22.007	+ 1.468	+ 12.069 (c)	+ 8.470

(a) De overschotten worden aangerekend op de periode waarin zij gevormd werden en niet op de periode waarin zij geboekt werden.

(b) Verbetering van het aanvankelijk debetsaldo: de werkelijk door de B.L.E.U. verleende, voorwaardelijke hulp bereikte slechts 29,375 miljoen dollar, dan wanneer 44,05 miljoen dollar voorzien waren. Het aanvankelijk debetsaldo werd dienovereenkomstig verlaagd.

(c) Dit bedrag overtreft met 1.720 miljoen frank de algemene evolutie van de credieten op de E.B.U., zoals zij in tabel LXVI is opgenomen. Het verschil stemt overeen met het crediet verleend voor de financiering van het September-overschot; dit bedrag, in October geboekt, is niet in tabel LXVI opgenomen.

Van Maart tot September 1951 groeide het cumulatieve overschot ten gunste van de Economische Unie, rekening gehouden met het surplus van September dat op 15 October geboekt werd, met 16.748 miljoen

frank aan; het werd ten belope van 8.640 miljoen door credieten en ten belope van 8.103 miljoen door goud en dollarbetalingen gefinancierd; deze laatste waren per 30 September nog niet geheel uitgevoerd,

daar de verrekening van de Septemberverrichtingen pas medio October wordt gedaan.

Bij een beoordeling dier gegevens mag niet uit het oog worden verloren dat de bilaterale vorderingen per 30 Juni 1950 van de Economische Unie op de deelnemende landen verder werden afgelost, dank zij de techniek van de Betalingsunie : van Maart tot September bedroegen die aflossingen 1.403 miljoen frank.

* * *

De toeneming met 6,5 milliard der valuta-reserves van Maart tot September betrof de metaalvoorraad en de netto-tegoeden in betalingsovereenkomsten, terwijl daarentegen de netto-tegoeden buiten accoorden en de vordering op de « Economic Cooperation Administration » inkrompen (c.f. tabel LXIII). De vermindering van de *metaalvoorraad* in het tweede kwartaal werd in het derde ruim goedge maakt, daar de Economische Unie belangrijke goud- en dollar-bedragen ontving in afrekening van het overschot op de landen van de Betalingsunie.

TABEL LXVI

Verloop der netto-tegoeden van de B.L.E.U. in betalingsaccorden (1)
(millioenen franken)

+ = stijging der tegoeden of daling der verplichtingen.
- = daling der tegoeden of stijging der verplichtingen.

	Bilaterale accoorden		E. B. U.-accoord		Totaal
	Tegoeden	Verplichtingen	Tegoeden	Verplichtingen	
1950 Tweede halfjaar	- 1.338	- 618	-	- 1.812	- 3.768
1951 Eerste kwartaal	- 835	- 342	+ 1.869	+ 1.812	+ 2.504
Tweede kwartaal	+ 1.225	- 471	+ 3.458	-	+ 4.212
Derde kwartaal	- 586	+ 114	+ 5.022	-	+ 4.550

(1) Op basis der staten van de Nationale Bank bij het einde van elke verslagperiode; de verrekeningen in het raam van de E.B.U. worden dus eerst in aanmerking genomen op de datum van hun boeking in de Bank.

De *netto-tegoeden in betalingsovereenkomsten*, die in het tweede halfjaar van 1950 werden aangesproken om een deel van het tekort der Economische Unie met het buitenland te financieren, werden in 1951 terug op peil gebracht en bereikten einde September het zeer hoge bedrag van 15.317 miljoen.

De bilaterale vorderingen op de lidstaten van de E.B.U. per 30 Juni 1950 werden verder geregeld afgelost (1).

De bilaterale verplichtingen stegen in het tweede kwartaal wegens het tekort tegenover West-Duitsland; zij krompen in het derde kwartaal iets in.

Het was hoofdzakelijk de credietverlening aan de Europese Betalingsunie die de netto-tegoeden in betalingsaccorden in het halfjaar Maart-September 1951 deed toenemen.

Het verloop der rekeningen van de Economische Unie met de Kolonie veroorzaakte tot het midden van 1951 een snelle toeneming der verplichtingen van de Belgische vestigingen van de Bank van Belgisch-

Congo tegenover haar Congolese bijkantoren. In het derde kwartaal ging die stijging afgetekend verzwakken (1). De beweging dier rekeningen verklaart ten dele de toeneming der *netto-verplichtingen buiten accoorden*. Deze toeneming is eveneens toe te schrijven aan een aangroei der netto-verplichtingen van de particuliere banken tegenover het buitenland. Die bewegingen van de buitenlandse positie van de particuliere banken en van de Bank van Belgisch-Congo werden slechts gedeeltelijk goedge maakt door de vermindering der netto-verplichtingen van de Nationale Bank buiten betalingsovereenkomsten, welke vermindering vooral moet worden verklaard door het verloop van de debetpositie tegenover Argentinië.

De vordering op de « *Economic Cooperation Administration* » — dit zijn de nog niet gehonoreerde « firm allotments » — werd in de verslagperiode geleidelijk aangesproken.

* * *

(1) Die vermindering blijkt niet uit tabel LXVI : die gegevens stemmen immers overeen met de bewegingen die in elke periode geboekt werden en bevatten aldus de cumulatieve overschotten in de bilaterale overeenkomsten tot het ogenblik van de maandverrekeningen; de terugslag van die factor was zeer sterk in het tweede kwartaal, daar van toen af de maandoverschotten van de Economische Unie snel gingen stijgen.

(1) Zoals in het *Tijdschrift* werd aangestipt, gaat de stijging der saldi in Belgische franken van de Kolonie gepaard met een correlatieve toeneming der tegoeden in andere deviezen van het bankwezen in het moederland en draagt zij bij tot de vorming van het overschot van de Belgische monetaire zone in de E.B.U.
C.f. *Tijdschrift voor Documentatie*, Septemhernummer 1951. « Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over 1950 », meer bepaald noot 8, blz. 68.

De credietverlening van het bankwezen aan het particulier bedrijfsleven

Bij de kwartaalvervaldag van Maart vertoonde het beroep van het bedrijfsleven op het bankcrediet een maximum; in het eerste kwartaal was het verzwakt, ondanks de fiscale adering van ruim 3 milliard ten gevolge van de vervroegde betaling van belastingen.

In de loop der volgende maanden daalden de credieten geleidelijk met 1,2 milliard in het tweede kwartaal en met 1,9 milliard in het derde. Niettemin bereikte het totaal der aangewende credieten nog 34,4 milliard per einde September en overtrof de credieten op de overeenkomstige datum van 1950, zegge 31,2 milliard.

TABEL LXVII

Bankcredieten aan het bedrijfsleven

(millioenen franken)

Einde maand	Totaal	waarvan :				
		Particuliere banken		H. W. I. Portefeuille	Nationale Bank	
		Handelspapier	Voorschotten		Handelspapier	Voorschotten op overheidsfondsen
1950 Juni	29.046	8.281	13.635	1.609	4.646	531
September	31.190	8.330	13.798	1.873	6.344	394
December	35.974	6.845	14.761	2.050	10.930	757
1951 Maart	37.580	7.584	14.640	1.953	12.033	570
April	36.915	8.022	14.954	2.475	10.138	563
Mei	36.667	7.122	15.225	2.342	10.493	658
Juni	36.372	7.533	15.231	1.815	10.380	545
Juli	35.666	7.355	15.301	2.215	9.359	593
Augustus	34.986	8.238	14.905	2.573	7.855	497
September	34.446	9.799	14.548	2.653	6.118	426

* * *

De tussenkomsten van de *depositobanken* verminderten met ingang van Maart met 0,5 milliard in het tweede kwartaal en met 0,8 milliard in het derde.

TABEL LXVIII

Depositobanken

Aangewende credieten

(millioenen franken)

Einde maand	Totaal der door de particuliere banken verleende credieten	waarvan : gezamenlijke discontoringen (1)	Herdisconteerde wissels
1950 Juni	25.612	11.977	3.696
September	26.756	12.958	4.628
December	30.149	15.388	8.543
1951 Maart	31.005	16.365	8.781
April	30.488	15.534	7.512
Mei	30.490	15.265	8.143
Juni	30.471	15.240	7.707
Juli	29.681	14.380	7.025
Augustus	29.892	14.987	6.749
September	29.715	15.167	5.368

(1) Handelspapier per einde maand en herdisconteerde wissels bij de Nationale Bank, het Herdiscontoringinstituut en de parastatale instellingen, op dezelfde data.

Vooraf de discontoverrichtingen verloren van betekenis. Het totaalbedrag van deze laatste — met inbegrip van de herdisconteerde wissels — verminderde

van 16,4 milliard per einde Maart tot 15,2 milliard per einde September; de inkrimping ware nog duidelijker geweest, zo in September niet zekere activa, die voorheen onder de voorschotten waren geboekt, door een hergroepering bij het handelspapier waren ondergebracht.

De voorschotten werden betrekkelijk weinig door de toeneming der credietaanvragen beïnvloed; zij stegen verder met enkele honderden millioenen van einde Maart tot einde Juli en de teruggang in de volgende twee maanden was zeer beperkt, daar de vermindering in September slechts schijn was en verband hield met de hierboven aangebrachte correctie.

Terwijl de gespannen credietvraag verzwakte, konden de depositobanken met hun beschikbare middelen meer credieten toestaan. Zoals blijkt uit tabellen LXVII en LXVIII trad vooral met ingang van Juni een grotere geldruimte in. Een eerste verbetering deed zich voor in April: het bezit aan handelspapier steeg en het herdisconto verminderde, ondanks de teruggang der deposito's van 54,9 milliard per einde Maart tot 54,6 milliard per einde April, ten gevolge van de inschrijving op de emissie van 1 milliard door de Regie van Telegraaf en Telefoon. In werkelijkheid kan veeleer van een terugkeer naar een normale toestand in April worden gesproken. Inderdaad verstoende de toestand per einde Maart bijzondere kenmerken: de kwartaalvervaldag viel samen met de afsluiting der balans van belangrijke bankinstellingen, hetgeen met een zekere *window dressing* gepaard

ging. Bovendien hadden de banken hun kasmiddelen moeten aanspreken wegens de vervroegde betaling van belastingen door hun depositohouders; het herdisconto bij de circulatiebank bereikte dan ook op die vervaldag een bijzonder hoog bedrag.

De ommekeer in April is dan ook niet als een fundamentele beweging te beschouwen, vermits in Mei het herdisconto opnieuw toenam en de portefeuille handelspapier inkromp; er dient evenwel aangestipt dat de betaling van de bijdragen in de maatschappelijke zekerheid in de loop van de maand andermaal deposito-opvragingen veroorzaakte.

TABEL LXIX

Depositobanken

Deposito's en rekening-courantsaldi op zicht en op termijn

<i>Einde maand</i>	<i>Millioenen franken</i>
1950 — Juni	54.250
September	53.921
December	53.570
1951 — Maart	54.979
April	54.656
Mei	53.977
Juni	54.550
Juli	53.838
Augustus	54.439
September	56.724

Sedert het einde van Mei tekende de ontspanning zich duidelijker af: het herdisconto verminderde in sterkere mate dan het disconto, zodat het handelspapier in het bezit van de banken, behalve in Juli, geregeld toenam. Nochtans was die grotere geldruimte niet aan een merkelijke stijging der deposito's, althans niet vóór September, toe te schrijven. In Juni groeiden de rekeningsaldi terug aan, doch de terugvloeiing van de liquiditeiten verschafte aan de depositobanken slechts een 600 miljoen bijkomende middelen; vermoedelijk verhinderden de inschrijvingen op de lening van 1 milliard uitgegeven door de Nationale Maatschappij van Waterbedeling en de halfjaarlijkse vervaldag een meer afgetekende stijging van de deposito's. In Juli gingen deze laatste opnieuw dalen wegens de vervroegde betaling van 2,2 milliard belastingen; aangestipt zij dat het bedrijfsleven, ondanks die betalingen, in de loop dier maand minder het bankcrediet aansprak. Wellicht verbergen de verschillende hierboven genoemde factoren een fundamentele toeneming van de rekeningsaldi. In Augustus trad die tendens duidelijker aan het licht: in weerwil van de kwartaalstorting der bijdragen in de maatschappelijke zekerheid, waren de deposito's op de vervaldag iets groter dan

einde Juli. In September werd dit verschijnsel klaarblijkelijk: de banktegoeden groeiden aan met ca. 2,3 milliard.

De structuur van de bankdeposito's werd van Maart tot September 1951 niet gewijzigd; het aandeel van de dadelijk opvraagbare deposito's en van de termijn-deposito's in het totaal bleef praktisch onveranderd. Bovendien schommelden de buitenlandse tegoeden tot einde September binnen nauwe grenzen.

De vorderingen van de buitenlandse correspondenten op de Belgische banken stegen daarentegen in Augustus en September, toen de buitenlandse bankiers provisies in Belgische franken aanlegden: die toename met 700 miljoen voor beide maanden versterkte de middelen van de Belgische banken.

* * *

Het verloop van de buitenlandse handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie beïnvloedde de omvang der *acceptcredieten*. Doch hoewel het grootste deel der accepten de financiering van de invoer betreft, daalden de gezamenlijke acceptverplichtingen der banken sedert Maart proportioneel minder dan de waarde van de invoer; nochtans dient rekening gehouden met het feit dat de uitstaande acceptcredieten met een zekere vertraging de bewegingen van de goedereninvoer en -uitvoer weerspiegelen.

TABEL LXX

Acceptverplichtingen van de particuliere banken

(*millioenen franken*)

<i>Einde maand</i>	<i>Totaal</i>	<i>waarvan : verplichtingen tegenover het buitenland</i>
1950 Juni	4.668	1.363
September	4.572	1.094
December	6.134	1.771
1951 Maart	7.369	1.898
April	7.163	1.819
Mei	6.954	1.838
Juni	7.158	1.828
Juli	6.685	1.715
Augustus	6.364	1.401
September	5.992	1.060

De vermindering van de acceptverplichtingen — ca. 1,4 milliard — van Maart tot September betreft voor ruim 0,8 milliard verplichtingen tegenover het buitenland: de vermindering van deze laatste houdt verband met de gedaalde aankopen van textielgrondstoffen, waaronder vooral wol.

Aangezien de accepten op buitenlandse banken voor de financiering van de invoer in de Economische Unie meestal op de buitenlandse markten worden verhandeld, verminderde het disconto door de Belgische banken van wissels betreffende de buitenlandse verrichtingen veel minder dan de gezamenlijke accept-

verplichtingen der banken. De daling van het bedrag dier disconteringen bedroeg ca. 150 miljoen in het tweede kwartaal en 400 miljoen in het derde.

Nagenoeg al de accepten ter dekking van de in- of uitvoer, die in België verhandeld worden, zijn vooraf ter visering aan de Nationale Bank voorgelegd.

TABEL LXXI

Omloop van geviseerde bankaccepten
(*millioenen franken*)

Periode		Gemiddeld bedrag de Don- derdag van iedere week	waarvan wissels uit hoofde van invoer pCt.
van	tot		
9 Juni	13 Juli 1950	2.921	73
8 September	12 October 1950 ..	3.089	68
8 December 1950	11 Januari 1951 ..	4.274	64
9 Maart	12 April 1951	5.102	76
13 April	9 Mei 1951	5.079	77
10 Mei	7 Juni 1951	4.810	77
8 Juni	12 Juli 1951	5.039	77
13 Juli	14 Augustus 1951 ..	4.817	77
16 Augustus	13 September 1951 ..	4.988	76
14 September	11 October 1951 ..	5.022	75

De accepten betreffende de invoer bedragen meestal ongeveer de drie vierden van de in omloop zijnde geviseerde bankaccepten; dit percentage werd sedert Maart weinig of niet gewijzigd, ondanks de uiteenlopende evolutie van de invoer enerzijds en de uitvoer anderzijds. De uitbreiding van de uitvoer veroorzaakte aldus geenszins een toeneming der acceptcredieten. Het is niet onmogelijk dat de depositobanken, na de ingetreden ontspanning, op andere wijze crediet aan de uitvoer verleenden. Bovendien kon de ontwikkeling op de buitenlandse markten voor de Belgisch-Luxemburgse leveranciers een aanleiding zijn tot inkrimping der betalingstermijnen die zij aan hun buitenlandse cliënten toestaan.

* * *

Het *Herdiscontering- en Waarborginstituut* had van Juni 1950 tot Maart 1951 zijn tussenkomst aanmerkelijk uitgebreid. Het uitstaande bedrag der door het Instituut aangekochte wissels bedroeg per einde Maart 4,7 milliard. Naderhand was de teruggang eerder zwak, vermits het grootste deel der bij het Instituut gemobiliseerde wissels gevormd is uit geviseerde bankaccepten betreffende de in- en uitvoer en deze accepten sedert Maart ongeveer stabiel bleven. Het disconto door het Instituut beliep 4,6 milliard per einde Juni en 4,3 milliard per einde September.

Doch de wisselportefeuille van het Instituut vertoonde een verschillende beweging. Zij wordt bepaald door de omvang van de middelen die dit orgaan zich op de *callmarkt* in verrekening kan aanschaffen (1).

Sedert einde Maart steeg het aanbod van daggeld door de verrekenende instellingen; de vooruitgang werd bij de Junivervaldag onderbroken, doch hij werd einde Augustus en einde September bevestigd.

Daar het Instituut met de middelen die het op de daggeldmarkt verkreeg niet al de bij hem gemobiliseerde accepten kon financieren, heeft het tijdens de gehele periode van Maart tot September het herdiscontocrediet van de centrale bank aangesproken. De herdisconteerde wissels bereikten einde Maart een maximum sedert Juni 1950, zegge 2,8 milliard; in het tweede kwartaal handhaafden zij zich tussen 1,4 en 2,2 milliard. Toen einde Juni de middelen van de *callmarkt* schaarser werden, steeg het beroep van het Instituut op het herdisconto opnieuw en wel tot 2,7 milliard. Naderhand verminderde het onder de dubbele invloed der afgenomen aanbiedingen van wissels bij het Instituut en de verruiming der daggeldmiddelen: per einde September was het bedrag der herdisconteerde wissels tot 1,6 milliard gedaald.

De door het Herdisconteringsinstituut toegepaste discontotarieven werden van Maart tot September 1951 herhaaldelijk gewijzigd. Op 9 Mei werden de percentages voor de geviseerde bankaccepten ter dekking van de invoer en van de uitvoer eengemaakt: het verloop van de buitenlandse handel der Economische Unie rechtvaardigde niet meer een voorkeurtarief voor de financiering van de uitvoer. Die maatregel had tot gevolg dat de percentages voor de wissels betreffende de invoer met 1/4 pCt. voor het papier met maximum 120 dagen looptijd verlaagd en die voor de wissels betreffende de uitvoer met 1 pCt. voor het papier met maximum 120 dagen looptijd verhoogd werden.

Op 13 September verminderde het Instituut, tegelijkertijd als de tweede verlaging van de discontotarieven van de Nationale Bank, eveneens zijn percentages met 1/4 pCt. op de meeste soorten wissels.

* * *

De depositobanken en in mindere mate het Herdisconteringsinstituut konden aldus de mobilisatie van hun portefeuille bij de Nationale Bank verminderen.

Evenals deze laatste in de periode Juni 1950-Maart 1951 het grootste deel van de uitbreiding der credietverlening aan het bedrijfsleven had gedragen, onder-

(1) Hierna volgt een ietwat breedvoerig overzicht van het verloop der daggeldmarkten tijdens het beschouwde halfjaar.

vond zij evenzo de weerslag van de verminderde credietbehoefden. Haar handelspapier verminderde met 1,6 milliard in het tweede kwartaal en met 4,3 milliard in het derde : die inkrimping was aldus sterker dan de vermindering van de gezamenlijke bankcredieten; de depositobanken en bijkomstig het Herdisconteringsinstituut konden immers grotere bedragen financieren. Bovendien verminderde het bedrag der handelswissels die door sommige parastatale instellingen aan de circulatiebank werden gecedeerd.

Het crediet dat de Nationale Bank verstrekt door middel van voorschotten op overheidsfondsen onderging minder grote bewegingen; het is trouwens ook veel kleiner. Niettemin vertoonde de beweging dier voorschotten dezelfde kenmerken die elders werden opgemerkt in de credietverlening aan het particulier bedrijfsleven : een teruggang die zich in het derde kwartaal scherper aftekende.

Terloops vermelden wij de wijzigingen aan de discontovoet van de Nationale Bank tijdens de verslagperiode en wel op 5 Juli en 13 September, waarbij telkens de voornaamste percentages met 1/4 pCt. werden verlaagd.

* * *

De credieten van het bankwezen aan verschillende parastatale instellingen

Zo wij de bewegingen der bankcredieten aan die instellingen hier afzonderlijk ontleden, dan is het omdat zij thans grotendeels de omvang van de eventuele tegeldemaking van de Openbare Schuld of vice versa bepalen.

De credieten van de circulatiebank aan de parastatale instellingen andere dan het Rentenfonds bleven weinig belangrijk : zij overtroffen geen 0,3 tot 0,4 milliard sedert het begin van Juli. Dit is eveneens het geval voor de daggeldmiddelen afkomstig van de banken, die het Herdisconteringsinstituut aan die instellingen verstrekt.

In feite zijn de bewegingen der hierboven vermelde credieten bepaald door de behoeften van het Rentenfonds, welke behoeften enerzijds afhankelijk zijn van de omvang van zijn portefeuille, en anderzijds van de leningen die het bij de niet-geldscheppende instellingen kan aangaan.

Per einde 1950 bedroeg het bezit van het Fonds nominaal 5,9 milliard, incl. 660 millioen overheidspapier tijdelijk door de Spaarkas afgestaan. Hoewel de vroegere spanning op de markt der overheidsfondsen in Januari en Februari aanhield, bleken de aankopen en verkopen van het Fonds gedurende beide maanden in evenwicht, waarbij de noteringen der effecten van de Openbare Schuld zich op een lager peil aanpasten. In Maart was de rentenmarkt

op de nieuwe noteringen gestabiliseerd en vanaf het midden der maand ontdeed het Fonds zich in zekere mate van zijn portefeuille.

TABEL LXXII

Indexcijfer der noteringen van de voornaamste waarden der directe binnenlandse Staatsschuld

Basis : 3 Juli 1950 = 100

Begin maand	Indexcijfer
1950 October	97,7
1951 Januari	97,5
April	95,7
Mei	95,5
Juni	95,4
Juli	95,2
Augustus	96,-
September	96,4
October	96,8

(1) Gemiddeld indexcijfer gewogen met inachtneming van de nog uitstaande bedragen der verschillende leningen.

In April en Mei werd die beweging blijkbaar voortgezet en gaf aanleiding tot een verdere afbrokkeling der noteringen, die overigens meer beperkt was dan tijdens de eerste twee maanden van het jaar : de markt was niet meer zo klein en ook minder gevoelig. De lening groot 1 milliard van de Regie van Telegraaf en Telefoon werd in April opgenomen, zonder dat het Fonds optrad. Begin Juni stelde het Fonds zich — in beperkte mate — tegenpartij van de tegeldemakingen die met de emissie van één milliard door de Nationale Maatschappij van Waterbedeling gepaard gingen; zijn aankopen bleven nochtans zeer beperkt; in werkelijkheid weerspiegelden de marktreacties zich veeleer in de noteringen : zo keerde de 4 pCt. Geünificeerde Schuld van 86,55 van begin Mei tot 85,60 begin Juli terug.

In het derde kwartaal werden de noteringen vaster en kon het Rentenfonds verder een deel van zijn portefeuille vervreemden. Een wijziging, overigens van beperkte draagwijdte, aan de voorschriften op de bankcoëfficiënten, die op 1 Juli 1951 van kracht werd (1), liet sommige depositobanken toe schatkistcertificaten te vervangen door halflange en langlopende obligaties, ten belope van 0,3 milliard. Doch die kortstondige vraag verklaart niet voldoende de gunstigere tendens op de markt der vast renderende waarden tot einde September.

Vermoedelijk waren de activa van het Fonds bij het einde van het derde kwartaal ongeveer op hun peil van einde Juni 1950 teruggekeerd; aldus was de ontspanning sedert Maart op de markt der vast rende-

(1) C.f. *Belgisch Staatsblad* van 17 Juni 1951. Officiële berichten.

rende waarden opgemerkt groot genoeg dat het Fonds de invloed tenietdeed, die de conjunctuur in het laatste halfjaar van 1950 op zijn portefeuille had uitgeoefend. Niettemin mag niet uit het oog worden verloren dat de noteringen van alle vast renderende waarden, ondanks de stijging in het derde kwartaal van 1951, per einde September nog aanzienlijk beneden hun peil van Juni 1950 lagen.

De kasbehoeften van het Rentenfonds die aldus, behalve tijdens het beperkte herstel in Juni, daalden, werden gedekt hetzij door de *call*markt buiten verrekening, hetzij door het bankwezen.

Het aanbod van daggeld buiten verrekening steeg tijdens het halfjaar afgetekend (1), doch niet doorlopend, gelet op de spitsen die thans over twee maanden gespreid zijn en door de geldtoevoering van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid veroorzaakt worden. De omvang der aangeboden geldmiddelen steeg van de ene spits tot de andere: de *call*geldleningen aan het Fonds, dat nagenoeg alle op de daggeldmarkt buiten verrekening aangeboden kapitalen opneemt, vermeerderde van 2,5 miljard op de Februari-ultimo tot 3,1 miljard op de Mei-ultimo en tot 3,4 miljard op de Augustus-ultimo.

TABEL LXXIII

Rentenfonds

Daggeldleningen buiten verrekening

Bedrag per einde maand	Millioenen franken
1951 Maart	2.041
April	1.506
Mei	3.127
Juni	3.055
Juli	1.962
Augustus	3.432
September	3.061

Dank zij de ontlasting van zijn portefeuille en de verbetering van zijn vroeger aangelegde liquide middelen, kon het Rentenfonds zich van het bankwezen vrijmaken. Vanzelfsprekend kon het zulks niet geregeld voortdoen: de schaarste veroorzaakt door het wegvloeien der beschikbare gelden uit de kas van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid brengt mede dat het Fonds op die tijdstippen een maximum van bankvoorschotten opneemt.

Bij een beoordeling van het beroep van het Fonds op de bankvoorschotten moet eveneens met een buitengewone factor rekening gehouden: het voorschot dat de Schatkist aan het Fonds had verstrekt in Maart met een deel van de opbrengst der vervroegde belastingbetalingen. Bij het einde van die maand bedroeg dit voorschot meer dan één miljard; het steeg verder bij het begin van April; einde Mei was

(1) Hieronder volgt een ietwat breedvoerig overzicht van de daggeldmarkten tijdens de beschouwde periode.

het geheel terugbetaald. Zonder die tijdelijke lening zouden de verplichtingen van het Rentenfonds tegenover het bankwezen in Maart en April groter geweest zijn. Dit betekent dat die operatie van einde Maart af een tegeldemaking van de Openbare Schuld veroorzaakte, die zich anders in de loop der maanden April en Mei zou hebben voorgedaan.

TABEL LXXIV

Voorschotten van het bankwezen aan de instellingen welke verplichtingen door de Staat gewaarborgd zijn

Bedrag per einde maand	Millioenen franken
1950 Juni	3.356
September	4.376
December	4.530
1951 Maart	2.130
April	2.657
Mei	1.801
Juni	2.161
Juli	2.986
Augustus	1.116
September	1.239

Opgemerkt zij dat de schuld van de parastatale instellingen tegenover het bankwezen bij het einde van Juni en vooral bij het einde van September 1951 duidelijk lager was dan in de overeenkomstige maanden van het jaar 1950. Het aandeel van de Nationale Bank in die voorschotten was nog steeds overwegend; de daggeldleningen van het Herdisconteringinstituut aan de parastatale instellingen waren onbeduidend.

* * *

De daggeldmarkten

De bewegingen in het geldaanbod op de markt in verrekening waren tamelijk beperkt; de *middelen door de particuliere banken aangebracht* vormen een factor van stabiliteit. Het daggemiddelde van deze laatste bedroeg in Maart bij de 2 miljard; het daalde in April en Mei, daar de kasmiddelen van de banken achtereenvolgens de invloed ondergingen van de vervroegde belastingbetalingen per einde Maart, de inschrijvingen op de lening van de Regie van Telegraaf en Telefoon in April, de stortingen in de maatschappelijke zekerheid. Met ingang van Juni steeg dit daggemiddelde onder invloed van de ontspanning bij de credietinstellingen, ondanks de emissie van de Maatschappij van Waterbedeling in Juni, en daarna van de stortingen in de maatschappelijke zekerheid in Augustus.

De tussenkomsten van de Bank van Belgisch-Congo stegen daarentegen tot gemiddeld 620 miljoen in Mei, waarna zij geleidelijk tot gemiddeld 341 miljoen in September daalden.

In werkelijkheid was het de onregelmatige geldtoevoer van het *Gemeentekrediet*, waarvan de kasmiddelen plotse schommelingen ondergingen, die grotendeels oorzaak was van de bewegingen in het totale aanbod op de *callmarkt* in verrekening. Doch, zoals hierboven gezegd, bleven die bewegingen vrij beperkt. Afgezien van de maand Juli stegen de in verrekening verhandelde geldmiddelen.

Het Herdiscontering- en Waarborginstituut bleef veruit de voornaamste geldnemer op die markt. Andere parastatale credietinstellingen, met name de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, de Nationale Kas voor het Klein Beroepskrediet, de Delcrederedienst, namen geregeld kleine bedragen op.

TABEL LXXV

Daggeldmarkt
(*millioenen franken*)

Daggemiddelde	Verstreckte leningen								Eind-totaal	Bedragen door het H.W.I. aan niet-verrekenende instellingen overge-maakt
	door de verrekenende instellingen			door de niet-verrekenende instellingen						
	Parti-culiere banken	Diversen	Totaal	Rijks-dienst voor Maat-schappelijke Zekerheid	Spaar-kas	Caisse d'Épar-gne du Luxem-bourg	Diversen	Totaal		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1950 3 ^e kwartaal	1.831	525	2.356	896	95	65	370	1.426	3.782	52
4 ^e kwartaal	1.837	708	2.545	1.044	68	45	573	1.730	4.275	30
1951 1 ^e kwartaal	1.844	846	2.690	737	421	55	604	1.817	4.507	10
April	1.874	575	2.449	470	532	32	554	1.588	4.037	17
Mei	1.539	1.223	2.762	1.141	847	29	603	2.620	5.382	17
Juni	1.702	1.030	2.732	1.185	1.264	42	343	2.834	5.566	4
Juli	1.889	485	2.374	377	1.193	43	563	2.176	4.550	18
Augustus	2.056	776	2.832	1.130	1.196	53	544	2.923	5.755	12
September	2.242	712	2.955	1.398	1.272	52	676	3.398	6.353	32

De verschijnselen die de algemene evolutie der liquide middelen van de financiële instellingen bepaalden, beïnvloedden sterker het aanbod op de *daggeldmarkt* buiten verrekening. Het daggemiddelde van de geldtoevoer handhaafde zich afgetekend beneden de cijfers van de daggeldmarkt in verrekening sedert het tweede kwartaal van 1950 tot in de loop van het tweede kwartaal van 1951. Met ingang van April-Mei verruimden de middelen : het maandgemiddelde voor elk der eerste drie kwartalen van 1951 bedroeg resp. 1,8 milliard, 2,3 milliard en 2,8 milliard.

De kwartaalinkassering van de bijdragen der verzekeringplichtigen veroorzaakte een tijdelijke uitbreiding der leningen van de *Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid*, die ruim genoeg was om het gezamenlijk aanbod van daggeld buiten verrekening te beïnvloeden. Dit verdelend orgaan blijkt sedert het begin van 1951 de bijdragen langer in kas te houden, daar het hogere aanbod van *callgeld* door de Dienst zich thans over twee maanden uitstrekt; hierdoor is het kwartaalgemiddelde van dit aanbod t.o.v. vorig jaar groter geworden. Doch in de verslagperiode bleef dit gemiddeld peil stabiel.

In het hoger aanbod van de *Algemene Spaar- en Lijfrentekas* ligt hoofdzakelijk de oorzaak van de uitbreiding der geldmiddelen buiten verrekening. In het laatste halfjaar van 1950 waren de daggeldleningen van die instelling zeer laag gevallen. In 1951 stegen zij opnieuw tot een peil dat sedert het eerste halfjaar van 1949 niet meer bereikt werd. Die grote geldruimte blijkt niet alleen te moeten verklaard worden door de omvang van de aangroeiende spaargelden : in de periode Maart-September 1951 stegen de saldi der inlagen op de spaarboekjes slechts met een 300 miljoen; weliswaar deden de stortingen bij de Lijfrentekas en bij de Levensverzekeringskas eveneens de door de instelling beheerde kapitalen aangroeien. Doch het is waarschijnlijk dat de Spaar- en Lijfrentekas het bedrag harer beleggingen verminderde of ze althans tot September niet uitbreidde.

Het verloop van het aanbod door de andere niet-verrekenende instellingen vergt geen nader commentaar.

Het Rentenfonds is de voornaamste geldnemer op die tweede *callgeldmarkt*.

* * *

Het daggemiddelde van het aanbod op de twee callgeldmarkten gaf sedert 1949 volgend verloop te zien :

1949 — 1 ^o halfjaar	.....	6 milliard
2 ^o halfjaar	.....	4,3 milliard
1950 — 1 ^o halfjaar	.....	4,3 milliard
2 ^o halfjaar	.....	4 milliard
1951 — 1 ^o kwartaal	.....	4,5 milliard
2 ^o kwartaal	.....	5 milliard
3 ^o kwartaal	.....	5,6 milliard

Die cijfers wijzen op een herstel der liquide middelen van de Belgische economie en zulks in verband met algemene economische factoren.

Nochtans dient bij die opmerking een zeker voorbehoud gemaakt. Vooreerst is de geldtoevoer van zeer verschillende instellingen op de geldmarkt weinig homogeen. Vervolgens vertegenwoordigt de versterking der kasmiddelen van de Spaar- en Lijfrentekas een belangrijk deel in de stijging van de uitgeleende callgelden; die instelling breidde echter haar beleggingen niet uit en dit *statu quo* is niet noodzakelijk toe te schrijven aan de verzadiging van de vraag naar kapitaal bij de Kas. Ten slotte deed de overheid in de jongste maanden slechts een zeer beperkt beroep op de kapitaalmarkt: voor de eerste drie kwartalen van 1949, 1950 en 1951 bereikte de nominale waarde der door de overheid uitgegeven obligatiën resp. 6,5 milliard, 8,1 milliard en 2,8 milliard.

* * *

Verloop van de monetaire toestand

Er zij in herinnering gebracht dat het betalingsverkeer met het buitenland in het tweede halfjaar van 1950 met een tekort sloot; dit laatste had het geldvolume doen inkrimpen op een ogenblik dat de geldbehoefte stegen naarmate de nominale waarde van de transacties groter werd. Het bankwezen voorzag in die leemte; de bankcredieten aan het bedrijfsleven en aan de parastatale instellingen namen uitbreiding. Ook de financiering der overheidsuitgaven leidde tot een geldschepping in die periode.

Per einde Juni 1950 bedroeg de geldvoorraad 153,7 milliard (1); op de jaarultimo, die normaal een tijdelijke toeneming van de betaalmiddelen veroorzaakt, beliep hij 155,2 milliard. Practisch kon dan ook van een stabiliteit worden gesproken. De stijgende geldbehoefte van de economie gaf derhalve aanleiding tot een sterke verhoging van de omloopsnelheid van het geld.

(1) C.f. tabel 89 van de Doorlopende maandstatistieken in dit Tijdschrift.

Over het geheel bleek het eerste kwartaal een overgangsperiode te zijn: de betalingen met het buitenland waren practisch in evenwicht en oefenden weinig of geen invloed meer uit op de toestand van het geldwezen; de kaspositie was ruim; het beroep van het bedrijfsleven op het bankcrediet woog niet op tegen de geldverkrappende factoren; dit feit is kenmerkend voor een ontspanning. De inkrimping van de geldvoorraad na de vervalddag van het jaareinde was beperkt, doch zij deed zich niettemin voor: op 31 Maart bedroeg de geldvoorraad 154,5 milliard.

In de loop van de periode Maart-September bevestigde zich de ommekeer. De stijging der deviezenreserves oefende een verruimende invloed uit op het geldvolume, welke invloed in het tweede kwartaal nog zwak was, doch in het volgende sterker werd en in het geheel aanleiding gaf tot een geldschepping van ca. 6,5 milliard. Tegelijkertijd verminderde het bedrijfsleven zijn beroep op het bankwezen en zulks vooral in het derde kwartaal: de inkrimping van het geldvolume bedroeg uit dien hoofde 3,1 milliard voor de zes maanden. Die twee verschijnselen samen — zij het in verschillende mate — hielden verband met de intoring der voorraden in een groot aantal ondernemingen wegens de prijsdaling van de basisproducten en de vooruitzichten t.a.v. de vraag.

Verder was de financiering der overheidsbehoefte oorzaak van een uitbreiding van het geldvolume ten belope van ca. 6,9 milliard voor de periode Maart-September; wat de verrichtingen van het Rentenfonds betreft, zij veroorzaakten een beperkte inkrimping van de geldhoeveelheid.

Aldus hebben twee factoren van ongeveer gelijke sterkte de betaalmiddelen doen aangroeien: de dekking van de geldbehoefte der overheid en het overschot op de buitenlandse betalingen. De terugbetalingen van het bedrijfsleven en het Rentenfonds op hun verplichtingen tegenover het bankwezen hebben alleen die beweging verzacht.

De geldvoorraad steeg van 154,5 milliard per einde Maart tot 156,9 milliard per einde Juni en tot 162,6 milliard per einde September (1).

De hieruit ontstane aangroei der liquide middelen van de economie bleek zich te hebben voorgedaan op een ogenblik dat de geldbehoefte een stabiliteit, ja zelfs een vermindering vertoonden. De geldschepping teweeggebracht door het overschot in het buitenlandse betalingsverkeer geschiedt immers automatisch, daar de uitvoerders verplicht zijn de deviezen afkomstig van hun uitvoer aan het bankwezen af te staan.

Naarmate de beschikbare geldhoeveelheid aangroeide, stelden wij inderdaad vast dat de omloopsnelheid der betaalmiddelen afnam. De snelheidscoëffici-

(1) In dit bedrag zijn de tijdelijk geblokkeerde tegoeden, gevormd uit de afhouding van 5 pct. op de opbrengst van de uitvoer naar de E.B.U.-landen, niet begrepen; hun bedrag was trouwens op dit ogenblik nog onbeduidend.

ciënt der dadelijk opvraagbare tegoeden bij de banken (1), die in Maart een maximum met 1,96 bereikte, daalde tot 1,88 in Juni en tot 1,67 in September: de verzwakking was duidelijker afgetekend in de periode van grotere monetaire expansie. Het bedrag dier bankrekeningen onderging echter in de beschouwde periode weinig of geen verandering; de omvang der transacties die met dit giraal geld werden vereffend, nam dan ook af; naar waarde bleef het geheel dier transacties groter dan vóór het tweede halfjaar van 1950; doch er dient rekening gehouden met het feit dat de productieve bedrijvigheid en de prijzen nog steeds boven hun peil van de overeenstemmende periode van 1950 lagen.

De beweging der tegoeden in postrekening bevestigde de afneming van de omloopsnelheid van het geld. Nochtans daalde de coëfficiënt van de omloopsnelheid dier tegoeden (2) met een zekere vertraging: zijn gemiddelde (3) voor elk der eerste drie kwartalen van 1951 bedroeg resp. 3,80, 3,82 en 3,68. Enkele aanwijzingen geven een indirecte raming der bewegingen in de omloopsnelheid van het chartaal geld. Deze laatste blijkt in de verslagperiode sterk afgenomen te zijn.

De vertraging in de rotatie der kasmiddelen kan door seizoenomstandigheden in de periode Juli-Augustus verscherpt zijn; dit algemeen voorbehoud werd herhaaldelijk gemaakt bij het onderzoek van de andere aspecten der economie. Niettemin dient opgemerkt dat dit verschijnsel reeds tot uiting kwam vóór de seizoenverslapping en het duidelijkst aan het licht trad in September.

* * *

De gelijklopende ontwikkeling in het tweede halfjaar van 1950 tussen het tekort op de buitenlandse transacties en de uitbreiding der bankcredieten, handhaafde zich niet in de periode Maart-September 1951. De vermindering van het beroep op het bankcrediet was lang niet zo groot als het overschot op de betalingen met het buitenland.

(1) C.f. tabel 89 van de Doorlopende maandstatistieken in dit Tijdschrift.

(2) De absolute grootte van de twee coëfficiënten — banken en postrekeningen — kan niet worden vergeleken, daar de berekeningswijze verschillend is.

(3) De berekening van een gemiddelde coëfficiënt per kwartaal schakelt de spitsen uit die op onnauwkeurige wijze de bewegingen in postrekening beïnvloeden voor de maanden waarin de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid de gelden der verzekeringsplichtigen aan de verdelende instellingen overmaakt.

In dit verband dient gewezen op een feit dat een eerste verklaring kan geven: de structuur van de geldvoorraad werd in de periode Maart-September 1951 licht gewijzigd. De stijging van betaalmiddelen sedert Maart bedraagt 5,2 pCt., en wel 7 pCt. voor het chartaal geld en 2,8 pCt. voor het giraal geld; in absolute waarde beliep de toeneming 6,3 milliard voor het eerste en 1,8 milliard voor het tweede.

Vanzelfsprekend kan niet worden verondersteld dat het overschot op het betalingsverkeer met het buitenland onmiddellijk tot een uitgifte van chartaal geld aanleiding gaf. De stijging van de lonen in de laatste maanden verklaart niet voldoende de toeneming van de biljetten in de ondernemingen: het geheel der lonen, wedden, maatschappelijke uitkeringen en pensioenen per maand betaald, vertegenwoordigt niet meer dan 13 milliard in 1950 (1); daarbij wordt nog een deel van die inkomens in giraal geld geregeld en worden die betalingen over de gehele maand verdeeld.

Men mag dan ook veronderstellen dat de economische kringloop zich in de verslagperiode derwijze voordeed, dat de biljetten op sommige punten werden aangehouden in plaats van door de ondernemingen, die de biljetten normaal naar de banken doen terugvloeiën, te zijn gecollecteerd.

Wellicht wilde het publiek zijn kasmiddelen, na de ontpotting in de wintermaanden, terug aanvullen. Wellicht vertraagden de distributie- en ambachtsbedrijven, die een zeer groot deel van het chartaal geld aanhouden, hun wedervervoorziening, wegens het onzeker prijsverloop en de terughoudendheid van de kopers, en verhoogden dientengevolge hun liquide middelen.

Op dit gebied kunnen we ons slechts aan veronderstellingen houden: in het onderhavige geval zou kunnen verondersteld worden dat de toeneming van de inkomens bij het begin van het jaar ten dele gediend heeft om de kasmiddelen van particulieren en kleine bedrijven te verruimen; daar die accumulatie van biljetten een relatieve daling van de biljettenontvangsten door de collecterende ondernemingen betekent, beantwoordt zij aan een verzwakking van de binnenlandse vraag, die zich trouwens min of meer sterk al naar gelang de sector zou hebben voorgedaan.

(1) C.f. F. BAUDHUIJN: « Prix, consommation, balance et revenus ». *Bulletin de l'Institut de Recherches économiques et sociales*, Mei 1951, blz. 204 e.v.

FINANCIËLE BIJSTAND

DOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

VAN DE BEVRIJDING TOT 31 OCTOBER 1951 ONTVANGEN EN VERLEEND

In tegenstelling met de meeste andere landen van West-Europa hebben België en Luxemburg sedert de bevrijding van hun grondgebied tot einde October 1951 geen enkele zuivere financiële hulp vanwege het buitenland ontvangen.

De hulp in verschillende vormen van sommige landen — vooral de Verenigde Staten, Zwitserland en Canada — en vanwege internationale financiële instellingen (1) ontvangen, werd immers ruim gecompenseerd door de credieten en transfers ten kostelozen titel, die de Belgische Staat, de Luxemburgse Staat, de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen van de Economische Unie aan andere landen — vooral de lidstaten van de E.B.U. — verstrekten.

De hierna volgende tabel 1 bevat in een synthetische vorm de voornaamste gegevens dienaangaande; de financiële hulp ontvangen of verleend door de B.L.E.U. werd er in opgetekend onder vijf afzonderlijke hoofden : de accoorden voor *Mutual Aid*, *Lend Lease* en *Reverse Lend Lease*, *Military Civil Program* en de vereffening der *surplusvoorraden* van het Amerikaanse leger; de betalingsaccorden; de overeenkomsten voor Economische Samenwerking, voor multilaterale compensatie en die betreffende de Europese Betalingsunie; de verrichtingen met de internationale financiële instellingen; de elders niet vermelde buitenlandse leningen (2).

Onder elk van die rubrieken werd onderscheid gemaakt tussen de transfers ten bezwarenden titel — leningen en credieten — en ten kostelozen titel — giften en niet terugvorderbare hulpverlening. Wat

(1) De Bank voor Internationale Betalingen en de Bank voor Herstel en Ontwikkeling.

(2) De leningen op de Amerikaanse markt geplaatst (lening van 50 miljoen dollar aangegaan door de Belgische Staat krachtens het Regentsbesluit van 21 Februari 1946 voor het deel waarop door de Amerikaanse particuliere banken werd ingeschreven) en op de Zwitserse markt (verschillende leningen uitgegeven onder waarborg van de Belgische Staat door de Regie van Telegraaf en Telefoon, de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen en de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid voor een totaalbedrag van 200 miljoen Zwitserse franken) werden in de telling opgenomen, hoewel ze eigenlijk geen deel uitmaken van de programma's voor financiële hulpverlening, doch als klassieke internationale lening te beschouwen zijn.

de leningen en credieten betreft, alleen de vorderingen en schulden per 31 October 1951 werden in aanmerking genomen, met uitsluiting van de vóór die datum afgeloste of terugbetaalde bedragen en van de nog niet aangewende bedragen der in het buitenland aangegane leningen.

* * *

De cijfers tonen duidelijk aan dat de onder bezwarenden titel ontvangen en verleende hulp nagevoeg volledig in evenwicht is; wat de kosteloze transfers betreft, de bijdragen van de B.L.E.U. overtroffen met 10 pCt. de door haar ontvangen sommen; over het geheel verleende de B.L.E.U. een netto-hulp ten belope van 3,4 milliard aan het buitenland.

De uitvoering van de overeenkomsten inzake *Mutual Aid*, *Lend Lease* en *Reverse Lend Lease*, het *Military Civil Program* en de vereffening van de *surplusvoorraden* van het Amerikaanse leger sloot met een overmaking van ca. 2,9 milliard ten bate van het buitenland : de door de B.L.E.U. ontvangen hulp in de vorm van schenkingen of leningen krachtens de overeenkomsten van 26 September 1946 betreffende de vereffening van de *Lend Lease*, *Reverse Lend Lease*, het Amerikaans *Military Civil Program* en de *surplusvoorraden* van het Amerikaanse leger blijft inderdaad afgetekend beneden de diensten die door de B.L.E.U. in het raam van de *Mutual Aid*-overeenkomst aan Groot-Brittannië geleverd werden en waarvoor ze geen vergoeding ontving.

De netto-vorderingen in de betalingsaccorden bereiken 3,3 milliard.

In het raam der overeenkomsten van economische samenwerking, multilaterale compensatie en Europese Betalingsunie, overtreft de netto-hulpverlening van de B.L.E.U. 10,3 milliard : zo de voorwaardelijke hulp vanwege de E.C.A. en het trekkingsrecht uitgeoefend op Italië — tezamen 22,3 milliard — juist opwogen tegen de trekkingsrechten aan de andere deelnemende landen verleend en tegen het aanvangsdebetsaldo van de B.L.E.U. in het raam van de

E.B.U., daarentegen bereikte de rechtstreekse hulp vanwege de E.C.A. in de vorm van lening — 2,6 milliard — of van schenkingen — 1,1 milliard — op verre na niet het bedrag der credieten die aan de deelnemende landen verstrekt werden, zegge 14 milliard, waarvan 12,1 milliard aan de E.B.U. en een lening van 1,9 milliard aan Nederland.

De verrichtingen met de internationale financiële instellingen — leningen vanwege de I.B.H.O. en plaatsing van schatkistcertificaten bij de B.I.B. — leverden ca. 2 milliard op. De elders niet vermelde buitenlandse leningen — leningen opgenomen bij de « Eximbank » en op de Amerikaanse markt, een crediet vanwege de Canadese regering, leningen uitgegeven op de Zwitserse markt, lening van de Zwitserse regering aan de Belgische regering — brachten 11,2 milliard op.

* * *

De financiële hulpverlening aan de B.L.E.U. sedert de bevrijding werd hoofdzakelijk verstrekt door de internationale financiële instellingen, de Verenigde Staten, Canada en Zwitserland.

Tabel-bijlage II geeft in het bijzonder de verdeling van de ontvangen hulp volgens haar herkomst. Op te merken valt dat het aandeel van de Verenigde Staten alleen reeds 45 pCt. van de leningen en credieten, 98 pCt. van de schenkingen en niet terugvorderbare hulp, en 75 pCt. van de gezamenlijke hulp vertegenwoordigde.

Harerzijds ging de hulpverlening van de B.L.E.U. hoofdzakelijk naar de landen van de Europese Betalingsunie, zoals blijkt uit tabel-bijlage III. Het aandeel dier landen in de leningen en credieten bedroeg

95 pCt.; ze ontvingen al de niet terugvorderbare hulp. Over het geheel kwam 98 pCt. van de financiële bijstand der B.L.E.U. hen ten goede. Men mag besluiten dat de bijstand die België en het Groothertogdom Luxemburg vanwege het buitenland ontvingen, slechts door de Economische Unie doorgelooeid is om uiteindelijk aan andere Staten ten goede te komen, en meer in het bijzonder aan de leden van de Europese Betalingsunie.

Reeds vóór de toepassing van het Marshall-plan was zulks duidelijk waar te nemen: de middelen die de B.L.E.U. ontving in het kader der overeenkomsten betreffende *Lend Lease*, *Reverse Lend Lease*, Amerikaans *Military Civil Program* en de *surplusvoorraden* van het Amerikaanse leger, verder de opbrengst van de operatiën met de internationale financiële instellingen en van de buitenlandse leningen, vonden op dat ogenblik reeds een tegenwicht in de netto-prestaties van de Economische Unie in het raam van de *Mutual Aid* en in de netto-vorderingen in de betalingsaccorden, voornamelijk op de landen van West-Europa. Dat verschijnsel kreeg een institutioneel karakter in het raam van het Marshall-plan, dat de Amerikaanse hulpverlening aan de B.L.E.U. door het mechanisme van de voorwaardelijke hulp en door de werking van de Europese Betalingsunie organisch afhankelijk maakte van een gelijkaardige of een zelfs aanzienlijk grotere bijdrage aan de andere deelnemende landen.

De financiële hulpverlening tussen het buitenland en de B.L.E.U. werd zodoende in een vorm gegoten, die er op neerkwam deze laatste elke werkelijke bijstand te ontzeggen en haar de verplichting oplegde op eigen krachten gans haar economisch herstel te financieren.

TABEL I

**Financiële hulp door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie ontvangen of verstrekt
van de bevrijding tot 31 October 1951**

(millioenen franken)

Bronnen: *Nationale Bank van België, Afdeling Studtên en Documentatie.
Ministerie van Financiën, Bestuur van de Thesaurie en de Openbare Schuld.*

	Hulp door de B. L. E. U. ontvangen			Hulp door de B. L. E. U. verleend		
	Leningen en credieten 1	Schenken- gen en niet terug- vorderbare bijstand 2	Totaal 3 = 1 + 2	Leningen en credieten 4	Schenken- gen en niet terug- vorderbare bijstand 5	Totaal 6 = 4 + 5
I. Accoorden voor <i>Mutual Aid, Lend Lease</i> en <i>Reverse Lend Lease, Military Civil Program</i> en voor liquidatie der <i>surplusvoorraden</i> van het Amerikaanse leger	847	1.279	2.126	—	4.987	4.987
II. Betalingsaccorden	2.402	—	2.402	5.712	—	5.712
III. Accoorden voor economische samenwerking, multilaterale compensatie en Europese Betalingsunie	2.565	23.337	25.902	13.969	22.279	36.248
IV. Verrichtingen met de internationale financiële instellingen.....	1.989	—	1.989	—	—	—
V. Buitenlandse leningen niet elders vermeld.....	11.158	—	11.158	—	—	—
Totaal...	18.961	24.616	43.577	19.681	27.266	46.947

**UITVOERIGE TOELICHTING VAN DE BEDRAGEN VOORKOMENDE
IN DE VERSCHILLENDE RUBRIEKEN VAN TABEL I**

TITEL I — Accoorden voor « Mutual Aid », « Lend Lease » en « Reverse Lend Lease », « Military Civil Program » en voor de liquidatie der « surplusvoorraden » van het Amerikaanse leger

Kolommen 1 en 2

In die kolommen werd opgenomen het bedrag van de netto-bijstand door de B.L.E.U. ontvangen, hetzij ten bezwarenden titel (kolom 1), hetzij kosteloos (kolom 2) in het raam der overeenkomsten voor *Lend Lease*, *Reverse Lend Lease*, *Military Civil Program* (Amerikaanse schijf) en voor liquidatie der *surplusvoorraden van het Amerikaanse leger*.

1. De Amerikaanse leveringen onder de eigenlijke *Lend Lease*-overeenkomst — excl. 211 miljoen frank leveringen aan Congo — bedroegen 5.168 miljoen; bovendien aanvaardde de regering van de Verenigde Staten bij overeenkomst van 24 September 1946 (1) haar aandeel in de leveringen aan de B.L.E.U. onder het *Military Civil Program*, zegge 4.398 miljoen in *Lend Lease* op te nemen; in totaal bereikten de onder *Lend Lease* geboekte Amerikaanse leveringen aldus 9.566 miljoen.

Wat de werkelijke prestaties van de B.L.E.U. onder *Reverse Lend Lease* betreft, zij beliepen 8.922 miljoen per einde October 1951.

Alles tezamen ontving de B.L.E.U. onder de *Lend Lease*- en *Reverse Lend Lease*-overeenkomsten niet gecompenseerde prestaties ten belope van 9.566 miljoen — 8.922 miljoen = 644 miljoen. Dit bedrag is begrepen in de transfers opgenomen in kolom 2.

2. Wat de *surplusvoorraden* betreft, dient onderscheid gemaakt tussen de aankopen voor eigen rekening door de Dienst voor Onderlinge Hulpverlening en de verkopen in gemeenschappelijke rekening door dit orgaan, krachtens de overeenkomst van 24 September 1946.

a) De aankopen voor eigen rekening bedroegen 17,95 miljoen dollar.

Luidens bovengemeld accoord moeten die aankopen gedeeltelijk betaald worden door de vereffening van sommige uitgaven in Belgische franken door de Amerikaanse regering, naarmate zij zich voordoen: oprichting van gezantschappen en consulaten, stichting van een cultureel fonds, vergoeding van zekere schade veroorzaakt door het Amerikaanse leger; het bedrag van die uitgaven werd vastgesteld op 13,45 miljoen dollar; de werkelijke vereffeningen bedroegen einde October 1951 7,02 miljoen dollar; 6,43 miljoen dollar moeten aldus nog gedekt worden.

Het saldo der aankopen voor eigen rekening — d.i. 4,5 miljoen dollar — is een dollarschuld, die in annuïteiten aan de Amerikaanse regering moet terugbetaald worden.

b) De verkopen voor gemeenschappelijke rekening bereikten per einde October 1951 25,2 miljoen dollar. De tegenwaarde van het aandeel der Verenigde Staten — 12,6 miljoen dollar — werd in Belgische franken betaald ten belope van 4,9 miljoen dollar; het saldo — 7,7 miljoen dollar — is, zoals voor de aankopen voor eigen rekening, een dollarschuld die in annuïteiten aan de Amerikaanse regering moet terugbetaald worden.

(1) Overeenkomst van 24 September 1946 onder de Amerikaanse, Belgische en Luxemburgse regeringen voor de vereffening van *Lend Lease*, *Reverse Lend Lease*, *Military Civil Program* (Amerikaanse schijf) en voor de liquidatie der *surplusvoorraden*.

c) De verrichtingen betreffende de *surplusvoorraden* kunnen aldus worden samengevat:

TRANSFERS TEN BEZWARENDEN TITEL

Leveringen van de Verenigde Staten

Aankopen voor eigen rekening	17,95 miljoen \$
Aandeel van de Verenigde Staten in de verkopen voor gemeenschappelijke rekening	12,60 miljoen \$
Totaal	30,55 miljoen \$

Tegenprestaties van de B.L.E.U.

Uitgaven vereffend voor rekening van de Amerikaanse regering	7,02 miljoen \$
Afrekeningen in Belgische franken van een deel van het Amerikaanse aandeel in de opbrengst van de verkopen voor gemeenschappelijke rekening	4,90 miljoen \$
Annuïteiten gestort op de dollarschuld tegenover de Amerikaanse regering	1,82 miljoen \$
Totaal	13,74 miljoen \$

Saldo verschuldigd door de B.L.E.U.

Uitgaven te vereffenen voor rekening van de Amerikaanse regering	6,43 miljoen \$
Dollarschuld tegenover de Amerikaanse regering	10,38 miljoen \$
Totaal	16,81 miljoen \$

Dit laatste bedrag, omgezet in Belgische franken — 847 miljoen frank —, werd in kolom 1 ingeschreven.

KOSTELOZE TRANSFERS

Aandeel van België in de verkopen voor gemeenschappelijke rekening: 12,60 miljoen dollar.

Dit bedrag, omgezet in Belgische franken — d.i. 635 miljoen frank —, is begrepen in de transfers opgenomen in kolom 2.

Samengevat vallen de in kolommen 1 en 2 ingeschreven bedragen als volgt uiteen:

Kolom 1

U.S.-dollarschuld en verplichtingen in Belgische franken tegenover de Amerikaanse regering ingevolge de overeenkomst van 24 September 1946 over de liquidatie van de <i>surplusvoorraden</i> van het Amerikaanse leger	847
--	-----

Kolom 2

Niet gecompenseerde leveringen die de B.L.E.U. ontving onder de <i>Lend Lease</i> - en <i>Reverse Lend Lease</i> -overeenkomsten	644
Kosteloze transfers door de Amerikaanse regering toegestaan in uitvoering van de overeenkomst van 24 September 1946 op de liquidatie der <i>surplusvoorraden</i> van het Amerikaanse leger	635
Totaal	1.279

Kolom 5

Die kolom vermeldt de netto-uitgaven van de B.L.E.U. in het raam der met het Verenigd-Koninkrijk afgesloten *Mutual Aid*-overeenkomst.

Per einde October bedroegen de prestaties van de B.L.E.U. na aftrek van de terugvorderingen en terugbetalingen 9.745 miljoen en de leveringen van het Verenigd-Koninkrijk voor de wederuitrusting van het Belgische leger en de opleiding van de Belgische strijdkrachten in Groot-Brittannië 4.758 miljoen. De netto-prestaties van de B.L.E.U. beliepen aldus 9.745 miljoen — 4.758 miljoen = 4.987 miljoen.

De schuld van de B.L.E.U. onder het *Military Civil Program* tegenover het Verenigd-Koninkrijk en Canada werd geheel aangezuiverd; verder betaalde Canada in geld het totaalbedrag der leveringen aan zijn strijdkrachten in het raam van de *Mutual Aid*. Geen enkele transfer ingevolge die bijstandprogramma's komt aldus voor in de statistische opgave.

TITEL II — Betalingsaccorden

Kolom 1

Het bedrag in die kolom betreft de debetsaldi van de B.L.E.U. in betalingsaccorden (1).

Kolom 4

Het bedrag in die kolom betreft de creditsaldi van de B.L.E.U. in betalingsaccorden (1).

TITEL III — Accorden voor economische samenwerking, multilaterale compensatie en Europese Betalingsunie

Kolom 1

In die kolom komt de opbrengst voor der leningen door België en het Groothertogdom Luxemburg bij de E.C.A. aangegaan wegens de directe hulpverlening die hen, ten bezwaren titel, voor het dienstjaar 1948-1949 werd toegestaan (België: 2.414 miljoen; Luxemburg: 151 miljoen).

Kolommen 2 en 5

In de kolom 2 zijn opgenomen de schenkingen van de E.C.A. aan de B.L.E.U. (dienstjaren 1948-1949 en 1950-1951), zegge in totaal 1.058 miljoen.

Komt eveneens in die kolom voor: het cumulatieve bedrag van de voorwaardelijke hulpverlening van de E.C.A. aan de B.L.E.U. en van het trekkingsrecht door de B.L.E.U. op Italië uitgeoefend; in totaal 22.279 miljoen, als volgt ingedeeld:

Voorwaardelijke hulpverlening. Dienstjaar 1948-1949	9.096
Trekkingsrecht op Italië. Dienstjaar 1948-1949	390
Voorwaardelijke hulpverlening. Dienstjaar 1949-1950	11.324
Voorwaardelijke hulpverlening. Dienstjaar 1950-1951	1.469
	22.279

Ditzelfde bedrag van 22.279 miljoen is eveneens vermeld in kolom 5 en betreft de transfers verleend ten gunste van de deelnemende landen en recht gevend op de voorwaardelijke hulp; die transfers zijn als volgt ingedeeld:

Bruto-trekkingsrechten. Dienstjaar 1948-1949	9.486
Bruto-trekkingsrechten. Dienstjaar 1949-1950	11.324
Aanvangsdebetsaldo van de B.L.E.U. in de E.B.U.	1.469
	22.279

Kolom 4

In die kolom komt het krediet voor dat aan Nederland onder de compensatieovereenkomst van 7 September 1949 — 1.900 miljoen — werd toegekend, alsook de kredieten van de B.L.E.U. in de E.B.U. — 12.069 miljoen.

(1) De bedragen van de tabel werden geteld op basis van de boekhouddocumenten afgesloten op einde October, dit is vóór de boeking der verrekeningen in de E.B.U. betreffende de maand October: het netto-overschot van de B.L.E.U. voor die maand komt aldus tot uiting in het verloop der betalingsaccorden en niet in dat van de E.B.U.-kredieten.

TITEL IV — Verrichtingen met de internationale financiële instellingen

Kolom 1

Het bedrag in die kolom vertegenwoordigt het aangewende en niet terugbetaalde deel der leningen aangegaan door België en Luxemburg bij de I.B.H.O. alsook de bij de B.I.B. geplaatste schatkistcertificaten.

Het totaalcijfer is als volgt ingedeeld:

Lening van \$ 11,8 miljoen door het Groothertogdom in Augustus 1947 bij de I.B.H.O. aangegaan	585
Lening van \$ 16 miljoen door België in Maart 1949 bij de I.B.H.O. aangegaan	648
Belgische schatkistcertificaten ingeschreven door de B.I.B.	756
	1.989

De dollaraankopen van België bij het I.M.F. in 1947 en 1948 werden hetzij verrekend door de verkopen in Belgische franken door dit orgaan toegestaan, hetzij door België terugbetaald. Geen enkele werkelijke netto-bijstand werd aldus in de verslagperiode van het I.M.F. ontvangen.

TITEL V — Buitenlandse leningen niet elders vermeld

Hieronder volgt de lijst dier leningen met vermelding van het op iedere lening verschuldigde bedrag per einde October 1951, in miljoenen franken.

- Crediet van 55 miljoen U.S.-dollar door de « Eximbank » verleend (Regentsbesluit van 16 November 1945) 2.264
- Crediet van 15 miljoen U.S.-dollar door de « Eximbank » verleend (Regentsbesluiten van 28 November 1945 en 15 Januari 1946) 2.192
- Crediet van 100 miljoen Canadese dollar door de regering van Canada verleend (Regentsbesluiten van 28 Juni 1946 en 29 December 1947) 2.778
- Lening van 50 miljoen Zwitserse frank door de Regie van Telegraaf en Telefoon aangegaan (Besluitwet van 28 Februari 1947) 576
- Lening van 50 miljoen Zwitserse frank door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen aangegaan (Ministerieel besluit van 13 Februari 1948) 576
- Lening van 50 miljoen U.S.-dollar bij de « Eximbank » en bij de Amerikaanse particuliere banken aangegaan (Regentsbesluit van 21 Februari 1948) 756
- Lening van 50 miljoen Zwitserse frank door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen aangegaan (Wet van 9 Mei 1949) 576
- Lening van 50 miljoen Zwitserse frank door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid aangegaan (Januari 1950) 576
- Crediet van 150 miljoen Zwitserse frank door de Zwitserse regering aan de Belgische toegestaan en overeenstemmende met het tekort van de B.L.E.U. tegenover Zwitserland in de periode Juli-October 1950 (Maart 1951) 864

TABEL II

**Geografische indeling der door de B.L.E.U. ontvangen financiële bijstand
van de bevrijding tot 31 October 1951**

(miljoenen franken)

Bronnen: Nationale Bank van België, Afdeling Studïën en Documentatie.
Ministerie van Financiën, Bestuur van de Thesaurie en de Openbare Schuld.

	Leningen en credieten	Schenken en niet terugvorderbare bijstand	Totaal
I. Internationale financiële instellingen.....	1.989	—	1.989
II. Verenigde Staten :			
U. S.-dollarschuld en verplichtingen in Belgische franken tegenover de Regering van de Verenigde Staten (accord van 26 September 1946)	847	—	847
Schenken ten gevolge van de uitvoering van <i>Lend Lease, Military Civil Program</i> (Amerikaanse schijf) en van de verkoop van <i>surplus-voorraden</i>	—	1.279	1.279
Credieten door de E. C. A. verstrekt.....	2.565	—	2.565
Niet voorwaardelijke schenken van de E.C.A.	—	1.058	1.058
Voorwaardelijke hulp van de E. C. A.....	—	21.889	21.889
Leningen aangegaan bij de Eximbank of op de Amerikaanse markt.....	5.212	—	5.212
Totaal...	8.624	24.226	32.850
III. Canada :			
Canadees crediet	2.778	—	2.778
IV. Zwitserland :			
Verplichtingen in betalingsaccorden.....	430	—	430
Leningen uitgegeven op de Zwitserse markt en lening door de Zwitserse Regering verstrekt	3.168	—	3.168
Totaal...	3.598	—	3.598
V. Andere landen :			
West-Duitsland	670 (1)	—	670
U.S.S.R.	1.076 (1)	—	1.076
Diversen	226 (1)	390 (2)	616
Totaal...	1.972 (1)	390	2.362
VI. Eindtotaal	18.961	24.616	43.577

(1) Verplichtingen in betalingsaccorden.

(2) Trekkingsrechten op Italië uitgeoefend. Dienstjaar 1948-1949.

TABEL III

**Geografische indeling der door de B.L.E.U. verleende financiële bijstand
van de bevrijding tot 31 October 1951**

(miljoenen franken)

Bronnen: *Nationale Bank van België, Afdeling Studiën en Documentatie.
Ministerie van Financiën, Bestuur van de Thesaurie en de Openbare Schuld.*

	Leningen en credieten (1)	Niet terugvorderbare bijstand (2)	Totaal
I. Individuele bijstand aan de lidstaten van de E. B. U. :			
1. West-Duitsland	—	1.240	1.240
2. Oostenrijk	93	646	739
3. Denemarken	252	866	1.118
4. Frankrijk	990	2.736	3.726
5. Griekenland	70	1.662	1.732
6. Noorwegen	198	1.660	1.858
7. Nederland	3.543	8.191	11.734
8. Portugal	—	637	637
9. Verenigd-Koninkrijk	1.446	7.556	9.002
10. Zweden	—	263	263
11. Turkije	72	340	412
II. Bijstand verleend via de E. B. U.	12.069	1.469	13.538
III. Totale bijstand aan de lidstaten van de E. B. U. verleend	18.733	27.266	45.999
IV. Bijstand verleend aan landen andere dan de E. B. U.-landen :			
12. Argentinië	541	—	541
13. Bulgarije	19	—	19
14. Finland	123	—	123
15. Hongarije	9	—	9
16. Polen	32	—	32
17. Tsjecho-Slowakije	18	—	18
18. Joego-Slavië	206	—	206
Totaal...	948	—	948
V. Eindtotaal	19.681	27.266	46.947

(1) Credieten in betalingsaccorden; lening van 1.900 miljoen frank aan Nederland; credieten in de E.B.U.

(2) Trekkingsrechten; creditsaldo van de B.L.E.U. in het raam van de *Mutual Aid*-overeenkomst met Groot-Brittannië afgesloten; aanvangsdebetsaldo van de B.L.E.U. in de E.B.U.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Novembernummer 1951 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN.

Belgium's big credit. (*The Statist, International Banking Supplement, Londen, CLIV, n° 3846, 24 November 1951, blz. 11-13.*)

Das Belgische Problem in der Europäischen Zahlungsunion. (*Schnelldienst, uitgegeven door Institut für Wirtschaftsforschung, München, n° 43, 26 October 1951, blz. 8-9.*)

De Belgische geld- en kapitaalmarkt. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, VI, n° 47, 25 November 1951, blz. 374-372, 378.*)

DELMOTTE, L. De Belgische geld- en kapitaalmarkt in October 1951. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVI, n° 1802, 28 November 1951, blz. 885-887.*)

De nieuwe oriëntatie van de uitvoer en de expansie-poging in de dollarzone. (*Tijdschrift voor de Belgische Handel, Brussel, LXV, n° 10, 25 October 1951, blz. 19-24.*)

KIRSCHEN, E.-S. Les crédits étrangers consentis par la Belgique. (*Studiecentrum voor het Bankwezen, Boekje n° 42, Brussel, Bruylant, November 1951, 22 blz.*)

Les rapports entre le Trésor et l'Institut d'émission en France et à l'étranger. (*Statistiques et Etudes financières, Parijs, Ministère des Finances, n° 34, October 1951, blz. 763-781.*)

MASOIN, M. La position de la Belgique devant l'Union Européenne des Paiements et devant la « North Atlantic Treaty Organization ». (*Bulletin officiel de la Chambre de Commerce de Bruxelles, LXVIII, n° 44, 7 December 1951, blz. 951-959.*)

VELTER, G. Politiek. (*Fabrimétal, wekelijks inlichtings- en contactbulletin van de Federatie der Metaalverwerkende Nijverheid, Brussel, n° 284, 3 December 1951, blz. 963-965.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN.

DE GUCHTENEERE, A. De huishoudelijke economie en het sparen. (*De Gids op maatschappelijk Gebied, uitgave van het A.C.W., Brussel, XLII, n° 9-10, blz. 999-1017.*)

DE GUCHTENEERE, A. De Lijfrentekas. Rede uitgesproken ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de Lijfrentekas op 9 October 1950 in het Paleis der Academiën te Brussel. (*Brussel, 1950, 34 blz.*)

DELMOTTE, L. De Belgische geld- en kapitaalmarkt in October 1951. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVI, n° 1802, 28 November 1951, blz. 885-887.*)

De uitgiften van de Belgische en Kongolese vennootschappen in 1950. (*Statistisch Bulletin, uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, XXXVII, n° 10, October 1951, blz. 1912-1981.*)

RENAULD, J.-G. Questions diverses relatives à l'évaluation de parts sociales ou d'actions en cas d'existence d'une clause de préemption. (*La Revue de la Banque, Brussel, XV, n° 11, 1951, blz. 544-549.*)

3. PRIJZEN EN LONEN.

De bezoldiging van het personeel der handelsinrichtingen op 31 December 1947. (*Statistisch Bulletin, uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, XXXVII, n° 10, October 1951, blz. 1807-1823.*)

Les conventions collectives. (*Industrie, revue de la Fédération des Industries belges, Brussel, V, n° 11, November 1951, blz. 741-752.*)

MINEUR, J. Pleidooi. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VI, n° 47, 22 November 1951, blz. 2453-2455.*)

Prijspolitiek in België en in het buitenland. (*Tijdschrift van de Dienst voor algemene Studiën en Documentatie, Ministerie van Economische Zaken en Middenstand, Brussel, n° 11, November 1951, blz. 24-45.*)

Uitkering van een tijdelijke vergoeding aan de werknemers. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VI, n° 48, 29 November 1951, blz. 2509-2511.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN.

BRUNFAUT, F. La condition municipale, blz. 439 : Les finances communales. (*Verviers, Les Editions « Le Travail », 1951, 520 blz.*)

Commentaar op het koninklijk besluit van 22 November 1951 tot invoering van een overdrachtstaxe bij de uitvoer. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VI, n° 49, 6 December 1951, blz. 2569-2586.*)

CORNIL, L. Qu'attendre du projet de loi sur les bénéfices exceptionnels? (*Brussel, Verbond der Belgische Nijverheid, 15 November 1951, 14 blz.*)

De Belgische begroting voor 1952. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, VI, n° 48, 2 December 1951, blz. 379-380, 385-386.*)

Wetsontwerp tot invoering van een bijbelasting op het exceptioneel gedeelte van bepaalde inkomsten van het dienstjaar 1952. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VI, n° 47, 22 November 1951, blz. 2460-2465.*)

6. WEDEROPBOUW — WEDERUITRUSTING.

BRAUERS, W. Mogelijkheden voor de machinebouw. (*De Gids op maatschappelijk Gebied, uitgave van het A.C.W., Brussel, XLII, n° 9-10, September-October 1951, blz. 1018-1024.*)

PLOUVIER, W. De uitbreiding van de industrie in het Vlaamse landsgedeelte vergt een passend klimaat. (*V.E.V.-Berichten, tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXVI, n° 21, 30 November 1951, blz. 1015-1022.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN.

Belgium's big credit. (*The Statist, International Banking Supplement, Londen, CLIV, n° 3846, 24 November 1951, blz. 11-13.*)

Das Belgische Problem in der Europäischen Zahlungsunion. (*Schnelldienst, uitgegeven door Institut für Wirtschaftsforschung, München, n° 43, 26 October 1951, blz. 8-9.*)

De nieuwe oriëntatie van de uitvoer en de expansie-poging in de dollarzone. (*Tijdschrift voor de Belgische Handel, Brussel, LXV, n° 10, 25 October 1951, blz. 19-24.*)

GOZARD, G. Le fonctionnement de l'Union Européenne de Paiements. (*Annales de Finances publiques, Parijs, 1951, n° XI-XII, blz. 21-34.*)

KIRSCHEN, E.-S. Les crédits étrangers consentis par la Belgique. (*Studiecentrum voor het Bankwezen, Boekje n° 42, Brussel, Bruylant, November 1951, 22 blz.*)

KYMMELL, J. E.P.U. en Benelux. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVI, n° 1803, 5 December 1951, blz. 892-894.*)

LEEMAN, A. Beroering in de Europese Betalingsunie. (*De Gids op maatschappelijk Gebied, uitgave van het A.C.W., Brussel, XLII, n° 9-10, September-October 1951, blz. 1026-1030.*)

Le réarmement européen et la pénurie de dollars. (*Perspectives, Parijs, VII, n° 40, 17 November 1951, blz. 4-4.*)

MALLENS, F.-J.-A.-M. Enige aantekeningen bij het eerste verslag over de werking van de Europese Betalingsunie. (*Economie, tijdschrift voor Algemeen Economische, Bedrijfs-Economische en Sociale Vraagstukken, Tilburg, XVI, 2 November 1951, blz. 49-57.*)

The S.O.S. of the E.P.U. (*The Statist, Londen, CLIV, n° 3846, 24 November 1951, blz. 659-660.*)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX.

KYMMELL, J. E.P.U. en Benelux. (*Economisch-Statistische Berichten, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVI, n° 1803, 5 December 1951, blz. 892-894.*)

SCHMIT, J. De ontwikkeling van het loon- en prijspeil in het Groothertogdom Luxemburg sedert de bevrijding. (*Handelsoverzicht Nederland-België-Luxemburg, maandblad van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 12, December 1951, blz. 3-5.*)

Toezicht op het credietwezen in Nederland. (*Handelsoverzicht Nederland - België - Luxemburg, maandblad van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 12, December 1951, blz. 13-15.*)

9. **SCHUMAN-PLAN.**

BOYD, C. Le plan Schuman — un bien ou un mal? (*Cartel, revue des Développements des Monopoles et de la Protection des Consommateurs, Londen, n° 1, Juli 1951, blz. 24-32.*)

Faut-il ratifier le plan Schuman? (*Perspectives, Parijs, VII, n° 42, 1 December 1951, blz. 4-6.*)

ROMUS, P. Les industries transformatrices belges et le plan Schuman. (*Uittreksel uit « Etudes économiques », uitgegeven door Institut supérieur commercial et consulaire de Mons, Novemhernummer 1951, 27 blz.*)

ROMUS, P. Liège, siège des institutions du plan Schuman. (*Uittreksel uit « Etudes économiques », uitgegeven door Institut supérieur commercial et consulaire de Mons, Novemhernummer 1951, 7 blz.*)

TARATTE, J. La main-d'œuvre dans la communauté européenne du charbon et de l'acier. (*Revue politique et parlementaire, Parijs, LIII, n° 612, November 1951, blz. 278-287.*)

VAN DER REST, P. Le plan Schuman. (*Brussel, Comptes rendus des Travaux de la Société d'Economie politique de Belgique, Juni 1951, n° 206, 31 blz.*)

WIEBEL, M. Punti di vista tedeschi sul piano Schuman. (*Bancaria, Rassegna dell'Associazione bancaria italiana, Rome, VII, n° 8, Augustus 1951, blz. 857-862.*)

10. **ALGEMEEN.**

COPPE, A. Economische toestand en economische politiek. (*De christelijke Werkgever, Brussel, VII, n° 11, November 1951, blz. 397-401.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maanden aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — Algemene economische wetgeving
- II. — Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving
- III. — Landbouw
- IV. — Nijverheid
- V. — Arbeid
- VI. — Binnenlandse handel
- VII. — Buitenlandse handel
- VIII. — Verkeerswezen
- IX. — Prijzen en lonen
- X. — Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)
- XI. — Oorlogsschade

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 27 October 1951
tot wijziging van het besluit van de Regent van 13 Juni 1949, tot oprichting van de ondernemingsraden (Staatsblad, 8 November 1951, blz. 8547).

II — OVERHEIDSFINANCIËN

(INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Wet van 29 Maart 1951

houdende goedkeuring van het Verdrag tot unificatie van accijnzen en van het waarborgrecht tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, ondertekend de 18^e Februari 1950, te 's-Gravenhage (Staatsblad, 25 November 1951, blz. 8958).

Wet van 14 Juli 1951

houdende machtiging tot regularisatiën, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1950 uitgetrokken credieten, zomede toekenning van bijcredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1949 en de vorige dienstjaren. — Erratum (Staatsblad, 5-6 November 1951, blz. 8503).

Wet van 2 Augustus 1951

houdende goedkeuring van de op 12 September 1950, te Luxemburg, ondertekende Overeenkomst tot wijziging van de Overeenkomst tussen België en het Groothertogdom Luxemburg, waarbij een bijzondere gemeenschap van ontvangsten wordt ingesteld wat betreft de op alcohol geheven accijsrechten, ondertekend op 23 Mei 1935, te Brussel (Staatsblad, 1 November 1951, blz. 8438).

Ministerieel besluit van 23 October 1951

Uitkering van de verschenen rentetermijnen der inschrijvingen op naam in het grootboek der Staatsschuld (Staatsblad, 1 November 1951, blz. 8440).

Koninklijk besluit van 23 October 1951
waarbij de Minister van Koloniën gemachtigd is een lening aan te gaan voor een maximum-bedrag van veertig millioen dollar U.S.A. bij de Internationale Bank voor Wederopbouw en Uitbreiding, te Washington (Staatsblad, 16-17 November 1951, blz. 8729).

Koninklijk besluit van 24 October 1951
waarbij de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken er toe gemachtigd wordt, onder Staatswaarborg, een lening van 500.160.000 frank aan te gaan (Staatsblad, 7 November 1951, blz. 8528).

Koninklijk besluit van 5 November 1951
waarbij de Minister van Koloniën gemachtigd wordt een in Zwitserland uit te geven lening aan te gaan voor een maximum-bedrag van zestig millioen Zwitserse frank (Staatsblad, 9 November 1951, blz. 8575).

Koninklijk besluit van 6 November 1951
waarbij de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom er toe gemachtigd wordt, onder Staatswaarborg, een lening van 250 millioen frank aan te gaan (Staatsblad, 16-17 November 1951, blz. 8727).

Ministerieel besluit van 7 November 1951
tot bepaling van de datum der inwerkingtreding van artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 23 April 1951 tot wijziging van het besluit van de

Regent van 18 September 1947 betreffende de uitvoering van het Wetboek der zegelrechten (Staatsblad, 11-12-13 November 1951, blz. 8624).

Koninklijk besluit van 9 November 1951
tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 September 1951 betreffende de wisselcontrole (Staatsblad, 16-17 November 1951, blz. 8727).

Koninklijk besluit van 14 November 1951
tot wijziging van het besluit van de Regent van 18 September 1947 betreffende de uitvoering van het Wetboek der zegelrechten (Staatsblad, 21 November 1951, blz. 8874).

Koninklijk besluit van 14 November 1951
houdende ontbinding van het Bureau ter vereffening van crisiscredietverleningen (Staatsblad, 23 November 1951, blz. 8944).

Koninklijk besluit van 19 November 1951
betreffende de uitgifte in de Verenigde Staten van Amerika van een lening groot 30 millioen dollar (Staatsblad, 21 November 1951, blz. 8875).

Koninklijk besluit van 22 November 1951
waarbij de vrijstelling van overdrachtstaxe bij uitvoer tijdelijk en gedeeltelijk afgeschaft wordt (Staatsblad, 24 November 1951, blz. 8940).

III — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 14 November 1951
houdende wijziging van het ministerieel besluit van 1 September 1949, houdende inrichting van een officiële controle van de hoedanigheid der boter (Staatsblad, 28 November 1951, blz. 9030).

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 24 Mei 1951
waarbij het opmaken van een jaarlijkse statistiek van de valorisatienijverheid van ijzerschroot en oude metalen wordt voorgeschreven (Staatsblad, 15 November 1951, blz. 8697).

Ministerieel besluit van 25 October 1951
houdende vaststelling van het bedrag der premien toegekend aan de instellingen die, uit Belgische melk, zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 15 November 1951, blz. 8712).

Wet van 14 Juli 1951

tot goedkeuring van het internationaal verdrag (n° 62) betreffende de veiligheidsvoorschriften in het bouwbedrijf, aangenomen op 23 Juni 1937, te Genève, door de Internationale Arbeidsconferentie, tijdens haar drie en twintigste zitting (Staatsblad, 9 November 1951, blz. 8566).

Koninklijk besluit van 22 October 1951

tot vaststelling, wat het hotelbedrijf betreft, van zekere modaliteiten voor de toepassing van de besluitwet van 25 Februari 1947 betreffende het toekennen van loon aan de werknemers voor een bepaald aantal feestdagen per jaar (Staatsblad, 5-6 November 1951, blz. 8506).

Koninklijke besluiten waarbij de beslissing van de Nationale Paritaire Comité's der diverse nijverheidssectoren, betreffende de vaststelling van de feestdag die in de plaats gesteld wordt van de feestdag van 11 November 1951, bindend gemaakt wordt

KONINKLIJKE BESLUITEN VAN 6 NOVEMBER 1951

- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het havenbedrijf van 17 April 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 8 November 1951, blz. 8557);
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité voor de gas- en electriciteitsbedrijven van 10 April 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 11-12-13 November 1951, blz. 8628).

KONINKLIJKE BESLUITEN VAN 7 NOVEMBER 1951

- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het cementbedrijf van 4 Mei 1951, bindend wordt gemaakt;
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de houtbewerking van 9 Mei 1951, bindend wordt gemaakt;
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de scheikundige bedrijven van 9 Mei 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 18 November 1951, blz. 8798, 8799, 8804).

KONINKLIJKE BESLUITEN VAN 8 NOVEMBER 1951

- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité voor de vezelbedrijven van 9 Maart 1951, bindend wordt gemaakt;
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het papierpap-, papier- en kartonbedrijf van 10 April 1951, bindend wordt gemaakt;

- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het petroleumbedrijf van 8 Mei 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 18 November 1951, blz. 8805, 8810, 8812).

KONINKLIJKE BESLUITEN VAN 12 NOVEMBER 1951

- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de koopvaardij van 22 Februari 1951, bindend wordt gemaakt;
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de voedingsbedrijven van 1 Maart, 18 Mei en 5 Juni 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 19-20 November 1951, blz. 8856, 8857);
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de houtbedrijven van 30 Mei 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 22 November 1951, blz. 8899).

KONINKLIJKE BESLUITEN VAN 13 NOVEMBER 1951

- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de glasbedrijven van 17 Mei 1951, bindend wordt gemaakt;
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de steenbakkerij van 6 April en 7 Juli 1951, bindend wordt gemaakt;
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité voor de vermaakondernemingen van 10 October 1951, bindend wordt gemaakt;
- waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het tabakbedrijf van 18 Mei 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 22 November 1951, blz. 8900, 8902, 8903, 8904).

KONINKLIJK BESLUIT VAN 16 NOVEMBER 1951

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité voor het hotelbedrijf van 23 October 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 22 November 1951, blz. 8906).

KONINKLIJK BESLUIT VAN 19 NOVEMBER 1951

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van het bont- en kleinvel van 31 October 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 29 November 1951, blz. 9059).

KONINKLIJK BESLUIT VAN 23 NOVEMBER 1951

waarbij de beslissing van het Nationaal Paritair Comité van de drukkerij en de grafische kunsten van 11 April 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 29 November 1951, blz. 9061).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 16 October 1951

tot regeling van de uitvoering van het koninklijk besluit n° 82 van 28 November 1939 houdende reglementering van de leurhandel (Staatsblad, 2-3-4 November 1951, blz. 8460).

Ministerieel besluit van 20 October 1951

tot uitvoering van het koninklijk besluit n° 82 van 28 November 1939 houdende reglementering van de leurhandel (Staatsblad, 2-3-4 November 1951, blz. 8463).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Wet van 29 Maart 1951

houdende goedkeuring van het Verdrag tot unificatie van accijnzen en van het waarborgrecht tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, ondertekend de 18° Februari 1950, te 's-Gravenhage (Staatsblad, 25 November 1951, blz. 8958).

Koninklijk besluit van 20 November 1951

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 24 November 1951, blz. 8935).

Koninklijk besluit van 22 November 1951

waarbij de vrijstelling van overdrachtstaxe bij uitvoer tijdelijk en gedeeltelijk afgeschaft wordt (Staatsblad, 24 November 1951, blz. 8940).

VIII — VERKEERSWEZEN

Koninklijk besluit van 7 November 1951

tot oprichting van een Gemengd Comité voor het Landvervoer (Staatsblad, 10 November 1951, blz. 8592).

Dit besluit bepaalt als volgt de bevoegdheid van dit Comité :

In vredestijd :

1° neemt het in studie de maatregelen inzake coördinatie om in oorlogstijd en tijdens de periodes welke artikel 7 van de wet van 12 Mei 1927 op de militaire opeisingen met de oorlogstijd gelijkstelt, het maximum-rendement van de vervoermiddelen te land te bekomen ;

2° doet het op het gebied van het landvervoer alle voorstellen die het voor de verdediging van het land nuttig acht, namelijk wat betreft de coördinatie van de maatregelen die reeds in vredestijd voor de uitrusting van het grondgebied inzake vervoer moeten worden genomen.

In oorlogstijd behoudt het Gemengd Comité voor het Landvervoer zijn bevoegdheid uit vredestijd en bovendien :

1° coördonneert het gebruik van de vervoermiddelen te land met het oog op een maximum-rendement ;

2° zorgt het voor de uitvoering van en coördonneert het op het gebied van het landvervoer de voorschriften die het van de intergeallieerde zeevaart en militaire organismen ontvangt.

Koninklijk besluit van 22 October 1951

waarbij de beslissingen van 22 Juni 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de handel in voedingswaren, betreffende de vaststelling van de minimum-lonen in de kleinbakkerijen, de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen en de toekenning van een compensatiepremie, bindend worden gemaakt (Staatsblad, 8 November 1951, blz. 8552).

Koninklijk besluit van 24 October 1951

waarbij de beslissing van 14 September 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de vervoerondernemingen betreffende de vaststelling van het dagloon van het rijdend personeel der autobusexploitaties, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 8 November 1951, blz. 8555).

Koninklijk besluit van 27 October 1951

waarbij de beslissing van 22 Augustus 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de vervoerondernemingen betreffende de vaststelling van de minimumlonen in de ondernemingen van goederenvervoer, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 10 November 1951, blz. 8595).

Koninklijk besluit van 7 November 1951

waarbij de beslissingen van 18 Mei 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de voedingsbedrijven, betreffende de toekenning van een compensatiepremie aan de arbeiders en arbeidsters van de broodfabrieken, de vaststelling van de minimumlonen in de broodfabrieken, alsook de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend worden gemaakt (Staatsblad, 18 November 1951, blz. 8803).

Koninklijk besluit van 7 November 1951

waarbij de beslissing van 25 Juli 1951 van het Nationaal Paritair Comité voor de landbouwondernemingen, betreffende de vaststelling van het loon voor de seizoenwerken van de oogst 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 21 November 1951, blz. 8872).

Koninklijk besluit van 7 November 1951

waarbij de beslissing van 13 April 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de voedingsbedrijven, betreffende de koppeling van de lonen in de voe-

dingsnijverheid aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 22 November 1951, blz. 8897).

Koninklijk besluit van 12 November 1951

waarbij de beslissing van 9 April 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de gezondheidsdiensten, betreffende de koppeling van de lonen van het ondergeschikt personeel van de gezondheidsinstellingen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 24 November 1951, blz. 8948).

Koninklijk besluit van 12 November 1951

waarbij de beslissing van 12 September 1951 van het Nationaal Paritair Comité voor de landbouwondernemingen, betreffende de vaststelling van het loon voor het rooien, koppen en laden der suikerbieten van de oogst 1951, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 25 November 1951, blz. 8986).

Koninklijk besluit van 16 November 1951

waarbij de beslissingen van 20 Juli 1951 van het Nationaal Paritair Comité van de glasbedrijven, betreffende de vaststelling van de minimumlonen in de spiegelmakerij, de koppeling van de lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, alsook de toekenning van een compensatiepremie, bindend worden gemaakt (Staatsblad, 25 November 1951, blz. 8987).

Koninklijk besluit van 19 November 1951

waarbij de beslissingen van 18 April 1951 van het Nationaal Paritair Comité van het bont en kleinvel, betreffende de vaststelling van de minimumlonen in de nijverheid voor het bereiden en het verven der konijnenvellen en andere vellen, in Oost- en West-Vlaanderen, alsook de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, worden bindend gemaakt (Staatsblad, 29 November 1951, blz. 9057).

Ministerieel besluit van 23 November 1951

houdende vaststelling van de maxima-verkooprijzen der ingevoerde steenkolen (Staatsblad, 25 November 1951, blz. 8974).

X — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 22 October 1951

tot wijziging van het besluit van de Regent van 31 December 1946 houdende toepassing van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers (Staatsblad, 2-3-4 November 1951, blz. 8475).

Koninklijk besluit van 27 October 1951

tot toekenning voor het jaar 1951 van een bijkomende toelage aan de gerechtigden op een ouderdoms-, weduwe-, wezen- of invaliditeitstoelage, ten laste van het Toelagenfonds voor bedienden (Staatsblad, 5-6 November 1951, blz. 8507).

Ministerieel besluit van 7 November 1951

houdende toepassing van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers (Staatsblad, 18 November 1951, blz. 8845).

Koninklijk besluit van 12 November 1951

betreffende de toekenning van een aanvullende en tijdelijke vergoeding aan de gerechtigden op de vergoedingen van de verplichte verzekering tegen ziekte en invaliditeit (Staatsblad, 14 November 1951, blz. 8678).

Koninklijk besluit van 12 November 1951

betreffende de toekenning van een aanvullende en tijdelijke vergoeding aan de gerechtigden op werkloosheidsvergoeding (Staatsblad, 14 November 1951, blz. 8679).

Koninklijk besluit van 26 November 1951

tot toekenning van een aanvullende tijdelijke toelage aan sommige door arbeidsongevallen getroffen (Staatsblad, 29 November 1951, blz. 9063).

Koninklijk besluit van 26 November 1951

tot toekenning van een aanvullende tijdelijke toeslag aan sommige door beroepsziekten getroffen (Staatsblad, 29 November 1951, blz. 9064).

Koninklijk besluit van 27 November 1951

tot wijziging van het besluit van de Regent van 10 Mei 1948 houdende wijziging en samenordering van de besluiten van de Regent van 16 September 1946 en 21 Mei 1947 betreffende de aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen (Staatsblad, 30 November 1951, blz. 9095).

XI — OORLOGSSCHADE

Koninklijk besluit van 6 November 1951

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan boten, van de integrale vergoedingscoëfficiënt toepasselijk op heel het Rijk voor de periode van 1 October 1951 tot 31 December 1951 (besluit n° 13) (Staatsblad, 26-27 November 1951, blz. 9007).

Koninklijk besluit van 6 November 1951

betreffende de vaststelling, inzake oorlogsschade aan woongebouwen, van de integrale vergoedingscoëfficiënten welke van toepassing zijn voor de periode van 1 October 1951 tot en met 31 December 1951 (besluit n° 17) (Staatsblad, 26-27 November 1951, blz. 9008).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

2

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË											CALLGELD		
	Disconto						Belingen van en voorschotten op (*)					In verrekingskamer	Buiten verrekening	
	Bankaccepten en geaccepteerde documentaire wissels vooraf door de N.B.B. gevisieerd		Geaccepteerde wissels		Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Vijfjarige Schatkistcertificaten (1941) 3 1/2 % (3)			Andere overheidsfondsen
	wegens goederenuitvoer (1)	wegens goederenimport (2)	bij een bank gedomicilieerd	niet bij een bank gedomicilieerd										
1949 Jaargemidd. ..	2,88	3,44	3,44	3,69	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	5,—	1,23	1,25
1950 Jaargemidd. ..	2,73	3,42	3,42	3,67	4,67	5,17	2,—	2,1875	2,375	5,17	(4)5,—	5,17	1,25	1,25
Maandgemiddelden :														
1950 Sept. (van 11 Sept. af)	3,—	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
October	3,—	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
November	3,—	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Dec. (van 7 Dec. af)	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
1951 Januari	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Februari	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Maart	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
April	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Mei	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Juni	3,75	3,75	3,75	4,—	5,—	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Juli (van 5 Juli af)	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Augustus	3,50	3,50	3,50	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
Sept. (van 13 Sept. af)	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
October	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25
November	3,25	3,25	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	—	5,50	1,25	1,25

N. B. — De warrants worden gediscoteerd tegen het tarief der bij een bank gedomicilieerde accepten.

(1) Vóór 31 December 1949: « Door de Nationale Bank van België vooraf gevisieerde bankaccepten wegens goederenimport ».

(2) Vóór 31 December 1949: « Bij een bank gedomicilieerde accepten; geaccepteerde of documentaire wissels wegens goederenimport of -uitvoer; door de Nationale Bank van België vooraf gevisieerde bankaccepten wegens goederenimport; warrants ».

(3) De rente was tot 31 December 1949 toepasselijk op de certificaten die ter regeling van de Belgische financiële vorderingen op het buitenland werden uitgegeven (besluit van 3 Februari 1942).

(4) Gemiddelde van de zeven eerste maanden.

(*) Quotiteit van het voorschot in November 1951 :

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Schatkistcertificaten 4 pCt. 1949	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.	Schatkistcertificaten 4 pCt. 1950 Belgisch Congo	90 pCt.
		Obligaties 4 pCt. 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt.
		Ander overheidspapier	80 pCt.

II — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDE BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

4

TIJDVAK	Banken — Depositoreringen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 50.000	fr. 50.000 tot 100.000	boven fr. 100.000	
1949 Jaargemiddelden ..	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1950 Jaargemiddelden ..	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maandgemiddelden :									
1950 September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1951 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50

(*) Gemiddelde van vier banken.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			Roepieën en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			Roepieën en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	140/7 1/2	35			(1) 20,06	42,75		
1949 30 December	248/0	35	113. 4	453/0	64,00	73,25	171. 2	82
1950 30 December	248/0	35	112.11	450/9	70,00	80,00	187. 2	90
Maandgemiddelden :								
1950 September	248/0	35	112.15	451/0	63,50	72,75	181.10	87
October	248/0	35	110. 1	440/3	64,88	74,95	181. 4	87
November	248/0	35	108. 1	432/3	70,00	80,00	178.15	86
December	248/0	35	109.13	439/3	70,00	80,00	184. 6	89
1951 Januari	248/0	35	112.12	451/0	76,18	88,31	189. 2	91
Februari	248/0	35	113. 5	453/3	78,50	90,16	191.10	92
Maart	248/0	35	113. 4	453/0	78,50	90,16	193. 1	93
April	248/0	35	118.14	467/8	78,50	90,16	199.11	96
Mei	248/0	35	118. 1	464/3	78,50	90,16	203. 7	98
Juni	248/0	35	116. 3	464/9	77,07	88,44	203. 4	98
Juli	248/0	35	113. 3	452/9	78,50	90,16	194. 9	93
Augustus	248/0	35	113.13	455/3	78,50	90,16	188.12	91
September	248/0	35	111. 2	444/8	78,50	90,16	187. 7	90
October	248/0	35	107.14	431/8	77,—	88,15	185. 5	89
November	248. 0	35	107. 8	430/0	77,—	88,—	185. 0	89

(1) Notering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roepie = 16 annas; 1 roepie = 18 pence.

II — OFFICIËLE WISSELKOERSEN PER 30 NOVEMBER 1951

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(Belgische franken)

VALUTA	Contractuele of gemiddelde koers	Transforten	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	140,—	139,90	140,10
100 Nederlandse gulden	1.315,7908	1.314,—	1.317,—
1 Zweedse kroon	9,6652	9,64	9,69
1 deutsche Mark	11,90475	11,88	11,93
100 Congolose frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
1 Deense kroon	7,2389	7,21	7,26
1 Noorse kroon	7,—	6,98	7,02
100 Escudo	173,913	173,—	174,80
100 Tsjechooslowaakse kroon	100,—	99,70	100,30

OFFICIËLE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de in Verrekenkamer te Brussel vergaderde bankiers

(Belgische franken)

Tijdvak	100 Zwitserse frank	1 U.S.-dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar
1950 Jaargemiddelde	1.161,88	50,21	14,35 (1)	46,62 (2)
Maandgemiddelden :				
1950 September	1.157,74	50,40	14,37	45,82
October	1.154,53	50,29	14,37	47,64 (3)
November	1.153,58	50,25	14,36	47,98
December	1.159,61	50,—	14,35	47,41
1951 Januari	1.167,91	50,12	14,31	47,56
Februari	1.169,90	50,27	14,29	47,85
Maart	1.168,26	50,39	14,30	48,16
April	1.166,08	50,40	14,29	47,56
Mei	1.162,13	50,40	14,26	47,23
Juni	1.147,11	50,38	14,24	46,97
Juli	1.145,72	50,34	14,24	47,35
Augustus	1.146,85	50,28	14,22	47,50
September	1.147,23	50,32	14,21	47,61
October	1.152,10	50,40	14,27	47,99
November	1.147,18	50,40	14,30	48,32

(1) Gemiddelde van 19 Juni tot 31 December 1950.

(2) Gemiddelde van 26 Juni tot 31 December 1950.

(3) Gemiddelde van 16 October tot 31 October 1950. De Canadese dollar is niet gekwoteerd geweest van 2 October tot 13 October 1950.

KAPITAALMARKT

I — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Notering voor	NOTERING PER				
		1 Augustus 1951	3 Septemb. 1951	1 October 1951	2 Novemb. 1951	3 December 1951
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	52,40	52,50	53,35	53,30	53,05
3 pCt. Schuld, 2 ^e reeks (1) (2)	100,—	88,20	88,15	88,10	87,90	87,60
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	78,55	78,55	78,60	78,75	78,70
3 ½ pCt. Schuld 1943 (1) (2)	100,—	76,—	76,15	76,35	76,25	75,90
4 pCt. Geünificeerde Schuld	100,—	86,15	86,65	87,—	87,—	86,80
4 pCt. Bevrijdingslening, 1945 (2)	100,—	84,25	84,45	84,70	84,65	84,10
4 pCt. met ten hoogste 15 jaar looptijd Schatkistcertificaten, 1942, 1 ^e reeks	100,—	105,70	106,25	103,50	106,95	106,90
3 ½ pCt. Vijf, tien- twintigaarschatkistcertificaten, 1943 (1) (2) (3)	100,—	101,60	102,—	102,70	103,—	102,40
3 ½ pCt. Tienjaarschatkistcertificaten, 1944, 1 ^e reeks (1) (2)	100,—	96,50	97,—	97,75	98,10	97,55
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 (2)	100,—	99,35	99,60	99,35	100,05	100,—
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 (2)	100,—	99,45	100,—	100,20	100,15	100,20
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 (2)	100,—	96,10	96,55	97,—	96,80	96,30
4 pCt. Lotenlening 1933	1.050,—	963,—	968,—	968,—	970,—	977,—
4 pCt. Lotenlening 1938	500,—	459,—	451,—	455,—	454,—	455,—
Lotenlen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	857,—	865,—	871,—	863,—	859,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door de Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	461,—	462,—	468,—	466,—	465,—
Lening van Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt. tot 1957; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	945,—	954,—	967,—	970,—	970,—
Lening tot Wederopb. 2 ^e schijf 1949 (2 pCt. tot 1958; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	958,—	970,—	985,—	992,—	991,—
Lening tot Wederopb. 3 ^e schijf 1950 (2 pCt. tot 1960; vervolgens 5 pCt.) (2)	1.000,—	973,—	983,—	988,—	995,—	993,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Zwits. schijf) (1) (2)	500,—	535,—	537,—	546,—	538,—	536,—
6 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Ned. schijf) (1) (2)	500,—	531,—	537,—	541,—	532,—	535,—
4 pCt. pref. aand. v.d. Nat. Maat. van Belg. Spoorw. (Belg. schijf) (1) (2)	500,—	425,—	427,—	427,—	423,—	423,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. coup. Januari-Juli(1)(2)(4)	100,—	64,65	64,25	64,25	63,85	63,45
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	78,25	78,—	77,20	78,50	75,85
4 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1949 (2)	100,—	97,70	97,85	97,75	97,55	98,—
4 pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1950 (2)	100,—	94,90	95,30	95,85	96,15	96,15
4,5 pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1951 (2)	100,—	98,—	98,—	98,10	98,—	98,05
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Rentelees : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	209,—	209,—	209,—	212,—	210,—
Rente bij te rekenen :						
3 pCt. Koloniale Schuld 1904 (1) (2)	100,—	70,65	70,60	70,50	70,50	70,30
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	91,45	91,40	91,55	91,60	91,50
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	80,55	80,55	80,75	80,95	80,90
4 pCt. Koloniale Schuld 1950-60 (2)	100,—	99,75	99,60	98,65	97,80	97,65
4 pCt. Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 (2)	100,—	99,60	99,45	98,90	98,35	99,05

(*) De coupons van bovengenoemde leningen zijn belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje getekend.

(1) Effecten waarvoor een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944.

(2) Effecten na 6 October 1944 gecreëerd.

(3) De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt. gebracht.

(4) Leningen van 1930, 1931, 1932, 1934, 1935 en 1936.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

15

DATUM	Algemeen indexcijfers	Verzekeringsmaats., banken, beleggingsmaat.	Omronderende en hypoth. ondern.	Hotelbedrijven	Tramwegen en buurtspoorwegen	Trusts van tramweg- en electriciteits-ondernemingen	Gas- en electriciteits-ondernemingen	Metaal-industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolonmijn- en cokesoovens	Spiegelglasfabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Voeding	Diversen
Indexcijfers t.o.v. de noteringen der voorgaande maand																		
1951 2 November	103	104	103	100	106	102	100	109	107	92	99	100	101	102	106	101	106	
3 December	101	104	96	93	102	98	100	101	102	102	99	96	100	99	101	103	100	
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938 = 100																		
1950 2 October	179	157	108	61	83	153	174	157	150	191	88	134	191	207	332	142	163	
3 November	183	159	108	64	83	156	175	163	155	191	97	135	196	213	342	146	168	
1 December	178	155	104	63	78	149	168	158	151	178	90	129	190	212	341	142	161	
1951 2 Januari	185	163	100	60	76	147	167	158	149	180	84	120	184	211	378	139	158	
1 Februari	196	171	114	62	84	159	185	181	158	205	96	132	194	242	386	146	167	
1 Maart	197	169	112	62	83	162	184	189	155	204	90	129	195	241	390	149	177	
2 April	199	174	111	63	86	170	190	189	157	193	90	130	198	240	407	150	176	
2 Mei	204	170	108	61	85	167	188	195	158	188	91	133	201	230	423	150	169	
1 Juni	200	173	102	60	84	166	187	209	156	193	90	127	191	223	404	152	168	
2 Juli	197	170	98	58	81	163	184	206	155	210	87	120	183	209	394	149	170	
1 Augustus	205	168	107	60	84	176	193	227	169	230	89	119	191	212	401	151	182	
3 September	214	178	108	71	89	182	198	254	175	240	90	119	191	212	422	158	185	
1 October	223	187	108	72	90	187	204	266	181	262	93	114	204	225	440	153	197	
2 November	230	194	111	72	95	190	204	291	193	240	92	114	206	230	465	155	208	
3 December	233	202	107	67	97	186	204	295	196	244	91	109	205	227	471	168	208	

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15

Bron: Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (miljoenen frank.)
1949.....	244	189	173	9.629	8.119	9.818	8.292
1950.....	246	191	180	14.734	11.698	14.925	11.878
1950 Augustus	21	15	14	1.062	983	1.077	997
September	21	21	19	1.510	1.336	1.531	1.355
October	22	17	16	1.504	1.168	1.521	1.184
November	19	15	13	1.477	1.108	1.492	1.121
December	20	14	13	1.188	1.047	1.202	1.080
1951 Januari	22	18	17	1.701	1.644	1.719	1.661
Februari	20	21	19	2.156	1.771	2.177	1.790
Maart	20	19	18	1.847	1.531	1.866	1.549
April	21	18	17	1.731	1.518	1.749	1.535
Mai	20	15	14	1.407	1.435	1.422	1.449
Juni	21	14	13	1.042	1.071	1.056	1.084
Juli	20	14	13	1.005	1.137	1.019	1.150
Augustus	21	12	11	1.277	1.507	1.289	1.518
September	20	12	11	1.694	1.981	1.706	1.992
October	23	21	19	2.452	2.981	2.473	3.000

IV — NOTERINGEN EN RENDEMENT DER VOORNAAMSTE TYPEN VAST RENDERENDE EFFECTEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. de koers alleen)					Gemiddeld beurswaarde	Gemiddeld netto-rendement
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Gefinific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc. steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.		Gefinific. Schuld 4 pCt.	Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	Provinc. steden en gemeenten 4 pCt.	Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.			
1950 2 October	89,20	93,—	94,19	89,01	95,46	4,48	4,30	4,25	4,49	4,72	93,56	4,67
3 November	89,20	93,—	93,89	89,42	96,06	4,48	4,30	4,26	4,47	4,69	94,08	4,64
1 December	89,20	93,50	93,53	89,02	95,07	4,48	4,28	4,28	4,49	4,74	93,41	4,68
1951 2 Januari	89,—	93,20	92,91	88,11	95,24	4,49	4,29	4,31	4,54	4,73	93,24	4,68
1 Februari	87,35	93,10	v 89,36	v 88,73	v 96,22	4,58	4,30	v 4,48	v 4,51	v 4,68	v 95,13	v 4,67
1 Maart	86,50	91,95	v 87,97	v 87,27	v 95,07	4,62	4,35	v 4,55	v 4,58	v 4,73	v 93,78	v 4,74
2 April	86,75	91,45	v 87,23	v 87,24	v 93,99	4,61	4,37	v 4,59	v 4,59	v 4,79	v 93,—	v 4,78
2 Mei	86,55	91,50	v 86,83	v 87,11	v 93,72	4,62	4,37	v 4,61	v 4,59	v 4,80	v 92,94	v 4,78
1 Juni	86,—	91,70	v 86,73	v 87,73	v 93,93	4,65	4,36	v 4,61	v 4,56	v 4,79	v 93,42	v 4,76
2 Juli	85,60	91,70	v 86,55	v 87,48	v 93,75	4,67	4,36	v 4,62	v 4,57	v 4,80	v 93,10	v 4,77
1 Augustus	86,15	91,45	v 87,87	v 86,47	v 93,61	4,64	4,37	v 4,55	v 4,63	v 4,81	v 92,90	v 4,79
3 September	86,65	91,40	v 86,82	v 87,35	v 94,77	4,62	4,38	v 4,61	v 4,58	v 4,75	v 93,64	v 4,75
1 October	87,—	91,55	v 86,98	v 87,46	v 94,91	4,60	4,37	v 4,60	v 4,57	v 4,74	v 93,89	v 4,73
2 November	87,—	91,60	v 87,08	v 86,69	v 93,36	4,60	4,37	v 4,59	v 4,61	v 4,82	v 92,60	v 4,80
3 December	86,80	91,50	v 87,04	v 86,35	v 93,70	4,61	4,37	v 4,60	v 4,63	v 4,82	v 92,74	v 4,79

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193

**V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN**

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

17

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamloze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aanspraak)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1949.....	1.274	2.276.205	1.852.443	976	305.791	292.958	775	7.849.624	8.649.986	8.363.713
1950.....	1.284	2.235.507	1.953.204	1.111	434.418	402.543	851	7.090.563	9.258.665	8.342.571
7 eerste maanden 1950.....	723	1.464.873	1.310.742	649	188.489	181.858	479	4.598.408	6.076.927	5.339.248
7 eerste maanden 1951.....	556	2.401.520	1.485.461	617	211.634	202.942	482	4.867.124	4.448.942	4.020.879
1950 Augustus.....	87	102.213	96.839	80	50.928	37.395	38	166.785	263.039	260.938
September.....	92	90.898	87.388	75	36.548	35.840	47	253.931	327.088	279.877
October.....	110	339.632	232.283	83	42.191	41.059	74	143.502	312.618	302.744
November.....	79	134.480	121.655	73	37.980	35.460	63	556.439	420.982	408.906
December.....	123	188.185	181.737	127	38.975	36.618	144	1.506.347	1.863.311	1.827.409
1951 Januari.....	76	366.485	161.387	115	48.219	42.277	41	329.301	278.386	213.902
Februari.....	73	332.601	123.555	79	41.522	33.867	47	79.889	176.298	168.164
Maart.....	93	724.700	553.817	98	41.117	39.668	73	295.787	541.090	528.250
April.....	73	142.730	92.214	117	79.170	73.112	90	1.695.804	1.055.399	975.688
Mei.....	75	118.472	104.227	79	34.351	32.188	76	1.130.933	904.192	685.170
Juni.....	70	218.817	164.931	89	35.586	33.441	87	1.013.138	1.144.701	1.108.983
Juli.....	62	406.125	209.785	74	24.259	23.934	68	322.472	348.876	340.722
Augustus.....v		45.471	41.586	90	27.602	27.272	27	45.738	88.870	85.520
September.....v		125.013	103.893		21.835	21.255			349.792	348.835
October.....v		110.951	79.175		16.644	16.089			374.936	357.631

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamenlijke uitgiften Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		Netto- uitgiften (4)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)	
1949.....	73	(5) 1.908.162	(5) 13.140.144	3.839	1.658.586	7.116.851	(5) 3.645.678
1950.....	55	1.092.672	13.021.262	56.445	2.008.594	6.695.930	3.142.211
7 eerste maanden 1950.....	22	409.700	8.139.989	5.938	1.171.894	4.403.192	1.672.400
7 eerste maanden 1951.....	25	1.472.500	8.534.596	117.905	1.143.297	2.341.694	3.814.696
1950 Augustus.....	—	—	416.180	—	79.848	251.004	64.320
September.....	1	30.000	484.534	—	116.959	196.919	119.227
October.....	5	117.000	811.441	266	229.261	209.151	254.940
November.....	—	—	593.442	—	56.964	345.468	163.589
December.....	3	26.500	2.216.971	10.000	240.313	1.522.465	319.486
1951 Januari.....	3	61.000	754.090	—	132.650	112.777	233.139
Februari.....	7	1.172.000	1.722.421	430	70.076	135.298	1.292.642
Maart.....	2	8.000	1.314.907	2.000	497.704	217.295	416.736
April.....	6	101.500	1.378.799	104.225	98.831	475.028	772.880
Mei.....	2	37.000	1.094.015	10.500	114.541	168.673	585.871
Juni.....	3	33.000	1.432.104	75	100.269	962.417	277.744
Juli.....	2	60.000	838.260	675	129.226	270.206	235.684
Augustus.....v	3	42.000	203.943	88	50.742	60.003	85.721
September.....v		115.000	611.640		203.290	175.012	208.681
October.....v		140.000	642.531		46.955	301.996	243.944

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Indeling der emissies

(duizenden franken)

17

AUGUSTUS 1951

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)						KAPITAALVERHOOGINGEN (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE-UITGIJFTEN			Uitgiftepremieën (in de gestorte bedragen niet inbegrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS-VERMINDE- RINGEN (naamloze vennoot.) (com. ven. op aandel.) (personenvennoot. m. beperk aansprak.)				
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag		waarvan convestelingen	Inbreng in natura		Kapitaalsverhogingen	Bijvoeging van reserves (in de kapitaalsverhogingen begrepen)	Liquidaties		Samensmeltingen		Aantal	Bedrag		
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde									naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag			Aantal	Bedrag
Banken																										
Verzekeringen																										
Financiële en immobiliënverrichting.	3	4.900	4.900				3	16.600	10.500	8.100	1	5.000			1.450		2.484			4	11.150					
Kleinhandel	2	600	520	16	3.642	3.592	2	101	167	167				400	2.477	150			3	230						
Groothandel en buitenl. handel	12	11.525	11.255	23	10.300	10.250	3	650	2.950	2.950				6.621	3.783	50	500	5	410							
Metaalverwerkende nijverheid	2	3.171	3.171	2	700	700	2	1.910	23.750	23.750				171	645		22.850	3	2.100							
IJzer- en staalvoortbreng. nijverheden																										
Non-ferro metaalnijverheid																										
Textielnijverheid	6	7.128	7.128	5	2.108	2.108	7	20.350	40.250	40.250	1	2.000		4.410	1.920	7.840	32.240	2	1.200							
Voedingsnijverheid	3	9.300	6.077	1	375	375	2	1.100	5.500	5.500				3.698	342	2.300	3.200	2	350							
Houtnijverheid				4	1.825	1.825	1	600	200	50					1.215		375	3	8.550							
Scheikundige nijverheid	3	1.012	912	2	870	870	1	62	438	438			88	139	560		438									
Glasnijverheid				1	400	400	1	2.000	1.000	1.000					325											
Electriciteit																										
Gas																										
Water																										
Ledernijverheid	1	1.000	1.000	2	450	450																				
Papierenijverh. en grafische bedrijven				1	51	51										450										
Verkeer				2	925	925	2	465	2.565	2.565					51											
Toerisme				1	50	50									560					1	1.000				1	440
Tussenhandel	5	1.375	1.175	9	951	801														2	560					
Oude en afvalgoederen															375	295										
Bouwbedrijf	1	2.000	2.000	3	2.310	2.310	1	1.600	1.400	600					1.894	2.199	400		2	140						
Kolennijverheid																										
Kleinijverheid	1	2.500	2.500												2.437				1	350	1	9.900				
Cement- en aanverwante nijverheden																										
Groeven				1	350	270																				
Kalknijverheid																250										
Keramische nijverheid																										
Tabaksnijverheid																										
Diamantnijverheid																										
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	50	50	1	50	50	1	100	50	50																
Film, schouwburgen, attracties																										
Ambachtswezen	1	100	100	13	1.335	1.335										621										
Landb., tuinb., visscrij, veeteelt																										
Diversen (niet genoemd)	3	310	298	3	910	910	1	200	100	100					55	525										
TOTALEN...	44	44.971	41.086	90	27.602	27.272	27	45.738	88.870	85.520	3	42.000		88	21.650	18.268	12.824	60.003	36	29.535	1	9.900	1		440	

(1) Coöperatieven : 12 vennootschappen opgericht met een minimumkapitaal van fr 641.450; 2 ontbonden vennootschappen met een minimumkapitaal van fr 110.000.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

(duizenden franken)

AUGUSTUS 1951

17

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamloze vennootsch.) (comm. vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFEN		Uitgeversremmen (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid		Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominiaal bedrag waarvan conversie leningen	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties		Samsensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag												
	Bedrag																

1 — Naar hun geographische ligging

België	44	44.971	41.086	90	27.602	27.272	27	45.738	88.870	85.520	3	42.000	—	88	50.742	60.003	29.535	9.900	440
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	44	44.971	41.086	90	27.602	27.272	27	45.738	88.870	85.520	3	42.000	—	88	50.742	60.003	29.535	9.900	440

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	31	11.123	10.581	86	22.317	21.987	13	5.568	3.540	3.390	—	—	88	15.474	938	8.985	—	—	440
van 1 tot 5 mill.	12	26.848	26.482	4	5.285	5.285	10	20.850	27.350	24.150	2	7.000	—	25.706	9.215	12.550	—	—	—
van 5 tot 10 mill.	1	7.000	4.023	—	—	—	1	4.770	7.530	7.530	—	—	—	9.562	—	8.000	9.900	—	—
van 10 tot 20 mill.	—	—	—	—	—	—	2	13.000	27.000	27.000	—	—	—	—	27.000	—	—	—	—
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	1	1.550	23.450	23.450	1	35.000	—	—	22.850	—	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	44	44.971	41.086	90	27.602	27.272	27	45.738	88.870	85.520	3	42.000	—	88	50.742	60.003	29.535	9.900	440

18
19
20

VI — LENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1)
(Leningen op lange en half lange
termijn door openbare uitgifte
geplaatst.)

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	millioenen franken	millioenen
1949	14.540	Zw. fr. 50 \$ U.S. 56
1950	9.477	Zw. fr. 60
1950 Augustus ...	—	—
September ..	—	—
October	—	—
November...	1.327	Zw. fr. 60
December ..	—	—
1951 Januari ..	—	—
Februari	—	—
Maart	100	—
April	1.000	—
Mei	150	—
Juni	1.000	—
Juli	500	—
Augustus ...	—	—
September ..	—	—
October	1.250	—

VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN
	Beschikkingen over rekeningen	Netto-terugbetaald	Netto-voorschotten
	(duizenden franken)		
1949	1.818.541	782.096	1.960.000
1950	4.368.750 (2)	417.497	3.705.248
1950 Augustus ...	428.512	13.683	148.385
September ..	317.419	17.255	307.295
October	501.833	42.911	308.441
November...	429.546	18.580	267.688
December ..	459.499	29.271	348.428
1951 Januari ..	424.904	205.709	308.903
Februari	487.099	38.985	316.619
Maart	512.792	35.555	415.610
April	306.275	56.956	375.876
Mei	435.149	52.974	370.641
Juni	498.296	906.081	293.894
Juli	428.156	324.901	276.606
Augustus ...	421.150	43.974	303.603
September ..	466.096	304.138	183.257
October	446.765	401.625	212.523

VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (3)

TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvingsrechten
	(duizenden franken)
1949 Maandgemid.	1.094.065
1950 Maandgemid.	1.245.326
1950 Augustus ...	1.319.610
September ...	1.426.415
October	1.496.922
November...	1.135.242
December ...	1.133.888
1951 Januari	1.052.468
Februari	941.405
Maart	1.063.689
April	1.005.874
Mei	1.030.910
Juni	1.078.935
Juli	1.145.549
Augustus ...	899.345
September ...	947.432
October	1.077.094

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

(2) Sedert 1 Juni 1950 omvatten de beschikkingen over rekeningen eveneens de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

(3) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

TIJDVAK (einde maand)	Geconsolideerde schuld			Halflange schuld (3)			Kortlopende schuld (4)			Parti- culiere tegoeden op post- rekening (5)	Geza- menlijke schuld (1) (6)	
	binnenlandse			binnen- landse	buiten- landse (2)	totale	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale			
	directe	indirecte	totale									buiten- landse (1) (2)
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	—	1.259	6.234	713	6.947	3.384	51.620
1950 Augustus	106.263	8.956	115.219	13.992	39.051	1.512	40.563	59.323	1.364	60.687	18.274	248.735
September	105.973	8.949	114.922	13.985	39.654	1.260	40.914	58.993	1.363	60.356	17.517	247.694
October	105.271	8.939	114.210	14.054	40.049	1.255	41.304	58.593	1.993	60.586	17.951	248.105
November	104.942	8.932	113.874	13.986	39.571	1.248	40.819	60.335	1.981	62.316	17.560	248.555
December	104.549	8.924	113.473	13.982	38.824	1.250	40.074	60.229	1.995	62.224	18.609	248.362
1951 Januari	104.311	8.902	113.213	13.965	39.204	1.258	40.462	59.251	2.012	61.263	18.015	246.918
Februari	103.939	8.895	112.834	13.992	39.061	1.257	40.318	59.505	2.010	61.515	18.056	246.715
Maart	103.557	8.888	112.445	13.993	39.420	2.648	42.068	57.945	1.758	59.703	18.380	246.589
April	103.228	8.879	112.107	13.936	39.550	2.538	42.088	57.396	1.642	59.038	18.720	245.889
Mei	102.947	8.873	111.820	13.913	38.962	2.402	41.364	59.046	1.373	60.419	18.417	245.933
Juni	102.675	8.861	111.536	13.813	38.989	2.296	41.285	59.253	1.273	60.526	18.625	245.785
Juli	102.400	8.858	111.258	13.753	38.863	2.185	41.048	58.115	766	58.871	18.843	243.773
Augustus	102.100	8.857	110.957	13.709	39.206	2.081	41.287	61.210	757	61.967	19.050	246.970
September	101.785	8.850	110.635	13.701	40.188	1.727	41.915	61.360	759	62.119	18.710	247.080
October	101.282	8.840	110.122	13.723	41.268	1.620	42.888	63.982	760	64.742	19.186	250.661

- (1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden.
 (2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse frank nominaal kapitaal.
 (3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.
 (4) Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd.
 (5) Behalve op 31 Maart 1940 zijn die tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd.
 (6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd	Met ten hoogste vijf jaar looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd	Geconsolideerde schuld op de Staat	Nationale overheidsfondsen	Totaal
	Schatkist- certificaten					
	(1)	(3)	(4)	(5)	(6)	
1940 Maart	3.338 (1)	152	931	—	—	4.421
1947 December	50.193	550	1.137	—	—	51.880
1948 Maart	50.219	550	1.137	—	—	51.906
Juni	49.541	550	1.137	—	—	51.227
September	3.239 (2)	—	—	35.000	742	38.981
December	4.840	—	—	35.000	865	40.705
1949 Maart	3.529	—	—	34.991	915	39.435
Juni	2.640	—	—	34.991	916	38.547
September	5.499	—	—	34.991	915	41.405
December	6.288	—	—	34.991	915	42.194
1950 Maart	5.852 (2)	—	—	34.939	1.013	41.804
Juni	5.016 (2)	—	—	34.939	1.062	41.017
September	2.881 (2)	—	—	34.939	1.079	38.899
December	4.136 (2)	—	—	34.939	1.077	40.152
1951 Maart	555 (2)	—	—	34.860	1.093	36.508
Juni	1.222 (2)	—	—	34.860	1.172	37.254

- (1) Waarvan 263 miljoen franken gelijkgestelde fondsen.
 (2) Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België.
 (3) Behalve op 31 Maart 1940, fondsen verworven krachtens de wet van 19 Juli 1932.
 (4) Behalve op 31 Maart 1940, incl. het bedrag van de krachtens de wet van 27 December 1930 aan de Nationale Bank afgegeven Schatkistbon van fr 500 miljoen.
 (5) Art. 3, § b), van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België.
 (6) Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

26

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

TIJDVAK	Directe belastingen (1)	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak (1)	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand (1)
1949.....	24.098	11.459	19.791	55.348	—
1950.....	26.454	11.793	19.851	58.098	—
1950 Augustus.....	1.625	954	1.613	4.192	38.570
September.....	1.493	1.097	1.750	4.340	42.910
October.....	1.916	1.085	2.013	5.014	47.924
November.....	2.045	1.060	1.885	4.990	52.914
December.....	2.255	986	1.943	5.184	58.098
1951 Januari.....	3.722	1.015	1.875	6.612	6.612
Februari.....	2.615	982	1.861	5.458	12.070
Maart.....	5.111 (2)	1.140	1.977	8.228 (2)	20.298 (3)
April.....	3.621 (2)	1.089	2.105	6.815 (2)	27.113 (3)
Mei.....	2.925 (2)	1.069	1.984	5.978 (2)	33.091 (3)
Juni.....	2.919 (2)	1.031	1.913	5.863 (2)	37.531 (3)
Juli.....	4.814 (2)	1.006	1.851	7.671 (2)	45.201 (3)
Augustus.....	1.925 (2)	1.008	1.767	4.700 (2)	49.901 (3)
September.....	2.056 (2)	954	1.923	4.933 (2)	54.834 (3)
October.....	1.964 (2)	1.096	2.041	5.101 (2)	59.935 (3)

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1950 en 1951 vóór 31 October 1951 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1950		BEGROTINGSJAAR 1951		OCTOBER 1951
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1951
I. Directe belastingen.....	23.652	24.949	24.529 (3)	16.573	1.964 (2)
II. Douanen en accijnzen.....	11.807	11.238	10.309	9.527	1.096
waarvan douanen.....	3.975	3.000	3.678	3.092	381
accijnzen.....	7.040	8.121	5.976	6.360	538
bijzondere verbruikstaxes.....	682		537		52
III. Registratie.....	19.924	19.486	19.291	16.557	2.041
waarvan registratie.....	1.928	1.800	1.657	1.646	186
erfenissen.....	877	975	864	738	110
zegel en gelijkgest. taxes.....	16.920	16.500	16.605	13.994	1.729
TOTAAL.....	55.383	55.673	54.129 (3)	42.657	5.101 (2)
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen.....	— 290		+ 11.472		

(1) Van Januari tot Mei 1951, zijn de ontvangsten uit de directe belastingen bruto-cijfers: zij bevatten de ordonnantiën van belastingverlaging op ingekohierde doch niet betaalde bijdragen, die het Bestuur der Directe Belastingen sinds 1 Januari 1951 als ontvangst en uitgave boekt.

Met ingang van Juni 1951: netto-ontvangsten. De cumulatieve ontvangsten met ingang van Juni 1951 aangegeven zijn netto-cijfers voor wat betreft de ontvangsten voor het boekjaar 1951.

(2) Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting voor de dienstjaren 1951 en 1952, zijnde in October 1951 resp. 10 en 34 miljoen frank.

(3) Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting voor de dienstjaren 1951 en 1952, zijnde resp. 3.728 en 2.497 miljoen frank einde October 1951.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar. Het op 1 Januari 1950 aangevangen dienstjaar 1950 werd op 31 Maart 1951 afgesloten.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Juni 1951

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

30

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	2	2	—	650.000	615.910	176.230	—	58.500	20.883	421
Verzekeringen	30	28	2	168.002	73.414	64.328	215	30.839	12	—
Financiële en immobiliële verrichtingen	67	44	23	597.937	289.220	50.174	1.854	34.656	841.527	36.116
Kleinhandel	36	29	7	215.786	79.950	29.237	698	13.310	14.722	604
Groothandel en buitenlandse handel	183	142	41	461.535	359.944	132.693	9.696	31.785	5.605	332
Metaalverwerkende nijverheid	85	71	14	1.596.235	1.243.329	413.792	3.236	198.598	139.388	5.864
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid	11	6	5	678.745	748.733	78.318	1.067	52.428	113.947	5.117
Non-ferro metaalnijverheid	11	9	2	102.960	1.089.254	230.502	519	60.322	6.109	270
Textielnijverheid	88	75	13	501.592	735.914	108.615	3.510	28.224	9.512	545
Voedingsnijverheid	60	38	22	312.404	327.937	56.127	2.628	22.257	7.117	374
Houtnijverheid	26	19	7	59.105	36.644	11.235	363	2.695	—	—
Scheikundige nijverheid	41	31	10	378.265	90.520	18.714	1.475	7.230	43.903	2.099
Glasnijverheid	4	4	—	258.750	212.268	11.424	—	11.948	—	—
Electriciteit	7	7	—	1.124.900	75.335	100.835	—	81.699	342.821	16.094
Gas	1	—	1	4.000	7.657	—	1.471	—	30.504	1.675
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	27	23	4	171.781	236.632	24.824	348	6.184	3.750	194
Papierenijverheid en grafische bedrijven	14	13	1	17.620	27.367	6.161	40	511	2.000	100
Verkeer	44	28	16	179.441	187.864	31.605	23.080	19.687	37.250	1.273
Toerisme	19	10	9	13.330	5.636	1.524	639	814	—	—
Tussenhandel	21	14	7	10.310	5.429	1.898	615	503	2.660	133
Oude en afvalgoedoren	2	2	—	1.000	8	934	—	37	—	—
Bouwbedrijf	26	15	11	104.625	171.515	27.579	2.478	1.327	12.500	650
Kolennijverheid	2	2	—	675.000	1.436.756	137.103	—	123.857	99.726	4.390
Kleinijverheid	8	8	—	44.850	89.107	11.639	—	4.985	1.600	82
Cement- en aanverwante nijverheden	9	8	1	92.886	98.993	17.949	103	10.162	15.000	760
Groeven	5	3	2	7.780	3.515	99	1.314	24	5.000	250
Kalknijverheid	2	—	2	9.560	10.281	—	952	—	499	25
Keramische nijverheid	4	2	2	7.300	— 4.116	388	1.647	200	—	—
Tabaksnijverheid	6	5	1	175.427	21.100	18.952	394	12.944	—	—
Diamantnijverheid	2	1	1	1.100	2.201	45	120	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	7	6	1	12.500	476	1.537	4	770	—	—
Film, schouwburgen	12	11	1	3.650	8.924	1.798	330	600	—	—
Ambachtswezen	34	25	9	20.829	23.043	5.235	1.387	452	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	4	3	1	9.750	— 210	184	19	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	50	40	10	88.036	149.581	30.069	1.365	15.376	27.841	1.511
TOTAAL...	950	724	226	8.756.991	8.460.131	1.801.747	61.567	832.377	1.783.776	78.879

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	10	9	1	410.957	30.913	54.290	923	27.970	—	—
Handelsvennootschappen	9	5	4	139.700	32.099	28.522	3.136	10.450	5.350	241
Nijverheidsvennootschappen	30	24	6	1.835.516	712.866	436.710	13.182	247.235	2.925	175
Landbouwvennootschappen	19	19	—	570.387	237.028	152.804	—	72.778	900	51
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	13	11	2	560.409	334.351	269.467	1.095	38.104	—	—
Bouwnijverheid	1	1	—	10.000	2.997	1.932	—	600	—	—
Vervoerwezen	2	2	—	225.000	3.164	12.758	—	12.857	—	—
Diverse vennootschappen	4	3	1	83.925	85.908	61.459	3.796	53.641	—	—
TOTAAL...	88	74	14	3.835.894	1.439.326	1.017.942	22.132	463.635	9.175	467

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	1	1	—	6.500	20.448	840	—	782	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	1.642	82
Tramwegen	1	1	—	4.800	650	12	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	6	5	1	196.350	59.824	24.151	637	20.433	—	—
Diverse vennootschappen	9	7	2	310.227	101.653	41.100	11.445	26.126	—	—
TOTAAL...	17	14	3	517.877	182.575	66.103	12.082	47.341	1.642	82
Algemeen totaal...	1.055	812	243	13.110.762	10.082.032	2.885.792	95.781	1.343.353	1.794.593	79.428

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werden er gedurende de maand Juni 1951 betaalbaar gesteld :

(duizenden franken)

Coupons van Staatsleningen	352.075
Coupons van leningen van de Kolonie	2.114
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	49.064
Coupons van verscheidene leningen	63.991
	487.244

Coupons van buitenlandse Staatsleningen 36.259

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Retrospectief overzicht

30

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatieschuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1949.....	9.929	6.952	2.977	86.319.526	85.095.717	13.222.364	1.062.170	7.493.830	(2)20.216.654	821.978
1950.....	10.949	7.509	3.440	97.400.406	84.895.220	13.768.637	1.383.190	8.422.531	(2)20.162.032	977.418
1950 April.....	2.876	1.941	935	20.934.861	15.604.703	2.136.673	431.746	1.208.053	1.948.487	87.619
Mei.....	2.417	1.675	742	20.839.159	21.031.802	2.869.689	232.935	1.655.755	1.535.829	70.246
Juni.....	1.091	795	296	15.773.015	12.162.527	2.397.529	165.555	1.796.997	1.746.823	76.444
Juli.....	578	418	160	8.007.980	7.200.000	1.586.011	49.944	886.294	2.042.301	91.118
Augustus.....	209	137	72	562.620	461.331	93.433	27.953	43.795	1.632.779	71.036
September.....	383	248	135	1.645.403	1.635.639	204.977	35.044	80.302	1.716.112	75.632
October.....	662	434	228	9.709.089	9.162.230	1.023.328	125.095	729.439	1.826.988	81.577
November.....	329	229	100	6.566.112	5.426.432	637.960	36.478	474.957	1.468.232	65.643
December.....	321	207	114	3.307.061	2.490.965	476.512	59.398	310.175	1.891.096	85.458
1951 Januari.....	94	71	23	1.943.143	642.076	183.683	5.882	111.445	2.809.357	128.101
Februari.....	157	129	28	529.065	836.108	403.008	10.652	148.244	1.922.426	87.209
Maart.....	1.419	1.119	300	8.068.684	8.881.388	1.589.892	62.034	973.060	1.652.030	75.559
April.....	2.442	1.897	545	23.544.608	15.863.293	3.116.139	235.286	1.817.398	1.969.516	88.393
Mei.....	2.067	1.608	459	21.583.962	17.482.651	3.563.969	146.631	1.945.125	1.575.893	72.340
Juni.....	1.055	812	243	13.110.762	10.082.032	2.885.792	95.781	1.343.353	1.794.593	79.428

(1) Voor de maandelijke resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben. — (2) Op 31 December.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegood der inleggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1949.....	8.850.226	6.572.012	2.278.214	30.626.051 (1)	6.053.986 (2)
1950.....	8.749.313	7.512.399	1.236.914	32.765.216 (1)	
1950 Augustus.....	593.197	586.548	6.649	31.857.056	
September.....	536.424	779.743	-243.319	31.613.737	
October.....	670.417	579.376	91.041	31.704.778	
November.....	665.834	498.557	167.277	31.872.055	
December.....	683.608 (3)	692.698	-9.090	32.765.216 (1)	
1951 Januari.....	892.601	562.116	330.485	33.095.701	
Februari.....	627.223	726.055	-98.832	32.996.869	
Maart.....	854.741 (4)	814.984	39.757	33.036.626	
April.....	640.879	922.189	-181.310	32.855.316	
Mei.....	668.400	658.999	9.401	32.864.717	
Juni.....	710.667	710.991	-324	32.864.393	
Juli.....	825.458	634.043	191.415	33.055.808	
Augustus.....	779.618	609.295	170.323	33.226.131	
September.....	718.532	584.634	133.898	33.360.029	
October.....	828.079	658.573	169.506	33.529.535	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar en de dotatie van de krijgsgevangenen. — (2) Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. — (3) Incl. de rente vervallen op de obligaties van de Muntsaneringslening bedragende 71,4 miljoen frank. — (4) Incl. 254,1 miljoen franken ter beschikking van de krijgsgevangenen.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas (*)

(duizenden franken)

TIJDVAK	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Totalen
	Wet van 16 Maart 1865	Wet van 15 December 1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1949.....	27.625	392.028	70.042	246.870	736.565
1950.....	32.496	389.803	86.337	247.739	766.375
1949 December.....	2.320	34.321	6.355	21.377	64.373
1950 Januari.....	2.498	34.088	7.227	20.070	63.883
Februari.....	3.113	32.055	7.169	19.335	61.672
Maart.....	2.673	33.471	7.442	20.787	64.373
April.....	2.062	33.595	7.139	20.755	63.551
Mei.....	1.723	32.344	7.207	20.129	61.403
Juni.....	2.501	29.408	6.803	20.820	59.532
Juli.....	2.792	32.315	6.863	19.983	61.953
Augustus.....	2.654	32.444	6.926	20.954	62.978
September.....	3.712	33.353	7.372	20.987	65.404
October.....	2.639	33.115	7.155	21.665	64.574
November.....	3.005	30.844	7.066	20.326	61.241
December.....	3.124	32.771	7.968	21.948	65.811
1951 Januari.....	4.295	35.850	12.177	20.808	73.130
Februari.....	3.035	33.504	12.171	20.821	69.531

(*) De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers bedroegen respectievelijk fr 146,1 miljoen in 1947, fr 195,5 miljoen in 1948 en fr 208,3 miljoen (voorlopige cijfers) in 1949. (Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers.)

III — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening: zie Meinummer 1949, blz. 234.

TIJDVAK	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																								
	ALGEMEEN INDEXCIJFER (*)	Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardwerktabrieken, steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak (*)	Papier		Vervoer			Gas en electriciteit
				IJzer- en staalnijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Gieterijen, machinobouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breiwerk	Samen	Fabrieken					Drukkerij en verwerking	Kunst- en precisiebedrijven	Hayenwerkers, siepers	Spoorwegen (2)	Samen (2)	
a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon																									
1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114	
1949 Maart	400	382	376	417	384	405	407	369	368	381	383	415	410	412	385	391	378	332	326	387	388	353	393	385	
Juni	400	400	384	417	395	412	412	371	380	387	388	419	420	410	382	401	382	344	326	387	410	360	390	384	
September	404	392	391	403	386	416	407	372	377	389	387	413	416	415	389	401	372	347	326	389	410	365	394	388	
December	407	392	389	404	387	419	409	378	377	391	395	418	412	415	394	398	383	366	326	388	408	374	395	391	
1950 Maart	407	404	390	403	387	417	408	379	383	392	392	416	417	417	395	394	380	348	330	398	406	375	397	392	
Juni	416	412	397	409	393	424	414	388	389	394	397	426	431	428	418	411	403	374	330	397	421	369	394	389	
September	421	415	398	414	415	425	420	392	396	402	401	438	438	438	419	419	401	365	343	397	431	382	400	396	
December (3)	439	463	418	443	449	443	444	416	438	431	429	457	461	459	421	435	426	384	363	417	438	412	401	403	
1951 Maart	444	466	424	454	450	446	449	401	441	455	420	462	466	464	432	426	428	378	369	416	441	418	408	410	
Juni	486	466	446	481	468	469	473	427	456	472	448	491	487	489	439	455	456	405	387	440	460	450	418	424	
September	472	477	459	487	478	471	478	427	459	476	450	492	492	495	472	468	461	401	387	455	467	432	415	415	
b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden																									
1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115	
1949 Maart	388	358	367	384	387	386	386	365	356	379	370	419	425	422	377	344	377	323	328	409	400	315	—	388	
Juni	391	366	371	385	392	394	390	369	360	380	371	425	422	424	376	350	383	321	329	408	402	315	—	389	
September	393	371	379	369	387	397	385	376	371	384	371	432	428	430	383	349	389	340	328	409	397	315	—	425	
December	395	371	374	374	385	400	389	375	377	391	374	435	427	431	389	348	392	340	328	407	397	315	—	458	
1950 Maart	397	371	376	374	384	398	387	375	368	394	383	433	424	428	392	351	387	338	330	418	399	330	—	464	
Juni	403	371	377	377	390	402	391	380	368	394	388	433	438	435	409	373	412	339	330	416	407	330	—	467	
September	409	371	376	380	421	402	396	387	372	400	394	452	448	450	411	379	409	339	348	416	406	335	—	467	
December (3)	427	396	395	401	449	418	415	404	424	419	416	471	465	468	412	396	437	351	365	434	416	364	—	485	
1951 Maart	433	398	397	411	440	423	421	397	428	428	410	473	472	473	425	390	439	357	373	427	416	379	—	487	
Juni	455	424	422	441	457	447	446	416	434	453	439	492	499	496	433	415	467	410	391	468	433	394	—	516	
September	461	424	428	441	464	448	448	417	434	453	442	502	507	504	460	437	469	410	391	486	430	394	—	516	
c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden																									
1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	116	
1949 Maart	384	352	379	406	412	377	392	379	336	352	353	415	415	415	368	348	358	326	291	375	388	339	—	378	
Juni	390	363	380	406	422	392	401	385	329	354	354	417	417	417	372	384	359	322	292	375	397	339	—	378	
September	390	372	387	394	414	389	394	392	346	359	354	427	411	419	378	384	341	352	291	375	389	339	—	394	
December	391	372	386	392	414	391	394	392	348	366	358	427	411	417	381	380	343	353	291	379	401	339	—	420	
1950 Maart	392	372	388	394	415	394	397	392	362	366	364	418	413	415	383	376	342	352	297	384	398	351	—	428	
Juni	402	372	387	397	413	399	400	404	367	370	366	427	432	429	410	401	362	351	297	384	413	351	—	430	
September	408	372	393	399	434	399	403	411	374	375	371	437	446	441	410	398	362	352	311	384	422	375	—	429	
December (3)	427	399	412	425	464	421	428	436	422	400	394	459	479	469	411	410	383	386	333	406	439	408	—	450	
1951 Maart	429	398	416	431	465	410	429	447	433	410	391	459	475	467	419	413	396	380	336	393	444	394	—	442	
Juni	450	419	438	458	483	442	453	469	424	423	417	484	502	493	422	435	413	419	352	425	463	413	—	464	
September	457	419	446	458	491	443	455	469	425	427	417	495	511	503	450	467	420	418	352	439	453	413	—	465	

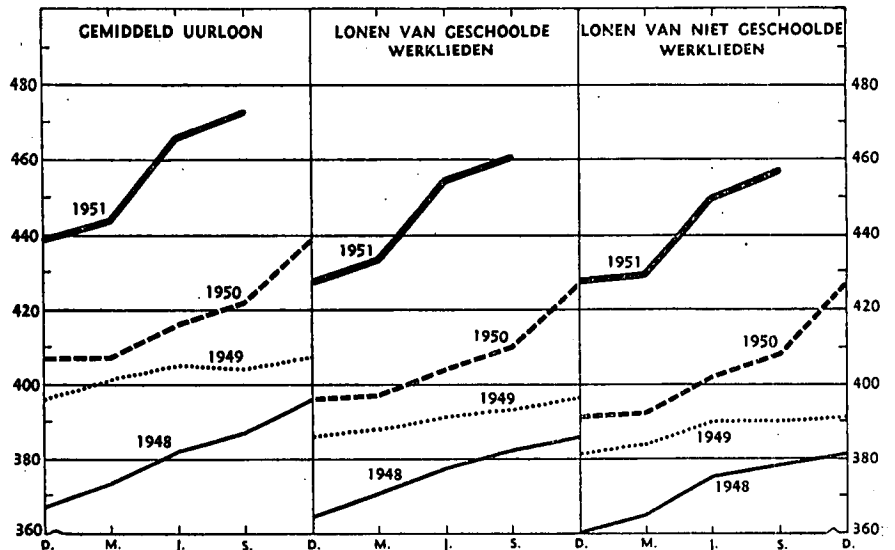
(1) Deze indexcijfers houden geen rekening van de premien en vergoedingen gevoegd bij de lonen, behalve in December 1950

(2) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

(3) In die indexcijfers werd rekening gehouden met het deel van de compensatiepremie, voorzien in het *Belgisch Staatsblad* van 13 Januari 1951, dat op de maand December betrekking heeft.

(*) Wij vestigen de aandacht van de lezers op het feit dat ons indexcijfer van de sector « tabak » gewijzigd werd ingevolge de nieuw ontvangen inlichtingen. Hieruit volgt een lichte verbetering van ons algemeen indexcijfer.

TIJDVAK	1948	1949	1950	1951
Gemiddelde uurlonen.				
Maart	373	400	407	444
Juni	382	405	416	466
September	387	404	421	472
December ...	396	407	439	
Lonen geschoolde arbeiders.				
Maart	370	388	397	433
Juni	377	391	403	455
September	382	393	409	461
December ...	386	395	427	
Lonen ongeschoolde arbeiders.				
Maart	365	384	392	429
Juni	374	390	402	450
September	378	390	408	457
December ...	381	391	427	

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

a) Debetverrichtingen

TIJDVAK	VERREKENKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBANKEN EN AGENTSCHAPPEN		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1949 Maandgemiddelde	38 (1)	136	198.476	146	43.700	282	242.176
1950 Maandgemiddelde	38 (1)	148	195.102	158	45.381	306	240.483
1950 October	38	158	200.788	173	50.687	331	251.475
November	38	149	193.081	161	45.123	310	238.204
December	38	154	220.077	170	55.367	324	275.444
1951 Januari	38	158	213.396	171	51.754	329	265.150
Februari	38	160	204.387	167	62.036	317	256.423
Maart	38	163	240.439	184	60.502	347	300.941
April	38	164	207.213	175	57.132	339	264.345
Mei	38	161	212.741	172	51.973	333	264.714
Juni	38	166	228.672	175	53.951	341	282.623
Juli	38	160	198.864	161	54.556	321	253.420
Augustus	38	152	233.175	161	56.572	313	289.747
September	38	150	233.259	158	58.377	308	291.636
October	38	164	256.190	179	64.015	343	320.205

(1) Op 31 December.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten overheidspapieren en coupons		Overschrijvingen, chèques, wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
	1949 Maandgemiddelde	3.813	131.062	1.518	7.356	128.756	57.274	2.158	2.784	136.245
1950 Maandgemiddelde	3.231	122.070	1.685	7.613	139.970	61.386	2.638	4.033	147.524	195.102
1950 October	4.078	122.169	1.604	8.530	148.785	65.159	3.176	4.930	157.623	200.788
November	3.020	115.897	1.407	5.591	141.468	67.364	2.772	4.229	148.067	193.081
December	2.312	136.902	1.639	6.246	147.529	71.852	3.008	5.077	154.488	220.077
1951 Januari	2.295	134.924	1.580	8.523	151.777	65.324	2.753	4.625	158.405	213.396
Februari	2.217	123.174	1.498	6.556	143.440	70.837	2.445	3.820	149.600	204.387
Maart	2.311	147.215	1.582	9.077	156.978	79.520	2.613	4.627	163.482	240.439
April	2.567	123.012	1.504	7.707	157.222	72.406	2.579	4.088	163.872	207.213
Mei	2.284	128.205	2.492	5.616	153.579	75.189	2.393	3.731	160.748	212.741
Juni	2.418	142.860	1.873	7.380	158.795	74.697	2.536	3.735	165.622	228.672
Juli	2.391	114.161	1.891	6.512	152.958	74.708	2.366	3.483	159.606	198.864
Augustus	2.367	141.407	1.812	8.870	146.081	78.968	2.268	3.930	152.328	233.175
September	2.280	149.103	1.312	9.052	143.604	71.033	2.336	4.071	149.532	233.259
October	2.489	161.606	1.740	10.729	156.717	78.351	3.415	5.504	164.361	256.190

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(millioenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (*) (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren (*)	CREDIT		DEBET		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1949 Maandgemiddelde	(1)632.415	27.972	20.287	22.948	61.427	22.946	61.427	168.748	91	3,31
1950 Maandgemiddelde	(1)637.348	27.093	19.529	23.037	61.823	23.210	61.823	169.893	91	3,44
1950 Augustus	635.960	26.372	19.546	22.779	59.221	22.772	59.221	163.993	91	3,30
September	636.499	26.105	19.243	22.024	59.891	21.825	59.891	163.630	90	3,31
October	637.168	26.746	19.525	24.389	65.103	23.797	65.103	178.392	92	3,51
November	637.362	27.038	19.678	23.057	65.172	24.622	65.172	178.023	92	3,79
December	637.348	26.487	19.717	23.758	63.299	21.672	63.299	172.028	91	3,55
1951 Januari	637.293	26.056	19.985	24.850	69.496	26.606	69.496	190.448	91	3,59
Februari	637.378	26.223	19.413	24.913	65.890	25.297	65.890	181.990	92	3,97
Maart	637.297	26.949	19.834	28.976	73.672	25.060	73.672	201.380	90	3,85
April	637.273	29.613	19.675	25.267	75.524	28.483	75.524	204.798	92	3,81
Mei	636.846	27.152	19.918	26.379	70.273	26.974	70.273	193.899	92	4,05
Juni	636.678	26.421	20.088	25.622	66.773	24.207	66.773	183.375	91	3,61
Juli	636.715	28.873	20.376	26.579	68.897	27.513	68.897	191.886	91	3,78
Augustus	637.002	26.539	20.307	27.052	68.473	26.815	68.473	190.813	92	3,77
September	638.082	26.595	20.290	24.230	62.157	23.169	62.157	171.713	91	3,48
October	639.255	27.480	20.618	25.457	69.977	26.456	69.977	191.867	90	3,53

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

(*) Deze tegoeden omvatten de vrije en de tijdelijk onbeschikbare tegoeden, alsmede de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

a) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron: Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

45

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vet-stoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algemeen indexcijfer van de groep	Steen-kool	Bij-prod-ucten uit steen-kool	Petro-leum-prod-ucten	Ertsen en ruwe metalen	Groev-prod-ucten	Algemeen indexcijfer van de groep	Schei-kundige producten	Schei-kundige mest-stoffen	
Aantal producten	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1949 Maandgemidd.	370	410	406	372	379	504	362	253	377	420	286	295	262	376
1950 Maandgemidd.	388	370	456	383	372	529	351	230	355	443	287	295	267	419
1950 Augustus	396	398	460	385	374	529	336	229	374	447	283	292	262	400
September	417	393	481	430	388	529	369	229	398	448	294	304	267	487
October	423	399	465	434	395	529	373	243	405	449	299	312	263	503
November	426	398	468	440	398	529	390	243	402	450	298	311	267	498
December	438	423	479	456	403	529	390	243	421	454	298	311	265	533
1951 Januari	455	419	498	502	415	529	395	251	455	454	305	319	270	584
Februari	471	421	506	535	421	529	395	254	477	458	319	339	271	611
Maart	479	419	506	523	423	529	400	254	483	453	328	353	271	607
April	478	400	508	531	428	547	400	259	483	454	347	381	271	571
Mei	473	391	501	501	433	547	417	259	490	454	365	408	271	510
Juni	475	405	489	475	436	547	417	259	503	454	368	412	273	497
Juli	469	412	474	448	452	547	427	259	565	454	365	407	273	483
Augustus	467	426	467	460	455	547	439	259	567	454	370	408	286	451
September	464	421	463	465	467	547	439	259	575	454	372	410	286	457
October	473	414	475	466	478	547	508	259	609	455	375	413	290	441

TIJDVAK	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouw-materialen	Metalen en metaalproducten			
				Algemeen indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunst-matige vezels		Algemeen indexcijfer van de groep	Metaal-nijverheid	Metaal-fabrik.	Niet-ijzerhou-dende
Aantal producten	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1949 Maandgemidd.	158	545	384	368	345	323	441	540	275	390	336	330	321	405
1950 Maandgemidd.	384	552	424	431	493	367	519	553	267	410	348	344	322	463
1950 Augustus	460	530	450	424	475	349	521	544	271	413	367	378	328	499
September	498	556	506	464	601	368	559	556	273	413	390	405	344	536
October	607	569	535	481	628	405	565	579	264	414	392	408	346	541
November	645	609	530	508	665	456	587	589	264	414	383	401	336	532
December	642	631	507	538	680	478	656	621	271	414	387	409	336	543
1951 Januari	692	641	597	607	777	643	773	680	276	414	399	423	347	551
Februari	756	656	665	634	820	577	801	719	279	423	413	438	361	566
Maart	722	682	714	654	868	577	788	795	304	426	425	443	366	632
April	641	681	738	633	803	560	767	795	307	427	432	450	372	641
Mei	495	691	743	604	701	564	715	797	313	427	434	452	374	647
Juni	497	688	744	557	599	522	660	731	315	428	473	503	413	637
Juli	477	686	744	506	516	480	583	725	315	428	476	513	414	636
Augustus	483	692	744	485	480	486	545	670	313	427	478	518	414	642
September	528	708	722	468	442	482	544	587	313	428	482	525	416	647
October	530	714	700	483	494	475	559	592	313	428	491	536	418	677

**b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND**

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

TIJDVAK	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vere- nigde Staten (Depart- ment of Labor, Bureau Labor Statist- ics)	Frank- rijk (Statist- tische générale de la France) (1)	Neder- land (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Vere- nigd Konink- rijk (Board of Trade)	Zweden (Han- dels- dienst)	Zwitser- land (Office fédéral de l'Ind- ustrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1949 Maandgemidd.	95	94	100	104	105	101	95
1950 Maandgemidd.	100	98	108	117	120	108	94
1950 Augustus	102	101	107	117	120	105	94
September	107	103	112	120	124	106	96
October	109	103	113	122	127	107	98
November	110	104	117	125	132	114	99
December	113	106	121	128	133	118	101
1951 Januari	117	109	123	135	137	124	104
Februari	121	111	130	139	139	128	108
Maart	123	112	134	144	143	134	107
April	123	111	140	145	145	139	106
Mei	122	111	141	146	146	141	107
Juni	122	110	138	145	146	143	105
Juli	121	109	135	142	146	143	103
Augustus	120	108	134	142	148	142	103
September	119	108	137	142	148	143	103
October	122	108	146	150	150	143	105

(1) Frankrijk: nieuw indexcijfer van de groothandelsprijzen (319 artikelen), basis 1949 = 100. Het vroeger indexcijfer (135 artikelen), teruggebracht tot basis 1948 = 100, bedroeg in 1949 ongeveer 112.

**c) INDEXCIJFERS DER
KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE**

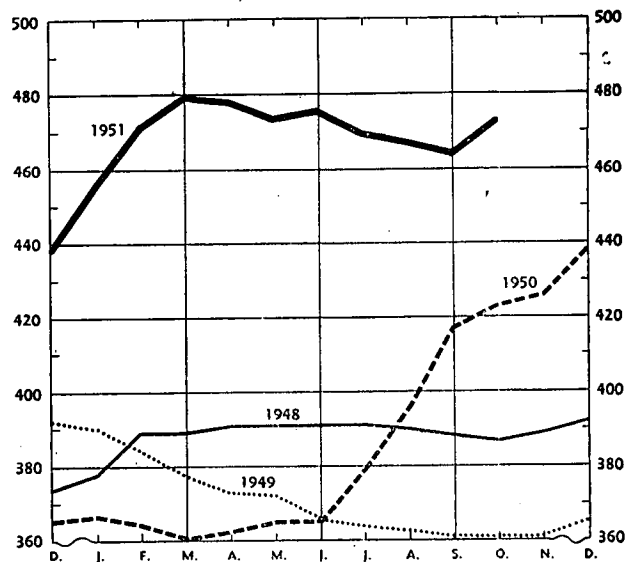
Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Alge- meen index- cijfer	Voo- dings- waren	Produc- ten excl. voo- dings- waren
Aantal producten	56	34	22
1949 Maandgemiddelde	381	364	408
1950 Maandgemiddelde	377	354	414
1950 September	392	371	422
October	395	373	428
November	388	365	424
December	384	359	423
1951 Januari	389	364	428
Februari	399	370	444
Maart	410	376	467
April	414	376	475
Mei	415	374	479
Juni	416	375	480
Juli	416	377	476
Augustus	415	378	475
September	417	382	472
October	419	387	469
November	421	390	468

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

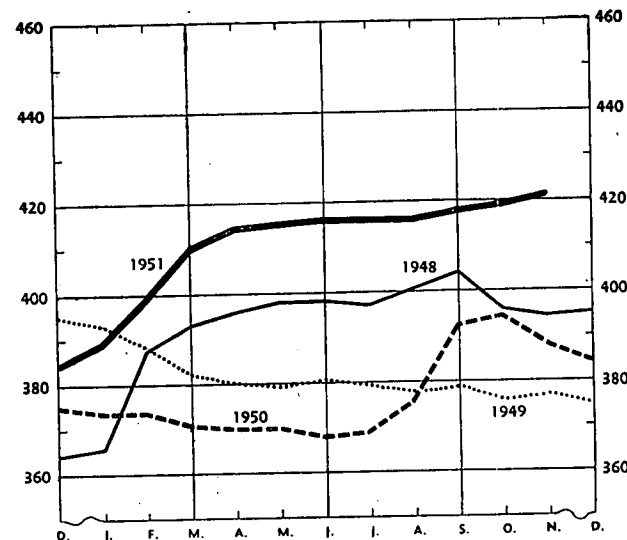
TIJDVAK	1948	1949	1950	1951
Januari	378	390	366	456
Februari	389	384	364	471
Maart	389	378	360	479
April	391	373	362	478
Mei	391	372	365	473
Juni	391	366	365	475
Juli	391	364	379	469
Augustus	390	363	396	467
September	388	361	417	464
October	387	361	423	473
November	389	361	426	
December	392	365	438	

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	1948	1949	1950	1951
Januari	366	393	373	389
Februari	387	388	373	399
Maart	393	382	371	410
April	396	380	370	414
Mei	398	379	370	415
Juni	397	381	368	416
Juli	396	379	369	416
Augustus	400	378	376	415
September	403	379	392	417
October	395	376	395	419
November	394	377	388	421
December	395	375	384	

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOLOPER BEKKEN (duiz. t.)								
	ondergrondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL			
1936-1938 Maandgemiddelde	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(1) 2.425	24,0	1.502	
1949 Maandgemiddelde	102.742	146.394	383	312	588	375	663	2.321	23,9	(2) 1.813	
1950 Maandgemiddelde	92.154	133.320	387	276	563	372	677	2.275	23,8	(2) 1.031	
1950 Juli	84.305	123.443	249	159	377	259	577	1.621	18,4	2.610	
Augustus	86.060	125.663	356	236	502	285	646	2.025	22,9	2.435	
September	87.630	128.269	410	291	584	400	672	2.357	25,7	2.019	
October	89.054	129.752	423	299	599	405	699	2.425	25,9	1.651	
November	93.340	134.414	409	286	577	395	716	2.383	24,1	1.337	
December	91.731	132.262	390	270	546	395	712	2.313	23,3	1.031	
1951 Januari	88.416	126.864	419	300	590	410	782	2.501	25,8	735	
Februari	90.289	129.031	314	221	548	304	729	2.116	22,2	529	
Maart	95.202	134.608	457	304	620	436	818	2.635	25,5	353	
April	95.622	134.919	425	320	615	413	795	2.569	24,7	260	
Mei	98.214	135.291	416	313	604	406	755	2.494	23,8	233	
Juni	93.277	132.134	437	322	626	424	789	2.598	24,3	234	
Juli	91.139	129.332	352	236	477	336	710	2.111	21,3	212	
Augustus	92.175	129.759	383	308	601	370	745	2.407	24,6	224	
September			387	305	583	403	730	2.408		211	

(1) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi. — (2) Op 31 December.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1936-1938 Maandgemiddelde	451	3.831	113	855	(1) 37	261	253	6,0	198	3,8
1949 Maandgemiddelde	414	4.461	63	603	(2) 34	312	315	5,6	256	2,3
1950 Maandgemiddelde	382	4.157	85	526	(2) 45	308	310	3,7	243	2,5
1950 Juli	300	4.279	48	487	33	220	212	2,2	155	1,4
Augustus	343	4.272	72	511	38	269	262	3,6	220	2,5
September	391	4.287	110	562	41	333	364	4,2	288	3,2
October	439	4.407	123	616	44	384	397	4,3	310	3,2
November	409	4.367	120	630	46	362	364	4,3	286	2,7
December	459	4.430	124	674	45	373	374	4,2	290	3,4
1951 Januari	475	4.450	152	681	49	380	400		319	
Februari	435	4.504	146	758	49	368	383		306	
Maart	511	4.521	175	717	49	411	423		330	
April	504	4.568	167	711	49	407	422		354	
Mei	521	4.561	142	744	49	404	410		316	
Juni	494	4.575	132	680	49	408	433		341	
Juli	509	4.617	109	673	49	389	390		278	
Augustus	536	4.631	130	698	49	413	429		328	
September	514	4.674	148	699		406	404		318	

(1) Op 31 December 1938. — (2) Op 31 December.

II — TEXTIELNIJVERHEID

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

56

TIJDVAK	SPINNERIJ (tonnen)						PRODUCTIE VAN RUWE WEEFSELS VAN GETOEW GEVALLEN (VOOR EIGEN BEKENING, VOOR OPENBARE LOONDIENTSTEN EN VOOR ORDERS) (ton.)					
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute	katoen	wol	rayonne
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol					
1949 Maandgemiddelde	616	3.686	183	6.181	846	1.485	1.484	422	2.658	4.955	1.780	438
1950 Maandgemiddelde	791	4.331	201	7.174	1.029	1.759	1.590	642	3.239	6.122	2.200	516
1950 Juli	675	3.797	175	6.256	1.010	1.181	1.264	635	3.195	5.547	1.759	523
Augustus	837	4.268	165	7.967	1.090	1.840	1.667	645	3.269	6.550	2.204	540
September	951	4.726	229	8.211	1.135	1.822	1.968	723	3.919	7.198	2.438	538
October	972	4.951	302	8.365	1.190	2.215	1.936	816	3.789	7.459	2.045	612
November	897	4.792	237	8.875	1.163	1.899	1.769	767	3.907	7.046	2.578	625
December	925	4.797	270	8.031	1.104	1.854	1.658	747	3.782	6.868	2.331	631
1951 Januari	1.074	5.064	333	7.853	1.170	2.017	1.379	794	3.675	7.347	2.437	608
Februari	937	5.388	297	8.099	1.159	1.998	1.375	801	3.647	7.802	2.920	648
Maart	994	5.799	275	9.438	1.293	1.943	1.490	871	3.884	8.050	2.676	746
April	1.014	5.612	322	8.359	730	1.715	1.528	806	3.669	7.622	2.703	705
Mei	917	5.229	293	8.527	627	1.627	1.621	744	3.481	7.202	2.479	627
Juni	1.092	6.235	275	8.326	569	1.406	1.591	770	4.131	6.925	2.282	590
Juli	826	5.222	229	5.962	433	771	1.022	623	3.661	5.173	1.714	393
Augustus	1.005	5.542	177	8.140	402	1.054	1.132	515	3.602	5.566	1.822	477
September	1.093	5.662	187	8.109	499	1.096	1.019					

(1) Incl. de jutetapijten. — (2) Weefsels in zuiver katoen of vermengd met rayonneefsels, incl. de katoenen dekens en tapijten, dwellen, matrastijken, stoffeerweefsels, fluweel en pantoffelstof voor 1948. Met ingang van 1949, werden de bijzondere weefsels ingedeeld naar hun aard, onder de rubrieken vlas, katoen, wol, rayonne en rayonneefsels. — (3) Incl. wollen dekens en tapijten.

III — DIVERSE PRODUCTIES

56

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

TIJDVAK	CEMENT	KALK	KALK-STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE- STELDE MEST- STOFFEN	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte mest- stoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d dag. komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538				15.462			
1949 Maandgemiddelde	243.750	128.794	114.883	14.205	12.619	4.956	20.101	1.545	153.079	15.095
1950 Maandgemiddelde	296.436	105.219	139.799	13.113	12.235	4.860	23.458	1.641	152.641	14.341
1950 Juli	286.149	90.133	133.032	10.397	9.361	1.105	18.837	1.307	178.159	17.790
Augustus	328.260	115.488	166.558	11.475	10.567	2.645	22.875	1.595	195.122	17.179
September	348.577	131.629	160.986	12.233	11.572	6.106	25.805	1.993	186.916	15.368
October	375.665	95.721	168.523	13.416	12.243	4.317	26.278	2.035	190.932	14.632
November	322.976	85.451	144.478	12.063	11.482	5.793	24.869	2.075	165.269	13.487
December	268.588	104.757	83.958	14.395	13.807	5.120	25.925	1.967	156.081	15.475
1951 Januari	240.587	150.630	129.606	15.182	13.330	9.431	27.512	2.175	143.776	16.746
Februari	322.928	155.135	160.251	13.769	12.565	10.940	23.667	4.398	103.231	16.146
Maart	390.363	131.538	171.775	16.325	14.628	10.629	25.995	4.541	104.505	12.891
April	377.316	127.082	187.971	14.555	12.920	6.042	22.740	4.778	122.461	14.565
Mei	384.899	85.706	187.308	16.667	15.218	3.313	22.809	3.870	216.406	12.141
Juni	393.648	128.809	238.090	16.307	15.342	222	23.742	4.743	256.532	13.827
Juli	380.805	132.897	216.473	16.697	15.855	1.137	18.993	4.123	269.675	13.781
Augustus	395.901	146.294	235.962	16.951	15.802	3.471	21.887	3.895	254.713	13.766
September	v 400.580	v 171.541	v 203.118	13.787	15.232	6.179	23.810	2.602	v 248.715	v 13.571

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

TIJDVAK	SUIKER				BIER- BROUWE- RIJEN	DISTIL- LEER- DERIJEN	LOCIFERS	VISSERIJ				
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand	In consump- tie gebracht				Aange- geven grond- stoffen (hoeveel- heid meel en suiker)	Voort- gebrachte alcohol	Productie	Verkoop van vis (2) op de vismijnen te Oostende, Blan- kenberge, Zebrugge en Nieuwpoort	
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker									Hoeveelheid	Waarde
	(tonnen)				(tonnen)	(hectoliters)	(miljoenen stukken)	(tonnen)	(duiz. fr.)			
1936-38 Maandgemiddelde	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	2.260	7.189			
1949 Maandgemiddelde	26.403	13.741	111.882	20.276	11.132	26.640	4.237	3.438	31.717			
1950 Maandgemiddelde	34.458	14.372	138.634	21.748	11.629	24.213	4.851	3.243	28.489			
1950 Juli	—	14.153	80.287	37.094	12.817	14.829	4.573	2.789	21.159			
Augustus	—	16.054	43.586	27.766	13.208	30.715	4.040	2.735	23.612			
September	2.043	18.090	12.288	26.244	11.801	24.738	5.579	2.332	25.828			
October	142.794	20.037	89.249	24.096	9.637	34.460	6.000	3.600	33.260			
November	161.110	18.412	185.125	15.758	9.909	25.209	5.351	3.015	31.370			
December	104.355	16.375	238.059	21.482	9.824	25.489	5.655	2.895	31.531			
1951 Januari	5.048	13.321	203.630	20.702	8.990	28.224	5.809	3.893	41.086			
Februari	—	13.507	156.048	20.567	10.760	21.439	5.718	3.577	37.711			
Maart	—	18.893	126.879	18.852	12.760	27.751	5.996	3.891	35.281			
April	—	13.627	111.673	17.543	12.237	26.256	6.019	3.182	33.452			
Mei	—	16.359	119.634	16.330	13.691	18.270	5.873	3.822	27.041			
Juni	—	14.315	118.446	17.688	14.690	21.691	6.499	3.100	23.718			
Juli	—	12.300	99.834	18.731	12.923	18.391	4.392	2.727	26.813			
Augustus	—	12.719	69.183	21.693	13.362	17.122	4.028					
September	7	12.484	25.486	37.631	11.890	21.539	4.244					

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRICISCHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

58

TIJDVAK	Voortbrenging (1)				Invoer [5]	Uitvoer [6]	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net [7] = [4]+[5]-[6]
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers [3]	Totaal voor België [4] = [1]+[2]+[3]			
	Gemeentebedrijven [1]	Particuliere maatschappijen [2]					
1936-1938 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1949 Maandgemiddelde	31.143	359.975	289.140	680.258	8.755	3.902	685.111
1950 Maandgemiddelde	31.204	387.592	287.939	706.735	12.092	4.653	714.174
1950 Juli	20.153	325.298	227.045	572.496	13.124	1.666	583.954
Augustus	25.664	367.643	255.601	648.908	18.901	1.328	666.481
September	30.677	398.631	295.156	724.464	12.989	1.468	735.985
October	35.580	436.109	327.129	798.818	6.459	7.437	797.840
November	36.661	438.863	320.521	796.045	8.652	11.400	793.297
December	40.907	475.393	323.180	839.480	12.513	13.821	838.172
1951 Januari	39.553	479.532	326.059	845.144	14.067	13.219	845.992
Februari	34.893	422.925	291.024	748.842	23.182	11.962	760.062
Maart	36.824	453.303	326.762	816.889	20.728	5.441	832.176
April	32.532	419.314	315.104	766.950	16.847	2.504	781.293
Mei	29.423	402.867	310.924	743.214	29.974	4.354	768.834
Juni	28.903	399.319	311.326	739.548	30.801	7.707	762.642
Juli	24.094	377.596	300.945	702.635	17.327	5.284	714.678
Augustus	28.142	399.484	326.997	754.623	25.626	4.101	776.148
September	29.676	418.707	333.603	781.986	8.781	7.779	782.988

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1948: 268. In het begin van het jaar 1949: 258; begin 1950: 247.

(1) Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

59

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Totaal in België geproduceerd gas [6] = [1] + [2] + [3] + [4] + [5]	Invoer [7]	Uitvoer [8]	Saldo: invoer min uitvoer [9] = [7] - [8]	Totaal in België beschikbaar gas [10] = [6] + [9]
	Regiebedrijven en verenigingen van gemeenten [1]	Particuliere vennootschappen [2]	Regiebedrijven [3]	Private vennootschappen						
				Productie bestemd voor de openbare voorziening [4]	Productie bestemd voor de nijverheid [5]					
1949 Maandgemiddelde	156	3.691	6.348	56.586	69.197	135.978	95	1.862	- 1.767	134.211
1950 Maandgemiddelde	182	2.373	5.651	51.577	60.692	120.475	119	1.770	- 1.651	118.824
1950 Juli	216	2.796	4.861	46.192	43.640	97.705	484	1.541	- 1.057	96.648
Augustus	219	2.458	4.832	48.791	54.348	110.648	488	1.401	- 913	109.735
September	208	1.431	5.258	61.557	64.708	123.162	74	1.560	- 1.486	121.676
October	174	2.174	5.821	52.848	67.189	128.206	30	1.794	- 1.764	126.442
November	147	6.368	6.154	49.136	61.771	123.596	29	1.908	- 1.879	121.717
December	165	3.333	6.929	61.225	67.534	139.186	31	2.207	- 2.176	137.010
1951 Januari	161	1.519	6.515	59.594	72.050	139.839	32	2.020	- 1.988	137.851
Februari	99	972	5.560	54.409	67.429	128.469	29	2.201	- 2.172	126.297
Maart	39	1.087	5.681	60.528	76.475	143.810	32	3.012	- 2.980	140.830
April	44	1.064	5.643	56.997	74.616	138.364	32	2.715	- 2.683	135.681
Mei	52	1.167	5.543	58.113	76.011	140.886	35	2.225	- 2.190	138.696
Juni	55	1.254	5.211	56.865	74.516	137.901	37	2.082	- 2.045	135.856
Juli	60	1.132	4.865	55.810	72.271	133.138	41	1.633	- 1.592	131.546
Augustus	59	1.294	5.028	56.953	77.055	140.389	45	1.642	- 1.597	138.792
September	56	1.259	5.235	56.894	73.970	137.414	46	2.005	- 1.959	135.455

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie door droge distillatie van de steenkool in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige bindingsbedrijven en gas uit de hoogovens worden gevoegd. Zij behelst niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas of gas uit de hoogovens die buiten de producerende fabriek worden vermengd met het gas voorkomend uit de droge distillatie van de steenkool met uitzondering van die welke rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen (kolengas of ander) en voor eigen doeleinden wordt verbruikt (voor het stoken der ovens, enz.).

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) is voor de openbare voorziening bestemd.
b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

A — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

65

Bron : Nationale Bank van België.

MAAND	GROOTWARENHUIZEN						WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS (1)					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1949	1950	1949	1950	1949	1950	1949	1950	1949	1950	1949	1950	1949	1950
September	388	779	469	661	453	613	351	491	191	244	392	577	463	921
October	491	515	463	489	444	518	346	363	195	241	394	428	511	510
November	436	440	397	456	677	791	379	328	196	230	446	445	449	476
December	427	497	465	504	813	830	455	447	209	258	498	588	459	554
	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951
Januari	430	614	464	641	433	555	338	445	227	224	445	564	556	795
Februari	352	617	418	772	390	550	324	439	220	227	417	545	412	866
Maart	440	515	458	666	444	647	347	409	242	265	452	565	512	713
April	429	442	458	584	464	562	344	372	229	249	439	501	464	530
Mei	437	404	471	538	450	527	347	376	228	248	432	504	470	467
Juni	407	441	418	521	478	571	366	375	242	264	445	497	392	417
Juli	447	431	419	495	558	595	498	367	230	204	630	450	459	357
Augustus	362	318	400	511	528	600	388	401	225	210	457	480	410	360
September	779	387	661	589	613	575	491	416	244	225	577	489	921	472

(1) De cijfers van de coöperaties en de patroons winkels werden vanaf Januari 1950 gerectificeerd om rekening te houden met de inlassing van een toegevoegde maatschappij.

B — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

MAAND	Algemeen indexcijfer	GROOTWARENHUIZEN MET MENIGVULDIGE AFDELINGEN						Meubilering	Huishouden		Tabak	Boek-papierhandel		Parfum.	Spelen, speelgoed, sport, reis							
		Voeding				Kleding			Totaal	Totaal		Roekgerief	Boekhandel			Papierhandel	Totaal	Toilet				
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Onderklederen, bijkom. kledingst. en opschikartikelen	Totaal	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, elektriciteit	Totaal	Roekgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet	
1950 Augustus	107	132	123	110	125	65	74	94	99	90	87	101	92	125	151	127	99	96	133	128	133	90
September	158	177	179	127	172	162	181	168	165	165	158	148	154	138	245	149	109	96	189	176	147	60
October	123	171	129	123	146	85	148	164	125	122	93	119	102	113	217	123	88	103	99	104	104	117
November	141	185	157	126	165	83	116	123	126	116	86	110	94	108	200	116	98	249	143	159	107	503
December	163	250	219	138	222	78	122	127	161	136	95	112	101	133	242	143	181	226	196	200	150	313
1951 Januari	141	209	172	126	182	120	92	118	143	132	178	106	152	126	194	132	97	104	116	114	135	48
Februari	141	204	177	125	182	149	124	109	125	128	169	153	163	133	183	138	91	93	104	103	127	52
Maart	144	230	194	138	202	111	142	133	122	122	131	149	138	145	215	162	105	125	109	111	125	90
April	129	196	155	134	170	96	154	143	116	117	111	135	120	126	198	133	102	103	103	103	108	82
Mei	122	185	157	122	165	80	133	135	114	110	98	137	112	120	182	126	84	93	89	89	105	88
Juni	128	184	145	130	160	89	144	145	130	123	93	136	109	121	180	127	88	125	90	95	115	109
Juli	126	163	131	126	144	76	136	138	134	122	98	138	112	122	180	128	83	109	92	94	124	145
Augustus	115	174	136	130	152	55	81	106	97	88	87	127	102	129	207	136	88	106	162	154	117	110
September	123	186	147	126	161	73	107	120	103	99	101	163	123	120	264	134	81	98	204	189	111	68
October	140	207	162	141	179	91	163	190	144	139	110	139	121	123	272	137	85	114	117	116	112	130

MAAND	GROTE ONDERNEMINGEN GESPECIALISEERD IN KLEDING				COÖPERATIEVEN								WINKELS MET BIJHUIZEN		GROOT- HANDEL			
	Algemeen indexcijfer	Heren	Dames	Ondergoed en bijkom. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room		Verschillende	Ondergoed, bijkom. kledingstukken, opschikartikelen	Schoenen
1950 Juli	72	74	62	129	134	102	157	83	88	82	144	158	114	117	176	114	115	160
Augustus	53	56	47	64	109	100	118	78	102	102	127	266	106	113	135	102	74	126
September	144	154	124	174	154	109	148	204	181	139	150	254	136	102	188	117	168	148
October	100	97	107	88	110	106	111	100	103	104	116	134	112	96	142	85	120	89
November	72	70	78	70	109	102	112	95	96	107	125	225	124	96	146	135	76	79
December	77	71	88	97	137	120	149	107	93	111	163	178	140	118	169	61	137	108
1951 Januari	93	106	67	110	134	98	149	136	88	102	117	119	104	89	140	90	104	121
Februari	124	141	92	132	142	101	140	193	147	135	148	95	106	96	137	107	109	113
Maart	114	120	101	129	141	119	145	141	177	148	184	120	126	108	152	97	132	103
April	95	93	97	98	123	111	128	104	143	121	190	184	112	104	142	91	111	91
Mei	90	93	85	80	120	111	128	92	121	124	107	166	111	115	148	111	121	93
Juni	73	74	71	83	119	118	130	77	107	105	116	198	113	103	150	107	106	96
Juli	71	67	74	130	109	107	120	69	124	98	120	198	108	116	126	124	129	88
Augustus	46	46	48	58	118	110	129	66	104	115	137	328	111	113	169	103	86	108
September	63	60	69	69	127	120	133	102	193	133	131	299	101	115	142	85	103	113

(*) Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 56.

II — TABAKVERBRUIK (Productie en invoer)

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak
	(duizenden stuks)			(tonnen)
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1949 Maandgemiddelde	7.073	21.753	701.157	832
1950 Maandgemiddelde	6.927	21.776	699.935	819
1950 Augustus	6.486	20.969	797.205	891
September	8.356	25.011	800.677	1.004
October	8.113	26.580	648.850	776
November	8.853	22.493	585.614	721
December	7.937	27.363	692.595	774
1951 Januari	6.520	21.188	741.111	803
Februari	3.317	11.952	693.708	647
Maart	2.120	5.557	843.089	685
April	2.575	45.602	838.294	1.179
Mei	5.806	32.572	576.610	786
Juni	5.610	24.267	523.280	783
Juli	4.886	18.831	722.835	818
Augustus	6.030	25.343	692.163	893
September	6.641	27.389	700.483	781
October	8.811	32.605	725.172	893

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schape, lammeren, geiten
	1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679
1949 Maandgemiddelde	17.261	3.533	11.386	35.794	4.815
1950 Maandgemiddelde	17.613	3.430	11.978	40.719	6.244
1950 Augustus	18.469	4.145	11.840	37.988	1.779
September	17.450	4.467	9.562	36.555	5.936
October	18.118	4.258	9.435	40.208	9.945
November	18.734	4.324	10.438	41.801	12.925
December	16.501	4.464	8.669	34.993	14.557
1951 Januari	20.867	5.415	11.951	40.415	9.597
Februari	15.845	4.547	11.308	28.851	5.435
Maart	16.191	4.294	12.647	28.740	4.402
April	17.778	3.598	14.080	32.628	2.463
Mei	18.491	3.442	14.713	36.086	2.417
Juni	15.655	2.812	11.510	30.538	1.586
Juli	15.551	2.691	9.866	28.512	1.371
Augustus	20.072	3.763	12.431	34.298	2.247
September	17.993	3.201	9.654	28.839	4.737
October	22.733	3.814	10.937	39.664	14.816

67

VERVOER

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overschot der globale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussenkomst van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemiddelde (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1949 Maandgemiddelde	199,9	421,8	34,9	656,6	216,7	873,3	881,5	— 8,2	100,9
1950 Maandgemiddelde	245,1	469,4	32,5	737,0	120,4	857,4	842,3	15,1	98,2
1950 Juli	302,6	368,0	23,2	693,8	121,0	814,8	820,1	— 5,3	100,7
Augustus	294,3	399,0	25,1	718,4	121,0	839,4	832,6	6,8	99,2
September	254,8	531,3	27,5	813,6	120,0	933,6	851,5	82,1	91,2
October	235,8	577,0	46,2	859,0	123,0	982,0	852,2	129,8	86,8
November	211,5	541,2	48,6	801,3	113,0	914,3	814,2	100,1	89,1
December	239,7	494,1	52,7	786,5	113,0	899,5	853,2	46,3	94,9
1951 Januari	233,9	532,4	40,4	806,7	91,7	898,4	883,9	14,5	98,4
Februari	202,1	505,8	30,3	738,2	91,7	829,9	846,9	— 17,0	102,1
Maart	239,3	568,5	31,2	839,0	91,7	930,7	899,6	31,1	96,7
April	231,9	534,2	29,8	795,9	91,6	887,5	859,2	28,3	96,8
Mei	246,6	585,0	30,0	861,6	91,7	953,3	885,6	67,7	92,9
Juni	238,2	590,6	44,3	873,1	91,7	964,8	945,8	19,0	98,0
Juli	326,0	520,8	30,0	876,8	91,6	968,4	924,8	43,6	95,5
Augustus	303,2	559,9	32,4	895,5	91,7	987,2	910,7	76,5	92,2
September	271,2	557,5	30,1	858,8	91,6	950,4	881,8	68,6	92,8

(1) Nord-Belge inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat voor de ontoereikendheid van tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen te ver-
goeden.

70 I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN
(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)			Totaal
Belgisch binnenl. vervoer		Internat. vervoer	Doorvoer								
1938 Maandgemidd. (3)	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	6.169	186	154	88	428
1949 Maandgemiddelde	300.931	95.949	45.426	346.357	18.451	593	5.011	195	178	99	472
1950 Maandgemiddelde	296.111	94.630	49.696	345.807	18.079	587	5.055	199	166	90	455
1950 Juli	231.065	65.552	41.494	272.559	16.087	609	3.856	157	130	77	304
Augustus	276.562	87.435	41.236	317.798	17.231	643	4.319	209	109	45	363
September	343.036	110.922	52.945	395.981	17.959	584	5.839	241	180	92	513
October	376.617	112.717	61.030	437.647	18.214	582	6.637	265	198	116	579
November	344.850	107.997	62.084	406.934	20.078	582	6.296	230	193	134	557
December	308.037	104.694	61.399	369.436	19.178	575	5.605	203	191	121	515
1951 Januari	323.645	117.570	60.170	393.815	20.025	600	5.846	227	211	111	549
Februari	304.620	95.943	57.941	362.561	18.162	545	5.464	213	194	103	510
Maart	348.816	116.465	62.461	411.277	19.168	609	6.198	244	206	126	576
April	335.978	111.869	58.862	394.840	17.840	570	5.774	236	170	100	506
Mei	327.282	107.306	62.316	389.598	19.199	629	5.868	235	190	113	538
Juni	345.236	110.951	63.307	408.543	17.491	588	5.970	248	198	89	535
Juli	304.493	90.312	56.223	360.716	17.462	654	5.594	216	208	118	542
Augustus	336.495	101.595	55.493	391.998	17.560	651	6.032	235	214	125	574
September	337.255	98.703	59.994	397.249	18.238	592	6.083	245	223	110	578

- A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).
 B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.
 C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

- (1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.
 (2) Militair vervoer niet inbegrepen.
 (3) Nord-Beige inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)
 2° Vervoer der voornaamste zware goederen
 A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Erteën	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier., kleding	Chemische en artsenijskundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2)	428	6.189	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1949 Maandgemiddelde	472	5.011	289	1.796	583	632	428	568	38	209	70	398
1950 Maandgemiddelde	455	5.055	300	1.897	418	643	412	662	38	249	80	356
1950 Juli	364	3.856	113	1.392	315	476	383	636	20	176	73	272
Augustus	363	4.319	117	1.779	275	367	400	709	71	181	82	338
September	513	5.839	191	2.219	444	768	484	892	62	282	88	409
October	579	6.637	758	2.299	522	821	479	875	36	311	97	439
November	557	6.296	860	2.205	504	852	433	641	30	259	93	419
December	515	5.605	565	2.147	549	845	345	392	37	264	90	371
1951 Januari	549	5.846	221	2.379	617	846	409	511	40	289	109	425
Februari	510	5.464	204	1.982	609	736	437	634	39	278	84	461
Maart	576	6.198	187	2.378	589	863	491	711	36	332	92	519
April	506	5.774	162	2.279	483	785	465	740	24	265	87	484
Mei	538	5.868	191	2.206	567	816	494	795	22	241	89	447
Juni	535	5.970	122	2.231	631	767	534	875	22	254	90	454
Juli	542	5.594	115	1.883	685	779	514	809	21	256	86	445
Augustus	574	6.032	115	2.094	684	839	549	844	53	283	94	477
September	578	6.083	119	2.007	767	801	524	917	117	261	93	487

- (1) Militair vervoer niet inbegrepen.
 (2) Nord-Beige inbegrepen.

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groeven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, looier-, kleding	Chemische en artseneij-kundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Buur-spoorweg.	
												Vervoerde ton-kilom. (dui-zenden)	
(duizenden tonnen)													
1938 Maandgemid. (1)	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858	
1949 Maandgemid. . .	3.188	162	1.606	12	194	308	458	12	104	26	306	3.033	
1950 Maandgemid. . .	3.266	186	1.605	12	188	286	560	9	122	28	280	3.523	
1950 September	3.862	121	1.912	11	224	329	745	20	144	37	319	3.893	
October	4.366	625	1.925	13	228	329	712	6	139	37	352	6.586	
November	4.009	685	1.811	9	219	280	522	4	117	30	332	6.211	
December	3.431	419	1.814	22	216	198	311	5	128	28	290	3.952	
1951 Januari	3.562	74	2.074	17	243	226	406	6	135	36	345	2.217	
Februari	3.361	51	1.705	17	219	286	528	5	141	29	330	2.459	
Maart	3.902	51	2.058	20	234	332	588	5	150	32	432	2.632	
April	3.806	46	1.988	18	254	331	607	4	122	33	403	2.669	
Mei	3.735	41	1.900	20	233	349	652	4	118	36	382	2.924	
Juni	3.909	32	1.935	20	266	364	728	4	126	40	394	2.997	
Juli	3.354	44	1.573	20	195	336	664	3	118	33	368	2.805	
Augustus	3.709	36	1.753	17	229	365	694	32	142	34	407	3.050	
September	3.766	53	1.708	20	229	355	757	69	126	39	410	2.961	

(1) Nord-Beige inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

71

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			AANGEKOMEN			VERTROKKEN		
	Aantal schepen	Belgische tonnenmaat (dui-zenden register-tonnen)	Goederen (dui-zenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen		Goederen (dui-zenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Laad- vermogen (dui-zenden m3)	Goederen (dui-zenden metrieke tonnen) (2)	Aantal schepen	Laad- vermogen (dui-zenden m3)	Goederen (dui-zenden metrieke tonnen) (2)
1938-1938												
Maandgem.	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317		3.762	1.268	
1949 Maandg.	795	1.817	942	655	140	707	2.803	1.095	401	2.794	1.095	553
1950 Maandg.	807	1.884	870	669	135	900	2.978	1.228	568	2.937	1.207	593
1950 October	992	2.415	1.140	840	128	969	3.630	1.500	689	3.492	1.462	737
Novem.	906	2.238	1.121	773	125	1.036	3.019	1.282	617	3.222	1.351	723
Decem.	933	2.376	1.085	756	155	1.544	3.215	1.371	693	3.041	1.272	699
1951 Januari	909	2.106	1.087	795	156	1.188	3.360	1.439	672	3.587	1.553	814
Febr.	873	1.944	1.133	724	127	1.208	3.352	1.427	660	3.422	1.440	810
Maart	990	2.265	1.245	855	138	1.215	3.792	1.631	758	3.830	1.636	942
April	971	2.297	1.269	839	125	1.243	3.546	1.647	752	3.668	1.605	867
Mei	978	2.182	1.204	854	133	1.074	3.439	1.482	737	3.610	1.549	850
Juni	946	2.092	1.269	813	139	1.276	3.505	1.488	709	3.461	1.514	809
Juli	1.004	2.212	1.144	832	170	1.228	3.489	1.506	697	3.495	1.444	805
August.	950	2.213	1.187	767	181	1.228	3.423	1.446	667	3.511	1.484	849
Septem.	902	2.026	1.303	732	172	1.122	3.456	1.521	674	3.465	1.467	815
October	1.001	2.341		844	158		4.023	1.646	697	4.179	1.691	939

(1) Internationaal verkeer. — (2) Internationaal en binnenlands verkeer.

TIJDVAK	ZEESCHEEPVAART: INTERNATIONAAL VERKEER.							
	Voedingsproducten en dranken		Ruwe en eenvoudig bereide stoffen		Fabricaten		Totaal (1)	
	Uitvoer (2)	Voltooid doorvoer	Uitvoer (2)	Voltooid doorvoer	Uitvoer (2)	Voltooid doorvoer	Uitvoer (2)	Voltooid doorvoer
Geladen goederen (ladingen): (duizenden metrieke tonnen bruto-gewicht).								
1949 Maandgemid. . .	6	12	259	84	258	99	524	105
1950 Maandgemid. . .	16	10	345	112	233	184	594	306
1950 September	5	2	230	35	116	41	351	78
October	11	10	360	96	279	213	650	319
November	33	11	382	72	323	215	738	298
December	42	15	556	156	416	359	1.014	530
1951 Januari	21	11	436	100	325	295	782	406
Februari	18	15	424	186	304	261	746	462
Maart	20	10	386	99	378	322	784	431
April	16	12	461	132	367	255	844	399
Mei	14	12	377	85	355	231	746	328
Juni	15	16	475	102	408	259	898	378
Juli	12	17	408	172	304	315	724	504
Augustus	19	23	417	128	367	274	803	425
September	19	10	367	126	342	258	728	394

(1) Incl.: levende dieren, onbewerkt goud en zilver en gouden en zilverer. munt, niet-klasseerbare goederen.

(2) Bijzondere handel.

III — HAVENVERKEER (vervolg)

a) Haven van Antwerpen

71

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZESCHEPVAART : INTERNATIONAAL TRAFIEK.											
	Voedingsproducten en dranken			Ruwe of eenvoudige bereide stoffen			Fabricaten			Totaal (1)		
	Invoer (2)	In stapel-huis opge-slagen	Met het oog op doorvoer	Invoer (2)	In stapel-huis opge-slagen	Met het oog op doorvoer	Invoer (2)	In stapel-huis opge-slagen	Met het oog op doorvoer	Invoer (2)	In stapel-huis opge-slagen	Met het oog op doorvoer
<i>Binnengekomen goederen (lossingen): Duizenden metrieke tonnen (bruto-gewicht).</i>												
1949 Maandgemiddelde ..	167	7	87	461	41	131	20	3	21	651	51	240
1950 Maandgemiddelde ..	157	6	86	423	46	109	19	3	20	600	55	215
1950 September	166	3	90	383	47	59	27	3	12	576	53	162
October	200	3	88	593	51	161	21	3	20	814	57	260
November	138	2	122	589	53	159	23	3	30	751	58	312
December	175	2	102	560	60	140	21	2	22	756	64	285
1951 Januari	158	3	108	568	48	154	24	2	22	760	53	284
Februari	193	10	103	542	19	201	25	3	37	760	32	341
Maart	239	5	127	609	59	154	25	3	24	873	67	305
April	195	18	136	617	51	196	24	3	27	837	72	360
Mei	183	30	116	591	62	167	24	2	29	798	94	312
Juni	183	11	118	689	27	187	20	2	31	893	40	336
Juli	131	9	116	554	40	238	23	2	30	708	51	385
Augustus	166	2	72	648	20	228	20	2	28	834	24	329
September	135	3	118	724	59	214	27	2	20	887	64	352

(1) Incl.: levende dieren, onbewerkt goud en zilver en gouden en zilveren munt, niet klasseerbare goederen.
(2) Bijzondere handel.

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			GOEDEREN (1) (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Gelost	Geladen
1936-38 Maandgemiddelde ..	169	177	208	170	178	92	174	152
1949 Maandgemiddelde ..	105	118	132	105	119	60	82	35
1950 Maandgemiddelde ..	122	117	108	121	116	74	117	43
1950 October	150	135	157	133	114	63	148	35
November	162	153	147	174	172	44	117	48
December	154	134	127	144	119	124	104	54
1951 Januari	170	136	142	178	146	108	83	43
Februari	122	99	114	131	109	104	122	62
Maart	150	130	146	141	122	77	152	72
April	153	122	116	153	121	78	137	82
Mei	156	114	147	157	115	74	147	77
Juni	151	115	129	156	116	78	153	84
Juli	146	113	66	146	109	65	137	64
Augustus	166	137	164	167	144	83	204	73
September	134	115	128	131	113	80	246	94
October	149	122		153	124			

(1) Internationaal verkeer.

IV — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	GELADEN SCHEPEN														
	Aantal					Duizenden metrieke tonnen					Millioenen ton-km.				
	Binnen-verkeer	Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehele verkeer	Binnen-verkeer	Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehele verkeer	Binnen-verkeer	Invoer	Uitvoer	Door-voer	Gehele verkeer
1949 Maandgemiddelde ..	5.541	1.983	1.623	336	9.483	1.302	633	520	90	2.545	138,6	35,3	33,3	11,4	219,1
1950 Maandgemiddelde ..	6.020	2.435	1.814	317	10.586	1.437	905	609	72	3.023	150,9	50,3	39,6	9,0	249,8
1950 Augustus	5.525	2.450	1.516	391	9.882	1.233	774	451	90	2.548	123,3	47,6	33,3	11,5	215,7
September	7.116	2.767	1.840	314	12.037	1.641	979	621	71	3.312	168,2	54,4	38,0	9,1	269,7
October	7.413	2.892	1.993	395	12.693	1.779	1.144	697	92	3.712	185,0	64,3	43,9	11,6	304,8
November	6.302	2.484	2.011	339	11.136	1.594	918	748	79	3.337	116,0	51,9	44,0	9,8	221,7
December	5.605	2.044	1.646	307	9.602	1.401	869	646	75	2.991	148,3	48,2	37,0	9,2	242,7
1951 Januari	4.961	1.890	1.422	282	8.555	1.321	785	584	70	2.760	138,5	40,0	30,0	7,7	216,2
Februari	5.766	2.451	1.695	297	10.209	1.445	966	657	72	3.140	157,5	56,1	36,0	9,2	258,8
Maart	6.477	2.853	2.138	323	11.791	1.649	1.098	796	80	3.623	179,8	64,2	46,1	9,9	300,0
April	6.335	2.854	2.259	360	11.808	1.627	1.119	835	87	3.668	180,7	63,5	48,9	11,1	304,2
Mei	6.146	2.789	2.283	314	11.532	1.532	1.092	768	69	3.461	174,3	62,3	51,2	9,2	297,0
Juni	6.404	2.814	2.257	304	11.779	1.645	1.105	766	66	3.582	180,5	66,5	48,9	7,9	303,8
Juli	5.650	2.850	2.306	281	11.427	1.473	1.069	791	61	3.394	163,1	65,2	51,7	8,4	288,4
Augustus	5.702	3.308	2.392	308	11.710	1.459	1.167	849	74	3.539	159,4	72,0	52,3	10,0	293,7

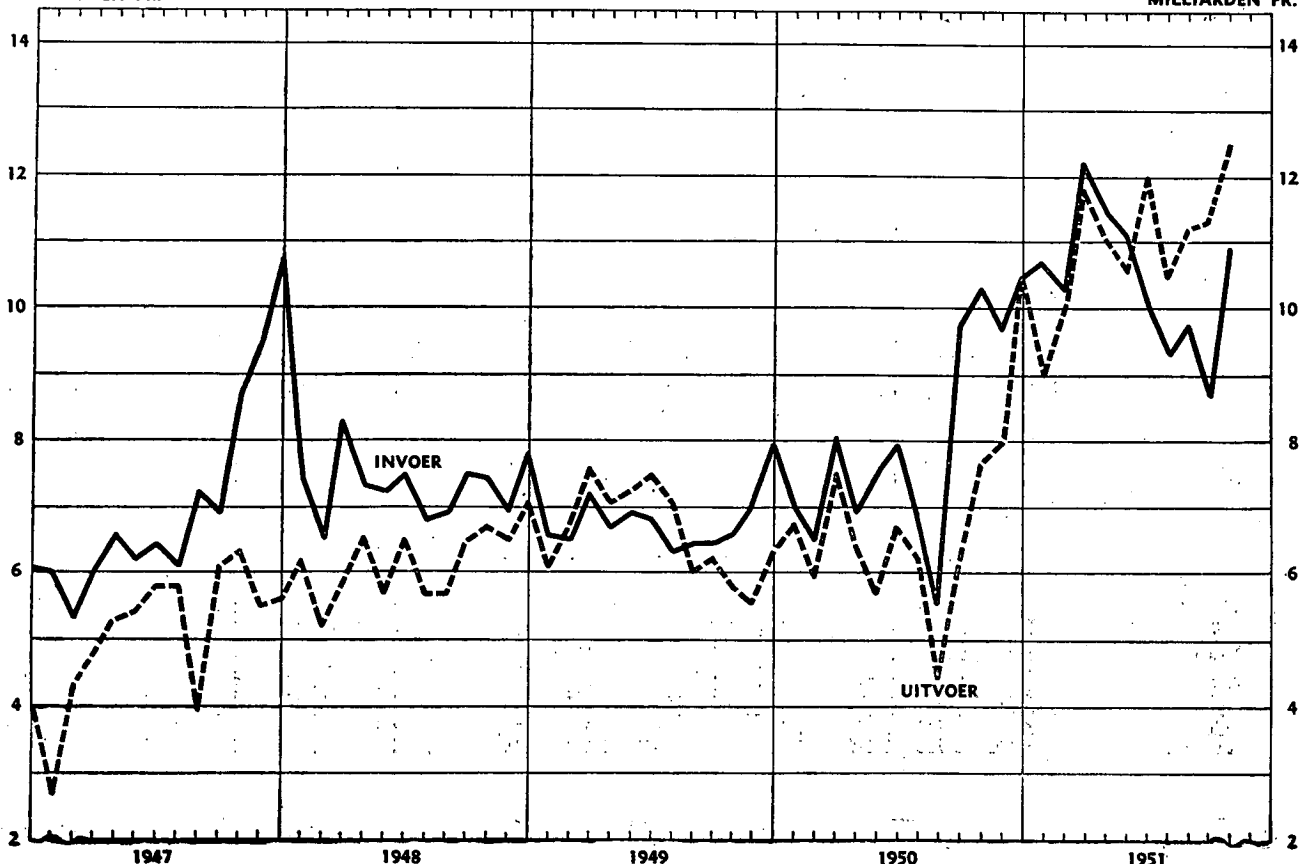
**BIJZONDERE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN**
SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMENE NOMENCLATUUR
AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (miljoenen franken)					GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	UITVOER- (+) OF INVOERSALDO (-) VAN DE HANDELSBALANS (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER IN %	
	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel ver- werkte stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- middelen en dranken	Ruwe of enkel ver- werkte stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt				Totaal
INVOER														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1949 Maandgemidd.	4,3	251,4	1.974,1	65,8	2.295,6	72,9	1.603,1	2.952,8	2.129,1	52,0	6.809,9	2.966		
1950 Maandgemidd.	1,5	256,1	2.125,1	95,8	2.478,5	22,4	1.613,2	3.833,2	2.595,3	61,2	8.125,3	3.278		
1950 Augustus	0,8	223,3	1.702,8	77,7	2.004,6	11,4	1.270,5	2.357,9	1.918,7	52,2	5.610,7	2.799		
September	1,3	282,8	2.177,3	120,7	2.582,1	18,2	2.121,2	4.459,9	3.107,3	52,5	9.759,1	3.780		
October	1,3	313,7	2.690,0	108,9	3.113,9	17,6	2.290,5	4.704,8	3.230,7	97,5	10.341,1	3.321		
November	1,2	238,9	2.555,8	117,4	2.913,3	17,8	1.816,7	4.815,6	3.005,4	40,1	9.695,6	3.328		
December	2,0	276,9	2.492,9	99,1	2.870,9	26,6	1.720,3	5.721,5	2.847,5	38,1	10.354,0	3.607		
1951 Januari	2,4	250,9	2.301,6	101,6	2.656,5	28,4	1.719,5	5.834,6	3.008,8	62,3	10.653,6	4.010		
Februari	2,3	319,2	2.571,7	102,4	2.995,6	31,6	1.889,5	5.169,2	3.103,1	65,0	10.258,4	3.424		
Maart	2,1	365,1	2.787,6	119,8	3.274,6	31,0	2.490,8	5.805,7	3.804,4	89,5	12.221,4	3.732		
April	2,5	308,4	2.691,4	120,1	3.122,4	40,8	2.153,6	5.578,9	3.521,9	65,0	11.360,2	3.638		
Mei	2,2	296,2	2.696,9	118,6	3.113,9	39,5	1.964,4	5.417,8	3.562,5	79,0	11.063,2	3.543		
Juni	1,6	276,6	2.857,1	114,3	3.249,7	28,5	1.626,5	4.972,6	3.304,3	116,3	10.048,2	3.092		
Juli	0,5	220,6	2.592,6	109,7	2.923,4	9,9	1.453,5	4.838,7	3.001,2	68,1	9.371,4	3.206		
Augustus	1,0	253,6	2.835,1	101,4	3.191,1	20,1	1.584,1	5.053,4	2.894,6	86,7	9.638,9	3.021		
September	1,2	216,8	2.872,4	108,3	3.198,7	19,0	1.570,2	4.157,7	2.891,7	70,3	8.708,9	2.723		
October					3.482,9						10.936,9	3.140		
UITVOER														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	-159,4	92,1
1949 Maandgemidd.	—	27,9	782,5	399,8	1.210,2	3,7	262,1	1.993,2	4.374,6	15,4	6.649,1	5.493	-160,8	97,6
1950 Maandgemidd.	0,1	47,4	928,1	387,8	1.363,4	4,4	406,7	2.374,4	4.072,5	22,9	6.880,9	5.047	-1.244,4	84,7
1950 Augustus	—	27,7	629,0	236,8	893,5	1,1	278,8	1.536,2	2.510,6	44,1	4.370,8	4.892	-1.239,9	77,9
September	0,1	26,2	768,2	323,7	1.118,2	2,7	282,3	2.427,1	3.418,5	15,7	6.146,2	5.497	-3.612,9	63,0
October	0,1	44,9	905,0	433,7	1.383,7	3,9	396,4	2.675,5	4.614,2	21,7	7.711,7	5.574	-2.629,4	74,6
November	0,1	75,1	1.005,1	471,2	1.551,5	6,1	646,6	2.643,9	4.719,8	12,9	8.029,3	5.175	-1.666,3	82,8
December	0,1	77,9	1.222,5	581,0	1.881,5	6,1	737,7	3.651,7	6.049,0	15,4	10.459,9	5.559	+105,9	101,0
1951 Januari	0,1	51,5	950,1	488,5	1.490,2	2,7	553,0	2.979,3	5.463,9	19,0	9.017,9	6.051	-1.635,9	84,6
Februari	—	80,3	914,6	487,6	1.482,5	2,6	724,1	3.714,8	5.457,6	7,5	9.906,6	6.682	-351,8	96,6
Maart	0,1	77,5	1.019,2	575,0	1.671,9	4,6	703,8	4.079,9	6.914,7	37,6	11.770,6	7.040	-450,8	96,3
April	—	83,0	1.095,7	550,3	1.729,0	1,6	623,1	3.550,7	6.847,4	49,0	11.071,8	6.404	-288,4	97,5
Mei	0,1	46,1	1.026,4	547,8	1.620,4	3,9	445,9	3.064,5	6.972,9	34,8	10.522,0	6.493	-541,2	95,1
Juni	1,3	39,8	1.169,0	605,6	1.815,7	36,1	537,9	3.449,7	7.844,3	19,1	11.887,1	6.547	+1.838,9	118,3
Juli	2,5	28,0	1.102,9	490,6	1.624,0	71,7	506,7	3.023,0	6.800,7	20,1	10.422,2	6.418	+1.050,8	111,2
Augustus	2,6	43,3	1.187,7	550,7	1.784,3	79,6	625,4	3.163,5	7.275,7	24,9	11.169,1	6.260	+1.530,2	115,9
September	2,5	41,9	1.126,7	528,0	1.702,1	80,3	611,1	3.101,2	7.494,1	31,9	11.318,6	6.650	+2.609,7	130,0
October					1.895,3						12.476,6	6.583	+1.539,7	114,1

MILLIARDEN FR.

MILLIARDEN FR.

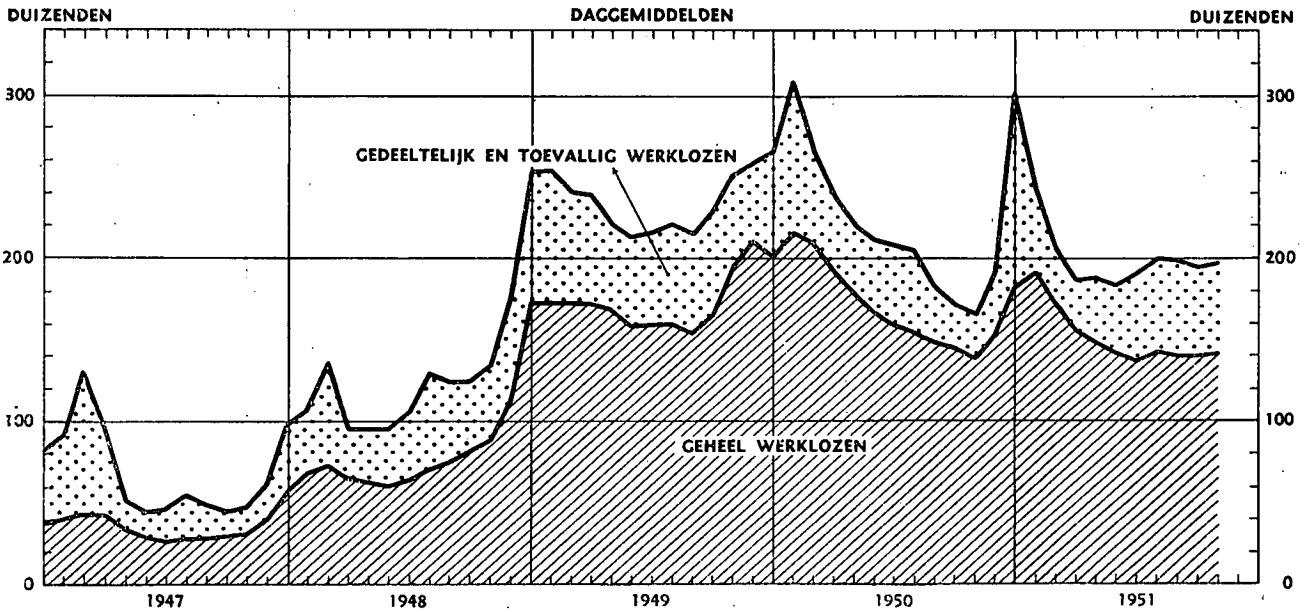

WERKLOOSHEID

I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN TIJDENS DE MAAND			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
1950 October	178.835	109.471	288.306	138.000	25.994	163.994	4.014	751	4.765
November	186.693	127.119	313.812	153.198	37.826	191.024	3.531	871	4.402
December	222.195	296.331	518.526	181.316	120.314	301.630	5.077	3.415	8.492
1951 Januari	231.259	151.707	382.966	189.888	50.949	240.837	4.563	1.194	5.757
Februari	204.404	103.580	307.984	171.482	31.877	203.359	4.121	760	4.881
Maart	184.105	120.174	304.279	154.842	30.959	185.801	3.560	711	4.271
April	182.353	170.005	352.358	146.696	40.356	187.052	4.112	1.131	5.243
Mei	173.118	143.495	316.613	140.362	42.088	182.430	3.233	962	4.195
Juni	169.311	148.294	317.605	135.517	55.181	190.698	3.259	1.320	4.579
Juli	185.333	183.043	368.376	141.242	58.947	200.189	4.095	1.702	5.797
Augustus	177.054	183.355	360.409	138.914	60.276	199.190	3.200	1.381	4.581
September	188.289	167.757	356.046	139.800	53.728	193.528	4.199	1.606	5.805
October				140.795	56.340	197.135			

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: Steunfonds voor Werklozen.

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde der maand													
1950 October	—	—	28	163.994	49.640	29.780	27.051	30.296	13.248	6.312	4.339	655	2.673
November	—	—	23	191.024	54.518	34.371	31.842	35.445	16.508	8.246	5.273	1.455	3.366
December	—	—	28	301.630	70.039	51.941	50.904	57.622	30.938	16.655	10.640	5.065	7.826
1951 Januari	—	—	24	240.837	63.375	44.885	40.095	45.147	20.208	11.330	7.630	3.289	4.878
Februari	—	—	26	203.359	55.689	38.979	35.399	37.337	16.548	8.095	6.131	1.705	3.476
Maart	—	—	23	185.801	50.206	35.637	32.850	34.744	14.342	7.457	6.012	1.448	3.105
April	—	—	28	187.052	50.299	34.911	33.539	37.019	14.732	7.558	5.429	788	2.777
Mei	—	—	23	182.430	48.093	34.504	31.934	37.609	14.967	7.534	4.961	354	2.474
Juni	—	—	24	190.698	47.434	36.672	31.435	42.541	16.323	9.078	4.585	353	2.277
Juli	—	—	29	200.189	47.474	37.446	33.779	48.132	15.880	10.057	4.751	367	2.303
Augustus	—	—	23	199.190	45.070	36.281	34.551	48.765	16.019	11.153	4.722	333	2.296
September	—	—	30	193.528	47.348	34.141	34.674	44.990	14.525	10.807	4.341	380	2.322
October	—	—	23	197.135									
Daggemiddelde der week													
1951 September	2	8	6	194.438	47.033	34.968	33.328	46.276	15.153	10.641	4.322	301	2.356
	9	15	6	192.959	46.796	34.386	33.709	45.689	14.390	11.067	4.201	397	2.324
	16	22	6	193.268	48.117	34.123	34.748	44.640	14.139	10.710	4.120	365	2.306
	23	29	6	192.865	46.953	33.717	35.545	44.510	14.562	10.811	4.114	360	2.293
	30	6	6	194.112	47.835	33.514	36.038	43.836	14.384	10.806	4.049	418	2.332
October	7	13	6	189.598	47.507	32.740	35.260	42.852	13.986	10.645	3.933	385	2.290
	14	20	6	191.100	48.446	32.504	35.852	42.986	13.877	10.901	3.887	391	2.266
	21	27	6	193.138	49.319	32.599	36.194	43.392	13.921	11.004	3.949	393	2.367
	28	3	5	218.218	51.681	35.269	44.003	51.388	15.280	12.892	4.646	547	2.512
November	4	10	6	203.446	51.424	34.771	38.806	45.657	14.382	11.266	4.163	540	2.457
	11	17	6	207.343	51.163	35.918	39.226	46.851	14.590	11.789	4.596	654	2.558
	18	24	6	216.972	53.483	37.365	40.873	48.569	15.430	12.450	5.058	1.119	2.625

III — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEROEPSGROEP

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen)

Bron: *Steuinfonds der Werklozen.*

Tijdvak	Landbouw	Bos, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoen-, nijverheid	Voeding	Verkeer	Haven-arbeiders	Scheeps-herstellers	Hotels-spijshuizen	Huispersoneel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal	
Volledig werklozen																										
1950 Juli	9.420	1.089	1.130	956	2.983	4.641	19.496	8.888	27.570	2.012	1.263	1.482	12.691	10.183	3.907	9.954	13.990	—	—	3.345	3.286	482	12.979	1.187	152.934	
Augustus	7.592	1.030	1.135	884	2.912	2.435	18.727	8.994	26.921	1.970	1.126	1.440	11.700	11.321	3.961	9.559	13.586	—	—	3.270	3.310	479	13.082	1.229	146.663	
September	7.633	1.147	1.099	783	3.117	3.238	18.575	8.479	25.068	1.837	1.148	1.461	11.058	9.291	3.214	9.605	13.489	—	—	4.518	3.791	511	13.587	1.271	143.920	
October	6.247	979	983	675	4.211	3.068	17.898	7.878	23.109	1.645	1.064	1.418	10.354	7.989	2.901	9.359	13.282	—	—	5.457	4.120	532	13.677	1.154	138.000	
November	10.313	1.003	1.087	783	5.272	3.165	21.754	8.676	23.360	1.726	1.091	1.430	10.771	9.653	3.514	10.097	14.162	—	—	5.728	4.188	547	13.748	1.130	153.198	
December	13.582	1.239	1.109	944	6.476	3.086	30.599	11.401	25.617	1.933	1.122	1.456	12.425	13.151	4.682	11.530	15.067	—	—	5.741	4.346	582	14.099	1.129	181.316	
1951 Januari	14.528	1.176	1.097	1.042	7.073	2.798	32.824	12.625	26.156	1.893	1.122	1.591	12.651	14.556	4.212	12.495	15.535	—	—	5.728	4.487	620	14.538	1.141	189.888	
Februari	13.843	924	1.036	882	6.282	2.560	28.152	10.671	23.026	1.605	1.079	1.488	11.977	11.085	3.405	12.237	14.899	—	—	5.827	4.689	590	14.215	1.110	171.482	
Maart	12.396	849	989	750	5.045	2.443	24.332	8.934	20.146	1.687	1.071	1.387	11.388	8.933	2.965	11.887	14.200	—	—	5.498	4.561	562	13.737	1.082	154.842	
April	11.041	845	930	724	3.520	2.965	21.399	8.319	18.683	1.746	1.051	1.377	11.438	9.291	3.115	11.389	13.886	—	—	5.292	4.575	608	13.320	1.182	146.696	
Mei	8.377	901	888	652	2.991	2.825	18.029	8.093	17.741	1.728	1.121	1.353	12.093	10.942	3.928	10.875	13.603	—	—	4.981	4.507	532	12.901	1.301	140.362	
Juni	6.012	896	835	541	2.780	2.749	15.669	7.213	16.286	1.850	1.101	1.333	13.326	13.416	4.917	9.866	13.338	—	—	4.614	4.409	501	12.416	1.449	135.517	
Juli	8.596	822	827	527	2.830	3.079	15.343	7.306	15.657	1.955	1.163	1.311	16.421	15.647	5.676	9.436	12.975	—	—	3.609	4.113	473	12.259	1.217	141.242	
Augustus	6.918	777	778	496	2.829	2.130	15.097	7.052	15.787	1.895	1.161	1.332	17.892	16.263	5.129	9.190	12.928	—	—	3.500	4.087	384	12.073	1.216	138.914	
September	6.431	787	763	542	3.517	2.994	14.662	7.083	15.768	1.847	1.278	1.384	18.220	14.122	4.370	9.289	13.057	—	—	4.959	4.527	448	12.597	1.155	139.800	

Gedeeltelijke en toevallige werklozen

1950 Juli	809	245	4.868	574	1.167	301	3.536	1.875	8.605	548	377	380	8.049	6.135	4.889	1.941	2.038	3.768	480	292	263	47	398	47	51.632
Augustus	536	233	1.125	173	752	85	2.029	1.633	4.495	372	355	296	6.064	5.006	2.870	1.543	1.763	1.604	1.389	281	275	55	343	42	33.319
September	788	422	319	209	699	132	2.274	1.233	3.228	172	197	235	4.432	2.838	1.303	1.211	1.527	2.567	1.529	306	243	61	346	80	26.351
October	794	336	86	103	544	155	2.079	1.223	2.879	212	214	169	3.699	3.040	1.383	1.893	1.961	3.110	1.080	347	243	48	324	72	25.994
November	957	670	89	488	737	134	6.469	1.663	3.010	493	248	189	4.037	5.926	3.540	2.163	2.337	2.682	857	359	250	51	402	75	37.826
December	3.311	2.432	336	4.829	2.109	179	54.627	7.760	7.066	588	324	257	9.544	10.053	5.333	2.842	4.391	2.424	445	388	355	70	579	72	120.314
1951 Januari	1.364	952	145	649	1.086	118	12.820	3.524	3.922	383	318	242	6.311	6.766	2.317	2.320	2.666	3.594	149	378	304	75	479	67	50.949
Februari	866	659	1.103	165	717	78	4.239	1.644	2.420	251	169	215	5.129	3.700	1.095	1.999	2.117	4.026	123	359	266	53	421	63	31.877
Maart	721	652	109	182	755	149	5.969	1.345	2.151	249	179	247	5.734	3.179	1.141	2.015	2.008	2.960	41	378	249	53	427	66	30.959
April	610	426	538	196	742	367	3.554	1.576	2.706	367	378	338	10.108	5.599	3.581	2.149	2.210	3.505	241	379	259	50	417	60	40.356
Mei	633	374	43	222	686	289	3.181	1.417	2.281	371	279	275	10.495	7.044	5.436	1.743	2.069	3.788	196	367	236	49	420	174	42.068
Juni	1.105	209	108	114	573	386	1.819	1.687	2.931	636	423	305	16.353	10.717	7.600	2.053	2.374	4.433	38	344	267	57	379	270	55.181
Juli	947	201	183	161	672	477	2.344	1.915	3.383	552	538	355	21.476	10.276	6.462	1.940	2.283	3.558	19	289	301	54	390	171	58.947
Augustus	1.192	254	145	151	737	183	2.453	1.745	3.237	538	480	338	26.371	9.152	4.080	1.862	2.112	4.159	65	266	298	64	358	36	60.276
September	729	258	247	81	616	435	1.860	1.404	2.691	600	559	279	23.533	7.530	3.416	1.389	1.789	5.151	123	277	263	52	386	40	53.728

Totaal gecontroleerde werklozen

1950 Juli	10.229	1.334	5.998	1.530	4.150	4.942	23.032	10.763	36.175	2.560	1.640	1.862	20.740	16.318	8.796	11.895	16.028	3.768	480	3.637	3.549	529	13.377	1.234	204.566
Augustus	8.128	1.263	2.260	1.057	3.664	2.520	20.756	10.627	31.416	2.342	1.481	1.736	17.764	16.327	6.831	11.102	15.349	1.604	1.389	3.551	3.585	534	13.425	1.271	179.982
September	8.421	1.569	1.418	992	3.816	3.370	20.849	9.712	28.296	2.009	1.345	1.696	15.490	12.129	4.517	10.816	15.016	2.567	1.529	4.824	4.034	572	13.933	1.351	170.271
October	7.041	1.315	1.069	778	4.755	3.223	19.977	9.101	25.988	1.857	1.278	1.587	14.053	11.029	4.284	11.252	15.243	3.110	1.080	5.804	4.363	580	14.001	1.226	163.994
November	11.270	1.673	1.176	1.271	6.009	3.299	28.223	10.339	26.370	2.219	1.339	1.619	14.803	15.579	7.054	12.260	16.499	2.682	857	6.087	4.438	598	14.150	1.205	191.024
December	16.893	3.671	1.445	5.773	8.585	3.265	85.226	19.161	32.683	2.521	1.446	1.713	21.969	23.204	10.015	14.372	19.453	2.424	445	6.129	4.701	652	14.678	1.201	301.630
1951 Januari	15.892	2.128	1.242	1.691	8.159	2.916	45.644	16.149	30.078	2.276	1.440	1.833	18.962	21.322	6.529	14.815	18.201	3.594	149	6.106	4.791	695	15.017	1.208	240.837
Februari	14.709	1.583	2.139	1.047	6.999	2.638	32.391	12.315	25.446	1.856	1.248	1.703	17.106	14.785	4.500	14.236	17.016	4.026	123	6.186	4.855	643	14.636	1.173	203.359
Maart	13.117	1.501	1.098	932	5.800	2.592	30.301	10.279	22.297	1.936	1.250	1.634	17.122	12.112	4.106	13.902	16.208	2.960	41	5.876	4.810	615	14.164	1.148	185.801
April	11.651	1.271	1.468	920	4.262	3.332	24.953	9.895	21.389	2.113	1.429	1.715	21.546	14.896	6.696	13.538	16.096	3.505	241	5.671	4.834	658	13.737	1.242	187.052
Mei	9.010	1.275	931	874	3.677	3.114	21.210	9.510	20.022	2.099	1.400	1.628	22.588	17.980	9.364	12.618	15.672	3.788	196	5.348	4.743	581	13.321	1.475	182.430
Juni	7.117	1.105	943	655	3.353	3.135	17.488	8.900	19.217	2.486	1.524	1.638	29.679	24.133	12.517	11.919	15.712	4.433	38						

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

 I — BELGIE EN BELGISCH-CONGO
 ALGEMENE STATEN DER BANKEN (1)
 (millioenen franken)

POSTEN	30 Juni 1951	31 Juli 1951	31 Aug. 1951	30 Sept. 1951
ACTIVA				
A. <i>Spaargelden</i> (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. <i>Beschikbare en vlottende middelen</i> :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.693	2.083	2.099	2.105
Daggeld	1.442	1.676	2.081	2.033
Bankiers	3.967	3.865	3.934	3.815
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	811	707	701	769
Andere te innen waarden op korte termijn	2.923	2.761	2.737	3.055
Effecten-portefeuille	36.863	36.415	37.918	40.778
a) Handelswissels (2)	7.533	7.355	8.238	9.799
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	9.675	9.820	10.611	9.988
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloop van 95 pCt.	19.655	19.240	19.069	20.991
Prolongaties en voorschotten op effecten	731	760	735	685
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	7.157	6.684	6.364	5.990
Diverse debiteuren	14.500	14.541	14.170	13.863
Effecten	8.059	8.376	8.435	8.675
a) Belegde wettelijke reserve	213	213	228	228
b) Belgische overheidsfondsen	6.261	6.566	6.567	6.677
c) Buitenlandse overheidsfondsen	53	42	41	41
d) Banks aandelen	795	806	807	837
e) Andere fondsen	737	749	792	792
Diversen	472	388	386	565
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen</i> ...	79.622	78.260	79.564	82.237
C. <i>Vastgelegde middelen</i> :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	2	2
Gebouwen	688	690	693	693
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiëlen	268	268	268	268
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiëlen	189	190	194	200
Materieel en meubilair	80	85	86	86
<i>Totaal vastgelegde middelen</i> ...	1.227	1.235	1.243	1.249
Algemeen totaal der Activa ...	80.849	79.495	80.807	83.486
PASSIVA				
A. <i>Spaargelden</i> (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. <i>Opvraagbaar</i> :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	434	326	261	258
Daggeld	7	31	1	5
Bankiers	5.939	5.594	6.226	6.695
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	1.456	1.579	1.527	1.712
Geaccepteerde wissels	7.158	6.685	6.364	5.992
Andere te betalen waarden op korte termijn	949	887	1.142	1.011
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2.240	2.122	2.129	2.228
Deposito's en crediteuren	54.550	53.838	54.439	56.724
a) Dadelijk opvraagbaar aan en op ten hoogste 30 dagen	49.278	48.882	48.917	50.821
b) Op meer dan 30 dagen	5.272	4.956	5.522	5.903
Obligaties en kasbons	348	380	410	444
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	551	553	580	580
Diversen	1.718	2.004	2.231	2.328
<i>Totaal opvraagbaar</i> ...	75.350	73.999	75.310	77.977
C. <i>Niet opvraagbaar</i> :				
Kapitaal	3.342	3.337	3.336	3.346
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	187	187	187	188
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	235	235	235	235
Beschikbare reserve	1.661	1.662	1.663	1.664
Reservefonds	74	75	76	76
<i>Totaal niet opvraagbaar</i> ...	5.499	5.496	5.497	5.509
Algemeen totaal der Passiva ...	80.849	79.495	80.807	83.486

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelswissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd voortaan bekend te maken. Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelswissels beloop op 30 Juni 1951, 31 Juli 1951, 31 Augustus 1951 en 30 September 1951 respectievelijk 7.707, 7.025, 6.749 en 5.368 miljoen.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85

(miljoenen franken)

ACTIVA

	4-10-1951	11-10-1951	18-10-1951	25-10-1951	31-10-1951	8-11-1951	15-11-1951	22-11-1951	29-11-1951
Goudvoorraad.....	31.737	31.530	30.960	31.303	31.029	31.027	30.937	30.937	30.937
Tegood op het buitenland :									
a) in buitenlandse deviezen	206	189	158	336	381	252	1.246	990	682
b) in Belgische franken	1	1	1	1	1	0,3	0,4	0,3	0,3
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
a) E.B.U. { met bijzondere provisie	284	284	284	2.003	2.003	2.003	2.400	2.400	2.400
{ zonder bijzondere provisie	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066
b) landen, leden van de E. B. U.	6.636	7.738	8.566	5.748	6.311	7.127	4.697	5.426	5.981
c) andere landen	1.045	1.020	1.029	1.026	1.013	979	979	972	931
Debiteuren wegens termijnverkoop van deviezen en goud.....	896	1.212	1.486	1.629	1.657	1.788	1.620	1.704	1.721
Handelspapier op België	6.045	5.565	5.713	5.761	6.793	4.870	5.180	5.986	7.199
Voorschotten op overheidsfondsen	381	223	311	353	456	249	365	307	346
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomst van 14 September 1948) :									
a) Schatkistcertificaten.....	2.435	2.695	2.865	5.070	5.470	5.415	4.095	4.080	3.770
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	1.997	1.799	1.488	984	1.606	1.731	1.744	—	39
c) andere overheidseffecten	98	89	101	88	81	77	68	83	67
Deel- en pasmunt.....	216	230	237	243	225	213	243	236	225
Tegood bij de Dienst { Rekening A	2	2	2	2	2	2	2	2	2
{ Rekening B	1.078	1.063	1.066	1.045	1.045	1.041	1.027	1.041	1.048
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948) ..	34.860	34.860	34.860	34.860	34.860	34.860	34.860	34.860	34.860
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der statuten) ..	1.190	1.197	1.199	1.201	1.204	1.205	1.205	1.206	1.206
Gebouwen, materieel en meubelen.....	542	542	542	542	542	542	542	542	542
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	578	578	579	578	581	578	578	582	582
Diversen	914	1.093	830	967	898	897	989	1.031	1.019
	101.207	101.976	102.343	103.786	106.224	104.922	102.843	102.451	103.623

PASSIVA

	4-10-1951	11-10-1951	18-10-1951	25-10-1951	31-10-1951	8-11-1951	15-11-1951	22-11-1951	29-11-1951
Bankbiljetten in omloop.....	92.119	91.578	90.844	90.759	92.512	92.117	91.083	90.591	91.226
Rekeningen-courant :									
Schatkist { Gewone rekening	6	6	4	6	5	3	4	3	6
{ Rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking.....	973	983	994	1.013	1.039	1.043	1.041	1.042	1.037
Banken in het buitenland : gewone rekeningen ..	514	432	358	318	342	296	283	452	392
Diverse rekeningen-courant	1.482	1.672	1.636	1.960	2.031	1.830	1.962	1.871	2.376
Verplichtingen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
Landen, leden van de E. B. U.....	682	1.228	2.191	2.290	2.827	1.995	660	555	599
Andere landen { a)	171	151	117	131	115	98	112	108	122
{ b)	1.078	1.063	1.066	1.045	1.045	1.041	1.027	1.041	1.048
Totaal der verbintenissen op zicht....	97.025	97.113	97.210	97.522	99.916	98.423	96.172	95.663	96.806
Bijzondere provisie voor voorschotten E.B.U.:									
a) Bijzondere rekeningen (besl. 15-9-51)....	198	279	295	338	386	464	540	622	728
b) Openbare schatkist	86	4	—	1.666	1.617	1.540	1.860	1.778	1.671
Te leveren deviezen en goud	1.335	1.994	2.233	1.631	1.658	1.843	1.619	1.703	1.717
Pensioenkas van het personeel	578	578	578	578	581	578	578	582	582
Diversen	714	737	756	780	795	803	803	832	848
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen....	871	871	871	871	871	871	871	871	871
	101.207	101.976	102.343	103.786	106.224	104.922	102.843	102.451	103.623

MAANDSTATEN VAN DE BANK VAN BELGISCH CONGO
(*millioenen franken*)

ACTIVA

	31-5-1951	30-6-1951	31-7-1951	31-8-1951	30-9-1951	31-10-1951
Goudvoorraad	1.237	1.515	1.529	1.560	1.583	1.622
Speciale rekening van de Kolonie (1)	105	105	105	105	105	105
Diverse kasvoorraden	37	35	31	31	33	34
Tegoed op de Dienst der Postchecks	15	18	19	17	12	9
Banktegoed { in België	596	331	493	530	399	378
{ in 't buitenland	2.431	2.275	2.358	2.074	1.888	1.916
Effecten	501	505	508	508	508	508
Overheidspapier op de Kolonie, België en het buitenland	13.615	13.866	13.866	14.328	14.407	14.338
Wissels en ander handelspapier	1.436	1.577	1.539	1.634	1.704	1.681
Debiteuren	507	619	822	814	814	875
Gebouwen en materieel	44	48	53	56	58	61
Te ontvangen buitenlandse deviezen voor wisselcontracten op termijn..	2	2	25	53	28	33
Debiteuren voor wisselcontracten op termijn	940	934	932	806	665	874
Diversen	28	29	29	28	26	32
	21.494	21.859	22.309	22.544	22.230	22.466

PASSIVA

	31-5-1951	30-6-1951	31-7-1951	31-8-1951	30-9-1951	31-10-1951
Kapitaal	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	49	49	49	49	49	49
Biljetten en munten in omloop	3.199	3.493	3.668	3.649	3.608	3.583
Crediteuren op zicht	14.276	14.376	14.613	14.761	14.575	14.612
Crediteuren op termijn	1.984	2.045	2.054	2.074	2.070	2.074
Crediteuren voor wisselcontracten op termijn	2	2	24	53	28	33
Te leveren buitenlandse deviezen voor wisselcontracten op termijn..	940	934	932	806	665	873
Onafgedane transfers en diversen ..	1.024	940	949	1.132	1.215	1.222
	21.494	21.859	22.309	22.544	22.230	22.466

(1) Art. 19 van de conventie van 21 Juni 1935 voor de uitgifte van bankbiljetten en tekenmunten

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN
Banque de France
(miljoenen franken)

86

DATUM	Gouden munt	Goud tot waarborg dienend (Overeenk. van 17-11-1947 en wet van 25-11-1947)	Tegoe-den op zicht in 't buitenland en tegoe-den bij de Europese Betalingsunie (6)	Schatkistbon in goud terugbetaalbaar (1)	Discon-to: portefeulle (2)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17-6-1939)	Voorschotten		Schuld van de Staat tegenover de Bank		Bank-biljetten in omloop	Credit-saldi in rekening courant Totaal
							op effecten	met 30 dagen looptijd op overheidsfondsen	geza-men-lijke schuld (3)	waarvan voorlo-pige voorschotten (4)		
1949 Jaargemiddelde ..	52.917	10.491	22.066	(5) 2.951	282.026	126.978	5.209	13.710	759.238	583.810	1.110.129	155.294
1950 Jaargemiddelde ..	102.905	(7) 9.293	(8)	(9) 2.951	370.247	132.945	5.456	13.918	775.962	589.175	1.389.244	143.247
1950 7 September (*) .	182.785	—	162.568	—	379.976	137.916	5.313	15.032	731.129	591.000	1.461.624	151.167
5 October	182.785	—	176.430	—	370.978	131.812	5.450	12.378	740.800	594.900	1.500.077	138.354
9 November.....	182.785	—	146.628	—	386.613	123.388	6.133	13.289	792.648	584.800	1.495.641	164.266
7 December	182.785	—	148.332	—	351.868	143.257	5.859	18.509	786.732	582.400	1.511.713	142.093
1951 4 Januari	182.785	—	157.282	—	392.995	153.092	6.265	20.579	804.902	589.800	1.581.938	152.346
8 Februari	182.785	—	177.617	—	397.451	139.377	5.539	15.768	802.189	591.500	1.575.842	155.845
8 Maart	182.785	—	188.004	—	408.995	134.532	5.733	17.070	816.867	591.000	1.587.448	174.911
5 April	182.785	—	193.865	—	392.100	154.502	6.241	22.071	809.155	591.500	1.609.972	169.899
10 Mei	191.447	—	173.914	—	396.708	198.381	7.261	27.509	802.563	579.900	1.622.308	184.711
7 Juni	191.447	—	169.772	—	356.962	203.013	6.505	24.112	812.348	579.400	1.638.367	178.577
5 Juli	191.447	—	163.218	—	388.313	255.400	7.674	22.269	807.001	581.300	1.704.578	155.799
9 Augustus	191.447	—	165.607	—	441.561	269.659	6.255	23.095	812.260	575.500	1.739.831	161.666
6 September	191.447	—	142.160	—	465.286	255.264	7.328	21.712	810.314	591.000	1.768.637	141.704
4 October	191.447	—	131.168	—	524.799	266.098	7.625	24.387	810.154	591.000	1.821.228	156.911
8 November.....	191.447	—	76.095	—	736.195	170.281	6.927	16.259	785.923	587.900	1.812.922	177.156

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 8 November 1951.
 vorige : 3 pCt. sedert 11 October 1951.

(1) Overeenkomst van 17 November 1947 en 25 November 1947.
 (2) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels en het gediscoteerd papier op het buitenland. Sedert 5 Januari 1950 bevat deze rubriek ook de « wissels voor mobilisatie van halflange crediten ».

(3) De gezamenlijke schuld omvat : het tegoe-d van de Bank in haar postchèque-rekeningen; de renteloze voorschotten aan de Staat; de voorlopige voorschotten door de Bank aan de Staat; de verhandelbare schatkistbons afgeleverd als tegenwaarde voor de goudoverdrachten aan het « Fonds de Stabilisation des Changes »; de voorschotten aan genoemd Fonds verstrekt krachtens de overeenkomst van 27 Juni 1949; de verbintenis van de Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België; de verhandelbare bons van de « Caisse autonome d'Amortissement » (overeenkomst van 23 Juni 1928 en 7 December 1931) voor een vast bedrag van fr 5.003 miljoen; de verhandelbare schatkistbons (deelneming van de Staat aan het Internationaal Muntfonds en inschrijving op het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling) voor een vast bedrag van fr 12.000 miljoen.

(4) De voorlopige voorschotten omvatten namelijk : de « Voorlopige buitengewone voorschotten aan de Staat van 25 Augustus 1940 tot 20 Juli 1944 » die fr 426.000 miljoen bedragen.

(5) Gemiddelde van de laatste zeven maanden.

(6) Vóór 19 October 1950 luidde deze rekening « Dadelijk beschikbare tegoe-den in het buitenland ».

(7) Gemiddelde van 5 Januari tot 10 Augustus 1950.

(8) Gemiddelde van 5 Januari tot 12 October 1950 (Dadelijk beschikbare tegoe-den in het buitenland) : 105.398 miljoen frank; gemiddelde van 19 October tot 28 December 1950 (Tegoe-den op zicht in het buitenland en tegoe-den bij de Europese Betalingsunie) : 147.083 miljoen frank.

(9) Gemiddelde van 5 Januari tot 10 Augustus 1950.

(*) Herwaardering van de goudvoorraad krachtens de wet van 4 Augustus 1950.

Bank of England
(miljoenen £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bank-biljetten in omloop (Issue Department)	Toe-gelaten bedrag biljetten voor de omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhou-ding van de metaal-voorraad van het Bank. Depart-ment tot het saldo van zijn deposi-to's pCt.	
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Munten (Banking Department)	Door de Staat gewaar-borgde fondsen	Discon-to en voor-schotten	Andere waar-den	Totaal			Openbare organen		Andere deposi-to's	Totaal		
									Gewone rekening	Bijzon-dere rekening van de Schatkist (2)				Banken
1949 Jaargemiddelde .	0,28	4,61	354,3	19,7	25,8	399,8	1.269,0	1.314,4	12,3	28,6	296,4	94,6	431,9	11,6
1949 Gemid. van 5 Jan. tot 14 September	0,25	4,26	334,8	20,1	25,8	380,7	1.266,7	1.314,9	12,9	17,0	295,4	89,9	415,2	12,7
Gemid. van 21 Sep. tot 28 December.	0,36	5,48	402,3	18,8	26,0	447,1	1.274,6	1.313,3	11,0	57,3	298,9	106,5	473,7	9,4
1950 Jaargemiddelde .	0,36	4,77	519,8	22,4	26,6	568,8	1.287,4	1.328,4	14,7	195,6	292,2	94,3	596,8	7,7
1950 6 September ...	0,36	4,79	549,6	22,2	24,6	596,4	1.299,0	1.350,0	13,4	246,5	279,1	95,2	634,2	8,9
4 October	0,36	2,71	562,3	18,8	24,3	605,4	1.282,7	1.350,0	12,9	254,8	296,0	93,5	657,2	10,7
8 November.....	0,36	2,35	558,1	30,6	31,6	620,3	1.278,4	1.350,0	15,3	266,4	308,4	86,7	676,8	11,0
8 December	0,36	1,57	581,9	35,9	25,0	642,8	1.308,0	1.350,0	14,2	266,4	302,7	85,4	668,7	6,6
1951 10 Januari	0,36	1,07	339,0	20,4	24,7	384,1	1.314,0	1.350,0	18,7	2,4	297,4	84,8	403,3	9,3
7 Februari	0,36	0,62	292,7	16,6	46,4	355,7	1.286,4	1.350,0	21,6	9,3	285,3	85,8	402,0	16,1
7 Maart	0,36	0,45	312,8	13,6	24,1	350,5	1.295,1	1.350,0	12,8	0,3	290,0	84,7	387,8	14,4
4 April	0,36	0,73	371,5	15,0	24,1	410,6	1.321,7	1.350,0	14,0	14,6	302,8	89,9	421,3	7,0
9 Mei	0,36	0,52	362,1	11,0	28,1	401,2	1.328,0	1.350,0	17,5	0,4	300,1	88,3	406,3	5,6
6 Juni	0,36	0,55	377,5	7,5	22,9	407,9	1.337,1	1.350,0	12,9	4,4	300,0	86,3	403,6	3,4
4 Juli	0,36	0,69	349,5	17,5	22,5	389,5	1.358,4	1.400,0	15,9	9,7	300,4	88,0	414,0	10,3
8 Augustus.....	0,36	0,54	348,9	4,1	30,4	383,4	1.393,9	1.425,0	15,9	0,3	287,1	93,7	397,0	8,1
5 September ...	0,36	0,28	318,6	23,0	24,3	365,9	1.353,5	1.400,0	17,3	3,2	279,0	95,1	394,6	11,9
10 October	0,36	0,70	342,1	40,0	24,2	406,3	1.352,1	1.400,0	18,8	0,1	300,2	94,2	413,3	11,8
7 November....	0,36	1,24	330,9	13,1	42,4	386,4	1.357,6	1.400,0	16,6	0,2	300,4	95,4	412,6	10,7

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 8 November 1951.
 vorige : 2 pCt. sedert 26 October 1939.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

(2) Rekening Europese Samenwerking.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten (1)	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschot in rekening-courant op onderpand. (incl. beleningen op effecten, goederen, celan)	Schatkistpapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Beekvordering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in guldens, voortvloeiende uit betalingsaccorden (2)	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's						Saldo's luidende in buitenlandse geldsoorten (6)	
									Oude uitgiften	Nieuwe uitgiften	's Rijks Schatkist		Saldo's van banken in Nederland	Saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden (3)	Andere saldo's (4)	Andere saldo's van niet-ingesetenen (5)		Geblokkeerde saldo's
											's Rijks Schatkist	Bijzondere rekening						
1949 Jaargemidd.	499	1,3	469	4,1	150	1.797	1.500	254	86	2.993	316	347	47	396	407	—	3	44
1949 Gem. v. 3 Jan. tot 19 Sept.	437	1,9	385	4,8	150	1.800	1.500	227	91	3.001	224	279	46	377	398	—	4	58
Gem. v. 26 Sept. tot 27 Dec.	667	—	697	2,2	148	1.789	1.500	329	72	2.973	566	534	49	449	431	—	2	7
1950 Jaargemidd.	867	2,6	1.066	1,4	114	1.404	1.500	383	63	2.879	392	941	40	477	421	—	2	55
1950 4 September	871	—	1.254	1,7	51	1.350	1.500	369	60	2.873	213	1.210	44	545	371	—	2	24
9 October	873	—	1.296	1,3	55	1.350	1.500	369	59	2.774	191	1.346	57	641	276	—	2	45
8 November	873	—	1.285	1,2	51	1.350	1.500	409	58	2.791	210	1.388	56	427	402	—	1	79
4 December	873	—	1.288	1,1	79	1.350	1.500	412	57	2.844	279	1.318	31	469	256	—	—	195
1951 8 Januari	1.175	2,3	893	2,1	60	1.600	1.500	282	56	2.864	171	1.348	40	410	213	104	—	284
5 Februari	1.175	0,4	939	3,5	91	1.600	1.500	285	55	2.831	191	1.325	29	421	185	106	—	323
5 Maart	1.175	0,9	956	3,3	123	1.500	1.500	263	54	2.812	193	1.386	34	353	171	106	—	393
9 April	1.175	1,9	924	2,1	123	1.500	1.500	276	52	2.723	104	1.455	29	434	100	108	—	484
7 Mei	1.177	12,5	779	2,4	155	1.500	1.500	249	51	2.740	19	1.428	30	407	148	108	—	490
4 Juni	1.177	31,2	781	1,4	185	1.500	1.500	211	50	2.750	4	1.470	30	402	174	110	—	603
9 Juli	1.177	262,1	777	2,9	197	1.500	1.500	265	49	2.749	1	1.548	46	425	219	111	—	693
6 Augustus	1.177	311,8	764	3,8	206	1.500	1.500	296	48	2.772	28	1.620	25	404	181	114	—	705
10 September	1.177	282,6	812	4,3	214	1.500	1.500	265	47	2.771	32	1.685	26	289	127	114	—	767
8 October	1.177	200,2	867	6,0	234	1.500	1.500	297	47	2.802	35	1.722	33	256	129	114	—	724
5 November	1.182	150,0	908	8,5	222	1.500	1.500	293	46	2.844	44	1.745	35	231	117	—	—	634

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 17 April 1951.
vorige : 3 pCt. sedert 26 September 1950.

(1) Vóór 2 Januari 1951 was deze rekening onderverdeeld in « Papier op het buitenland » en « Correspondenten in het buitenland ».

(2) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vorderingen in guldens op vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ». Deze wijziging betekent dat deze rubriek voortaan enkel de vorderingen bevat die voortvloeien uit betalingsaccorden met het buitenland en waarvan de saldo's uitgedrukt zijn in guldens. De vorderingen die niet meer onder deze rubriek voorkomen zijn overgebracht onder de rubriek « Diverse rekeningen ».

(3) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Vrije saldo's van vreemde circulatiebanken en soortgelijke instellingen ».

(4) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Andere vrije saldo's ». Ingevolge de verdwijning van de rekening « Geblokkeerde saldo's » luidt deze rekening voortaan « Andere saldo's ».

(5) Deze rekening omvat de tegoeden in guldens van niet-residenten, niet voortvloeiende uit betalingsaccorden.

(6) Vóór 2 Januari 1951 luidde deze rekening « Crediteuren in vreemde geldsoort ».

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kunnende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op voorpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere opvraagbare verbintenissen	Dekkingspercentage
1949 Jaargemiddelde	6.047	305,2	104,9	27,6	9,7	4.266	1.817	104,41
1950 Jaargemiddelde	6.176	297,4	88,7	23,3	11,3	4.249	2.119	101,67
1950 7 September	6.146	344,3	91,0	26,3	8,8	4.232	2.249	100,14
7 October	6.101	366,9	110,1	26,0	7,0	4.278	2.196	99,93
7 November	6.071	328,3	113,7	27,3	10,7	4.289	2.116	99,77
7 December	6.020	277,3	118,3	26,5	11,9	4.380	1.943	99,59
1951 6 Januari	5.976	275,7	193,9	34,1	14,6	4.503	1.848	98,42
7 Februari	5.991	285,1	133,9	25,9	10,6	4.303	2.004	99,53
7 Maart	6.025	270,7	152,0	31,6	11,3	4.327	2.024	99,12
7 April	5.978	239,1	164,7	26,6	7,3	4.337	1.941	99,03
7 Mei	5.977	244,5	162,9	32,9	10,4	4.359	1.932	98,89
7 Juni	6.028	216,1	141,1	30,7	10,7	4.327	1.963	99,29
7 Juli	5.999	200,0	110,0	32,2	10,8	4.406	1.811	99,73
7 Augustus	6.014	182,8	108,3	32,7	10,3	4.396	1.813	99,79
7 September	5.975	212,3	132,4	32,7	8,7	4.451	1.772	99,44
6 October	5.976	185,3	178,1	32,9	7,5	4.507	1.734	98,72
7 November	5.983	188,0	185,0	32,0	11,8	4.524	1.737	98,55

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1938.

Federal Reserve Banks
(miljoenen \$)

86

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1949 Jaargemiddelde	22.610	584	23.194	288	19.594	23.396	19.704	53,8
1950 Jaargemiddelde	22.143	533	22.676	247	18.411	23.001	18.315	54,9
1950 6 September	21.821	518	22.339	215	18.042	23.054	18.342	54,0
4 October	21.739	526	22.265	214	19.375	23.012	18.763	53,3
8 November	21.460	534	21.994	213	19.311	23.193	18.247	53,1
6 December	21.183	551	21.734	232	20.239	23.488	18.809	51,4
1951 10 Januari	20.704	589	21.293	320	20.461	23.341	18.947	50,4
7 Februari	20.513	597	21.110	359	21.641	23.101	21.071	47,8
7 Maart	20.115	595	20.710	340	22.179	23.132	20.565	47,4
4 April	19.948	618	20.566	344	22.914	23.050	21.064	46,6
9 Mei	19.891	623	20.514	323	22.544	23.179	20.795	46,6
6 Juni	19.883	626	20.509	291	22.653	23.335	20.439	46,9
11 Juli	19.845	666	20.511	304	23.093	23.730	20.724	46,1
8 Augustus	19.861	669	20.520	329	23.118	23.774	20.547	46,3
5 September	19.936	675	20.611	299	23.079	24.096	20.255	46,5
10 October	20.149	670	20.819	292	24.072	24.254	21.276	45,7
7 November	20.381	670	21.051	307	23.507	24.370	20.961	46,4

Discontorente { huidige: 1,75 pCt. sedert 21 Augustus 1950.
vorige: 1,50 pCt. sedert 13 Augustus 1948.

Sveriges Riksbank
(miljoenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van goud	Zweeds Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opdraagbaar tegenop bij vreemde banken en bankiers	Diverse activa (4)	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva (5)	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
								Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere deposanten	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljettencirculatie	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1949 Jaargemiddelde	163	140	3.068	111	609	497	3.015	610	178	83	871	701	3.350	10,03	9,02
1949 Gemidd. eerste 8 maanden	166	105	3.112	110	470	521	2.958	639	178	80	897	630	3.275	9,19	8,30
Gemidd. laatste 4 maanden	155	208	2.979	112	886	449	3.128	553	178	88	819	843	3.500	11,61	10,37
1950 Jaargemiddelde	169	228	2.890	163	970	300	3.200	436	203	73	712	809	3.500	12,42	11,36
1950 Augustus	156	211	2.936	150	958	263	3.163	330	379	79	788	723	3.500	11,60	10,48
September	191	257	2.745	184	1.085	266	3.197	394	131	65	590	940	3.500	14,01	12,80
October	199	269	2.957	188	1.084	277	3.250	394	342	67	803	922	3.500	14,41	13,38
November	199	268	3.046	211	940	304	3.285	404	263	63	730	953	3.500	14,22	13,35
December	198	267	3.443	209	920	251	3.513	511	312	44	867	910	3.500	13,25	13,30
1951 Januari	206	278	3.425	189	871	200	3.336	568	337	51	956	876	3.500	14,50	13,82
Februari	239	321	3.618	171	779	176	3.363	465	479	43	987	954	3.500	16,65	16,11
Maart	250	337	3.556	178	923	168	3.355	731	263	25	1.020	1.038	3.500	17,52	16,79
April	273	367	3.598	201	741	165	3.458	456	352	53	861	1.024	3.500	18,50	18,28
Mei	285	383	3.778	241	761	167	3.407	688	351	72	1.110	1.099	3.500	19,61	19,18
Juni	284	383	3.718	249	886	153	3.530	605	476	54	1.135	1.007	3.500	18,88	19,12
Juli	284	382	3.526	242	981	129	3.482	636	437	90	1.164	898	4.100	16,24	19,04
Augustus	283	382	3.454	267	822	211	3.577	459	550	72	1.081	857	4.100	18,59	16,22
September	283	381	3.351	247	955	227	3.636	822	288	55	1.165	739	4.100	18,28	16,20
October	295	397	3.054	238	1.281	217	3.755	529	625	48	1.202	622	4.100	18,43	16,88
November	300	404	3.128	244	1.422	282	3.823	858	508	61	1.428	612	4.100	18,41	17,17

Discontorente { huidige: 3 pCt. sedert 1 December 1950.
vorige: 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit in Zweden of in het buitenland berustend.
 (2) Het emissiecijfer werd vastgesteld, bij de wet van 28 Mei 1948, op 3.200 miljoen Kr., bij de wet van 3 Juni 1949 en 2 Juni 1950 op 3.500 miljoen Kr. en bij de wet van 8 Juni 1951 op 4.100 miljoen Kr.
 (3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.
 (4) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen: « Deelneming van Zweden in het Internationaal Muntfonds »: 517 miljoen Kr. en « Aandelen van de Internationale Bank voor Ontwikkeling en Wederopbouw, door Zweden onderschreven, afbetaald gedeelte »: 103 miljoen Kr.
 (5) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen « Internationaal Muntfonds »: 429 miljoen Kr. en « Internationale Bank voor Ontwikkeling en Wederopbouw »: 83 miljoen Kr.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 30 November 1951)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	13 September 1951	3,25 (1)	Nederland	17 April 1951	4,—
Bulgarije	27 Juli 1948	3,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	2 November 1950	5,—	Oostenrijk	10 Juli 1935	3,50 (3)
Duitsland	27 October 1950	6,—	Polen	1 Augustus 1947	6,—
Finland	3 November 1950	7,75 (2)	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	8 November 1951	4,—	Roemenië	25 Maart 1948	5,—
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Groot-Brittannië	8 November 1951	2,50	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Hongarije	1 November 1947	5,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Ierland	23 November 1943	2,50	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	21 Augustus 1950	1,75
Italië	6 April 1950	4,—	Zweden	1 December 1950	3,—
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50

- (1) Disconto der bij een bank gedomilleerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.
 (2) Vanaf 16 December 1951, wordt deze rentevoet op 5,75 pCt. gebracht.
 (3) Vanaf 6 December 1951, wordt deze rentevoet op 5 pCt. gebracht.

IV — EUROPESE BETALINGSUNIE

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

88¹

	Bij het begin der verrichtingen 1 Juli 1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode								
		Van Juli tot September 1950	December 1950	Maart 1951	Mei 1951	Juni 1951	Juli 1951	Augustus 1951	September 1951	October 1951
ACTIVA.										
I. Beschikbare middelen.										
a) Bedrag verschuldigd door de regering der Verenigde Staten van Amerika (dollars) ...	350.000	307.353	307.353	307.353	298.773	286.059	280.389	280.389	235.230	141.034
b) Goud in staven	—	—	—	—	—	—	60.362	25.773	17.105	35.889
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	30.958	47.852	58.112	41.060	65.908	27.534	22.352	9.646	2.052
d) Schatkistpapier van de Verenigde Staten van Amerika tegen de kostende prijs	—	—	48.936	4.105	—	—	—	—	—	—
	350.000	338.311	404.141	369.570	339.833	351.967	368.285	328.514	261.981	178.975
II. Nog uitstaande beginsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44.050	44.050	22.243	—	—	—	—	—	—	—
Zweden	21.200	15.625	21.200	21.200	21.200	21.200	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	150.000	70.254	—	—	—	—	—	—	—	—
	215.250	129.929	43.443	21.200	21.200	21.200	—	—	—	—
III. Bijzonder aan Duitsland verstrekt credit krachtens artikel 13 van de overeenkomst van 19 September 1950 (1)										
	—	—	24.455	80.119	—	—	—	—	—	—
IV. Aan verdragsluitende partijen verstrekte leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Denemarken	—	15.570	38.413	39.149	57.807	61.094	65.400	65.550	61.699	58.690
Duitsland	—	142.436	192.000	192.000	191.917	182.552	181.189	140.672	104.775	9.206
Frankrijk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66.834
Italië	—	—	30.861	41.000	16.198	—	—	—	—	—
Nederland	—	11.492	75.466	118.800	169.396	175.599	192.116	181.818	157.073	108.298
Noorwegen	—	—	—	13.847	22.008	20.009	20.065	18.370	8.446	3.978
Verenigd-Koninkrijk	—	—	—	—	—	—	—	—	141.941	355.598
Zweden	—	—	—	30.251	62.360	44.304	44.125	35.930	—	—
Turkije	—	—	—	12.182	19.435	28.184	28.662	30.000	30.000	30.000
	—	169.498	336.740	447.229	539.121	511.742	531.557	470.340	503.934	630.604
V. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvankelijke creditsaldi, toegekend bij wijze van lening (2).										
Noorwegen	—	—	1.077	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Turkije	—	—	—	—	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	—	—	1.077	10.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
VI. Diversen										
	—	—	167	—	—	408	406	406	406	406
	565.250	637.738	810.023	928.118	935.154	920.317	935.248	834.260	801.321	844.985
PASSIVA.										
I. Werkkapitaal										
	286.250	286.250	286.250	286.250	286.250	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575
II. Nog uitstaande aanvankelijke creditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Oostenrijk	80.000	72.049	42.561	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland	115.000	73.509	44.218	22.380	3.959	—	—	—	—	—
IJsland	4.000	2.127	691	97	—	—	—	—	—	—
Nederland	30.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	50.000	39.390	—	—	—	—	—	—	—	—
	279.000	187.075	87.470	22.477	3.959	—	—	—	—	—
III. Van verdrag sluitende partijen verkregen leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	—	61.243	106.549	147.391	175.474	201.313	201.313	201.313
Frankrijk	—	144.810	158.180	187.443	164.429	149.633	134.870	121.106	87.825	—
Griekenland	—	—	—	—	—	—	—	—	188	—
IJsland	—	—	—	—	—	—	—	—	33	24
Italië	—	2.351	—	—	—	12.087	53.614	79.424	91.506	121.933
Portugal	—	15.839	25.401	38.744	40.285	36.541	37.873	39.476	42.000	42.000
Zweden	—	—	—	—	—	—	—	—	2.788	68.193
Zwitserland	—	—	—	26.494	15.801	11.122	30.242	52.796	63.399	81.816
Turkije	—	1.413	5.250	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	—	—	247.472	305.427	317.825	291.968	231.600	62.865	—	—
	—	164.413	436.303	619.351	644.889	648.742	663.673	557.013	489.019	516.329
IV. Van verdrag sluitende partijen verkregen lening krachtens artikel 13(b) van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	—	—	—	—	—	5.672	40.072	47.991
Portugal	—	—	—	—	—	—	—	—	655	9.090
	—	—	—	—	—	—	—	5.672	40.727	57.081
V. Diversen										
	—	—	—	40	56	—	—	—	—	—
	565.250	637.738	810.023	928.118	935.154	920.317	935.248	834.260	801.321	844.985

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten niet voor.

(1) Luidens de beslissingen van de Raad van de E.O.E.S. van 13 December 1950 is een bijzonder credit tot een maximum-bedrag van 120 miljoen rekeneenheden aan Duitsland verstrekt voor de verrekeningsperiodes begrepen tussen 1 November 1950 en 30 September 1951. Voor de verrekeningsperiodes liggend tussen 1 Mei en 30 September 1951, werd het plafond van 120 miljoen maandelijks met 20 miljoen rekeneenheden verminderd.

(2) De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft met ingang van 1 Juli 1950 aan Noorwegen een aanvankelijk creditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvankelijk creditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van het akkoord van 19 September 1950.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 31 October 1951 (1)

(miljoenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED (2)	BRUTO-POSITIE Totaal		CUMULATIEVE NETTO-POSITIE (3) Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande hulpbronnen » door(-)of op(+) de andere leden	SPECIALE HULPBRONNEN Aangewend bedrag	Aanwending der aanvankelijke credit (+) of debetsaldi (-) Aangewend bedrag	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA. AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)		
	der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)							TOTAAL (Cumulatief verrekentekort (-) of overschot (+) g (= b + c + d + e)	WAARVAN	
	a								Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deel- nemend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
Duitsland	+ 654,6	- 672,3	- 17,7	+ 11,9	-	-	500	- 9,2	- 9,2	-
Oostenrijk	+ 39,3	- 164,0	- 124,7	-	+ 30,5	+ 80,0	70 (4)	- 14,2	-	- 14,2 (5)
België-Luxemburg	+ 732,1	- 265,4	+ 466,7	+ 15,8	-	- 29,4	360 (6)	+ 453,7	+ 249,3 (7)	+ 204,4 (7)
Denemarken	+ 143,8	- 206,3	+ 62,6	+ 2,0	-	-	195	- 61,1	- 56,7	- 4,4
Frankrijk	+ 502,9	- 585,0	- 82,1	+ 12,9	-	-	520	- 66,8	- 66,8	-
Griekenland	+ 9,7	- 179,9	- 170,2	+ 1,1	+ 54,1	+ 115,0	45 (4)	-	-	-
IJsland	+ 1,3	- 9,8	- 8,5	-	+ 4,5	+ 4,0	15	+ 0,0	+ 0,0	-
Italië	+ 378,0	- 215,2	+ 162,8	+ 42,5	-	-	205	+ 205,0	+ 123,0	+ 82,0
Noorwegen	+ 120,6	- 184,5	- 63,8	+ 0,0	-	+ 60,0 (8)	200	- 4,0	- 4,0	-
Nederland	+ 400,6	- 546,8	- 146,2	-	-	+ 30,0	355	- 117,6	- 108,3	- 9,3
Portugal	+ 129,8	- 42,1	+ 87,7	-	-	-	70	+ 88,2	+ 51,1 (9)	+ 37,1 (9)
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.044,4	- 1.189,7	- 145,3	- 99,7	-	- 150,0	1.060	- 391,5	- 355,6	- 35,9
Zweden	+ 330,2	- 239,7	+ 90,5	+ 15,4	-	- 21,2(10)	260	+ 84,4	+ 68,2	+ 16,2
Zwitserland	+ 257,8	- 144,3	+ 113,5	-	-	-	250	+ 113,6	+ 81,8	+ 31,8
Turkije	+ 61,8	- 162,1	- 100,3	- 1,9	+ 22,0	+ 25,0 (11)	50	- 55,3	- 30,0	- 25,3(12)
Totaal...	+ 4.807,0		+ 921,3	+ 101,7	+ 111,1	+ 314,0 - 200,6		+ 944,9 - 719,7	+ 573,4 - 630,6	+ 371,5 - 89,1

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Ierland en Triëst zijn resp. in de monetaire gebieden van het Verenigd-Koninkrijk en van Italië opgenomen; in het Verenigd-Koninkrijk zijn naast de overzeese gebiedsdelen, de niet-deelnemende landen van het sterlinggebied begrepen.

(3) De gestorte rente op de verstrekte of ontvangen leningen dient in de netto-positie (kolom b) begrepen, doch duidelijkheidshalve werd zij alleen in de verrekenspositie opgenomen (kolom g).

(4) De quota van Oostenrijk en Griekenland zijn, ingeval die landen een cumulatief tekort hebben, op nul gebracht voor de periode door de tabel gedekt.

(5) Volledig in dollars betaald overeenkomstig artikel 13 (a).

(6) Ingevolge de toekenning van het aanvankelijke debetsaldo aan België voor 1950-1951, mag dit land zijn quotum slechts tot een beloop van 331 miljoen rekeneenheden aanwenden, om zijn overschotten in de loop van die periode te dekken.

(7) Waarvan 123,1 miljoen rekeneenheden overeenkomstig de beslissing van de Raad op 18 October 1951.

(8) Waarvan 10 miljoen rekeneenheden onder vorm van lening terug te betalen aan de Unie.

(9) Waarvan 18,2 miljoen rekeneenheden buiten quotum vereffend, overeenkomstig de beslissing van de Raad op 5 Mei 1951.

(10) Omzetting, in een netto-tekort, van het aanvankelijke debetsaldo dat voor het jaar 1950-1951 niet aangewend werd.

(11) Onder vorm van lening terug te betalen aan de Unie.

(12) Waarvan 5,3 miljoen rekeneenheden betaald in dollars overeenkomstig artikel 13 (a).

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

V — GELDDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN (1)
(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	TER BESCHIKKING VAN DE BELGISCHE ECONOMIE									
	CHARTAALGELD			GIRAALGELD				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt. van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	Dadelijk opeisbare rekening-tegoeden in Belgische franken van het buitenland
	Biljetten en munten van de Schackist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld(*)	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België (*)	Tegoed op Postrekening (*)	Dadelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's bij de banken en parastatale instell. (*)	Voorraad giraalgeld			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = (3) / (8)	(10)
1949 September	4.400	87.588	91.009	824	18.338	44.665	63.827	154.836	58,8	9.157
1950 Juli	4.626	88.812	92.157	506	18.735	43.248	62.489	154.646	59,6	9.710
Augustus	4.654	88.188	91.652	516	19.253	42.651	62.420	154.072	59,5	9.225
September	4.664	86.352	89.983	554	18.559	43.501	62.614	152.597	59,0	10.417
October	4.668	86.496	90.023	582	18.991	43.822	63.395	153.418	58,7	10.839
November	4.687	86.238	89.734	563	18.158	43.812	62.533	152.267	58,9	10.584
December	4.770	88.599	92.290	988	19.201	42.752	62.941	155.231	59,5	11.112
1951 Januari	4.950	88.069	91.761	628	18.554	43.964	63.146	154.907	59,2	11.516
Februari	4.984	86.964	90.682	535	18.324	44.623	63.482	154.164	58,8	12.552
Maart	4.944	85.953	89.713	598	19.161	45.038	64.797	154.510	58,1	13.433
April	4.999	86.669	90.428	491	18.992	44.935	64.418	154.846	58,4	15.363
Mei	5.104	86.781	90.534	573	18.501	45.407	64.481	155.015	58,4	15.740
Juni	5.219	88.167	92.184	500	18.813	45.395	64.708	156.892	58,8	15.547
Juli	5.382	90.448	94.576	500	18.914	44.617	64.031	158.607	59,6	15.360
Augustus	5.454	91.263	95.484	538	18.982	45.385	64.905	160.389	59,5	15.269
September	5.516	91.648	96.006	554	19.062	46.998	66.614	162.620	59,0	15.345

(*) Na aftrekking van de kasmiddelen van het banksysteem.

(1) C.f. Tijdschrift voor Documentatie en Voortlichting, Decemhernummer 1949, vol. II, nr 6: « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

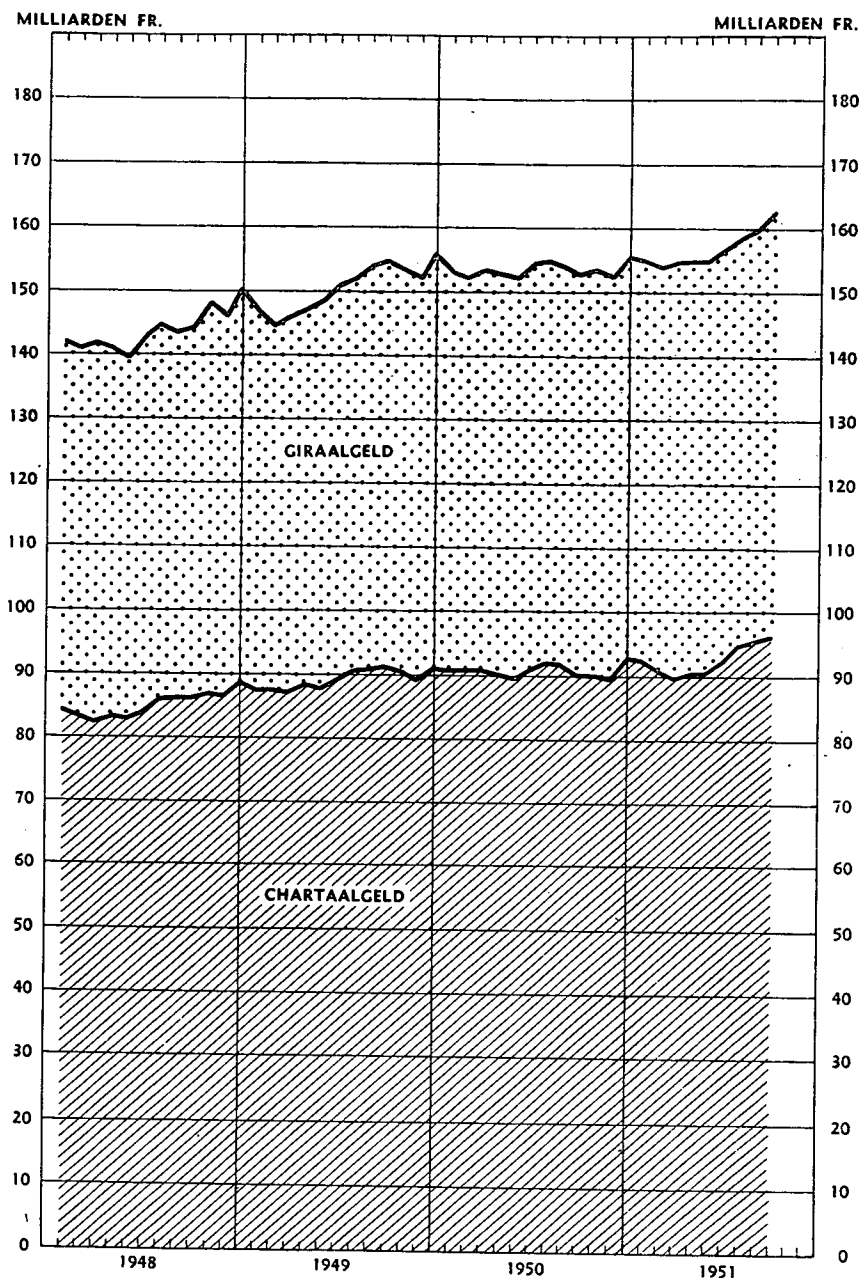
VI — SNELHEID VAN DE GIRALE GELDSOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen (1)	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1950 Juli	3,38	1,43
Augustus	3,30	1,37
September	3,31	1,55
October	3,51	1,63
November	3,79	1,65
December	3,55	1,85
1951 Januari	3,59	1,76
Februari	3,97	1,75
Maart	3,85	1,96
April	3,81	1,87
Mei	4,05	1,90
Juni	3,61	1,88
Juli	3,78	1,86
Augustus	3,77	1,79
September	3,48	1,67

(1) Zie tabel nr 36.

Noot. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

GELDDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRIJZEN	
I — Rentetarief voor disconto en be- ningen	2	a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45
II — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoed bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE META- LLEN		c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46
I — Notering der edele metalen	9	PRODUCTIE	
II — Officiële wisselkoersen	10	I — Steenkolen- en metaalproductie	55
KAPITAALMARKT		II — Textielnijverheid	56
I — Noteringen van enkele overheids- fondsen	14	III — Diverse producties	56
II — Maandindexcijfers der aandelennoter- ingen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	IV — Electriciteit	58
III — Omzetten ter Beurze van Brussel ..	15	V — Gas	59
IV — Noteringen en rendement der voor- naamste typen vast renderende effecten	16	VERBRUIK	
V — Kapitaalemissies in België en Bel- gisch-Congo	17	I — Verbruiksindexcijfers	65
Retrospectief overzicht		II — Tabakverbruik	66
Emissies van de Congolese vennoot- schappen in Juli 1951 :		III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
Indeling der emissies		VERVOER	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		I — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Belgische Spoorwegen	70
Emissies van de Belgische vennoot- schappen in Augustus 1951 :		a) bedrijfsontvangsten en -uit- gaven	
Indeling der emissies		b) wagens aan de nijverheid ge- leverd	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		c) verkeer :	
VI — Leningen uitgegeven door de Over- heid	18	1° algemeen spoorverkeer	
VII — Bankoperaties van het Gemeente- krediet	19	2° zware goederen :	
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	A) gezamenlijk verkeer	
RIJKSFINANCIËN		B) binnenlands verkeer	
I — Stand van de Staatsschuld	25	II — Bedrijvigheid van de Nationale Maat- schappij van Buurtspoorwegen ..	70
II — Stand van het bezit aan overheids- fondsen van de Nationale Bank van België	25	III — Havenverkeer	71
III — Opbrengst van de belastingen	26	a) Antwerpen	
INKOMEN EN SPAREN		b) Gent	
I — Rendement der Belgische en Congo- lese vennootschappen op aandelen Betalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :	30	IV — Algemene beweging der binnenscheep- vaart	72
Juni 1951		BUITENLANDSE HANDEL	
Retrospectief overzicht		Samenvatting aangenomen door de over- eenkomst van Brussel	75
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	WERKLOOSHEID	
a) Inlagen op particuliere spaar- boekjes		I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81
b) Detailgegevens over het ver- rekeningen der aangesloten bij de Lijfrentekas		II — Indeling der gecontroleerde werk- lozen per provincie	81
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
LOOP DER ZAKEN		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN	
I — Verrekenkamers	35	I — België en Belgisch-Congo :	
a) Debetverrichtingen		Algemene staten der banken	85
b) Detailgegevens over het ver- loop der verrekeningen te Brussel		Nationale Bank van België :	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Weekstaten	85
		Bank van Belgisch-Congo :	
		Maandstaten	85
		II — Buitenlandse emissiebanken :	
		Staten	86
		Banque de France	
		Bank of England	
		Nederlandsche Bank	
		Banque Nationale Suisse	
		Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87
		IV — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand	88.1
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88.2
		V — Geldvoorraad in Belgische franken ..	89
		VI — Snelheid van de girale geldsomloop in België	89